

Tammisaari Tenhola 2008

Rantakaavainventointi

Esihistoriallisen ja historiallisen ajan kiinteät muinaisjännökset

FM Jouni Taivainen
Ekenäs museum/Tammisaaren museo

Arkisto- ja rekisteritiedot**Kunta/alue:** Tammisaari/Tenhola**Tutkimuksen laatu:** inventointi**Kohteen laji:** kiinteä muinaisjäännös + löytöpaikka**Kohteen ajoitus:** kivikausi-historiallinen aika**Peruskartat:** 201207-08 ja 201210-11**Projekti:** Tammisaaren museo, Tenholan rantakaavainventointi**Tutkimuslaitos:** Tammisaaren museo**Tutkija:** FM Jouni Taivainen**Kenttätyöaika:** 1.4-30.4.2008.**Löydöt:** KM 37378:1, KM 37379:1, KM 2008035:1-5**Kuvat:** Tammisaaren museo JT1-346

Inventointiraportin sivumäärä: 105

Liitteet: kuvaluettelo, karttaluettelo, kartat, löytöluettelon kopio**Alkuperäisen inventointikertomuksen säilytyspaikka:** Tammisaaren museo

TIIVISTELMÄ

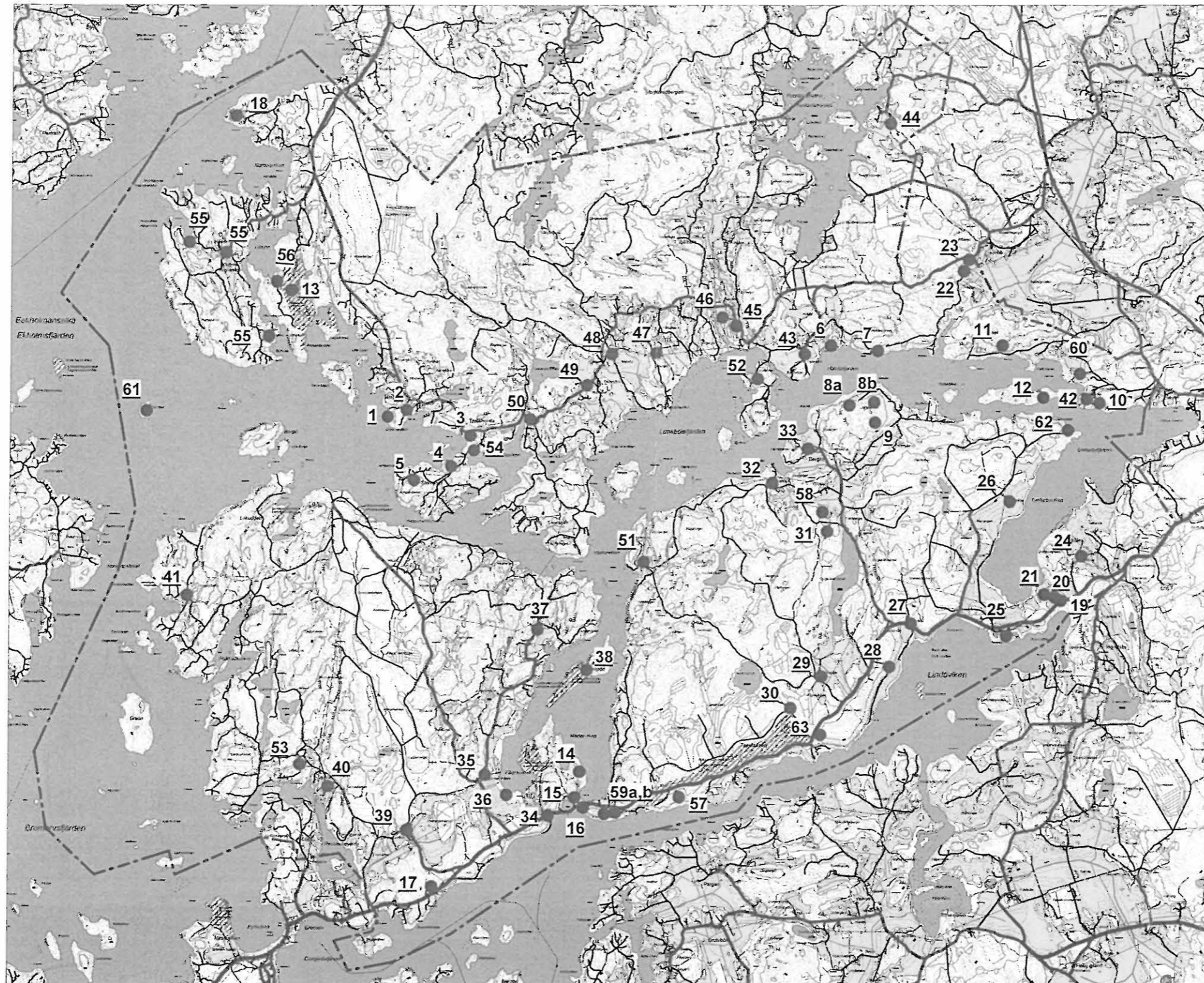
Tammisaaren museo suoritti Tenholan alueen arkeologisen inventoinnin, joka liittyi valmisteilla olevaan rantakaavaan. Inventoinnissa kiinnitettiin huomio sekä historiallisen että esihistoriallisen ajan kohteisiin. Inventoinnin suoritti FM Jouni Taivainen 1.4-30.4.2008.

Inventoitavalta alueelta tunnettiin ennestään 18 esihistoriallisen ajan sekä 10 historiallisen ajan kiinteää muinaisjäännöstä. Inventoinnissa löydettiin ennestään tuntemattomia esihistoriallisen ajan kiinteitä muinaisjäännöksiä 3 kpl (Lindö 1, 2 ja 3), kaksi mahdollisesti rautakautista kivilatamusta (Sillböle 1 ja Skogsböle 1) sekä kaksi todennäköisesti kivikauden lopulle kuuluvaa löytöpaikkaa (Höklött 1 ja 2). Esihistoriallisen ajan uusista muinaisjäännöksistä kolme sijaitsee Lindössä. Ne ovat hautaröykkiöitä, joista kaksi ajoittuu pronssikaudelle ja yksi pronssi- tai rautakaudelle. Lisäksi ennestään tunnettu Grönalundin kohde ajoittuu inventoinnin perusteella rautakautiseksi hautaröykkiöksi.

Ennestään tuntemattomia historiallisen ajan kiinteitä muinaisjäännöksiä inventoinnissa löytyi 25 kpl. Näistä suurin osa on edelleen asuttuina olevia historiallisen ajan kylätontteja, joita on kaikkiaan 18 kpl. Näiden lisäksi alueella on viisi täysin autioitunutta historiallisen ajan kylätonttia ja kaksi kohdetta, jotka saattavat olla varhain autioituneita kylätontteja. Alueella on jo aiemmin tehty historiallisen ajan kylätonttien kartoitus, josta oli suuri apu inventointityössä (Merellinen perintömme – Vårt maritima Arv –projekti). Muita inventoinnissa löytyneitä ennestään tuntemattomia historiallisen ajan muinaisjäännöskohteita olivat; yksi asuinpaikka (Kvigos 1), Yksi markkinapaikka (Stocksudden 1), yksi hylkylöytö (Trollshovdaviken), kaksi veneenvetotaivalta (Framnäs S ja Framnäs 1), Kaksi hiilimiilukohdetta (Högböle 1 ja 2), yksi sotahistoriallinen kohde (Högböle 3) ja yksi maarakenne (Kägra med pålarv 1).

Kiinteiden muinaisjäännöskohteiden ja löytöpaikkojen lukumäärä on inventoinnin jälkeen 60. Suurin osa muinaisjäännöskohteista kuuluu rauhoitusluokkaan II. Yksi kohde esitetään siirrettäväksi rauhoitusluokkaan III, koska se on täysin tuhoutunut (Kohde 18, Tenhola Rånäsudden).

Yleiskartta, inventointiluettelon kohdenumerot
mittakaava 1:70 000

10 km

SISÄLLYSLUETTELO

sivunumero

ARKISTO- JA REKISTERITIEDOT	2	
TIIVISTELMÄ	3	
TUTKIMUSALUEEN YLEISKARTTA SISÄLLYSLUETTELO	4	
1. JOHDANTO	6	
2. TAUSTATIETOJA TUTKIMUSALUEESTA JA –MENETELMISTÄ	6	
3. LÄHTEET	7	
4. KIINTEÄT MUINAISJÄÄNNÖKSET	8	
Kohde 1	Tenhola Bovik	8
Kohde 2	Tenhola Skaravik	9
Kohde 3	Tenhola Sandviken	10
Kohde 4	Tenhola Edesberget	11
Kohde 5	Tenhola Ärmdalsberget	12
Kohde 6	Tenhola Kvarnviken	13
Kohde 7	Tenhola Rödhäll	14
Kohde 8	Tenhola Jättekasten 2	15
Kohde 9	Tenhola Jättekasten	16
Kohde 10	Tenhola Stocksudden	17
Kohde 11	Tenhola Näset (Olsböle)	18
Kohde 12	Tenhola Stockholmen	19
Kohde 13	Tenhola Svinberget	20
Kohde 14	Tenhola Framnäs N	21
Kohde 15	Tenhola Framnäs	22
Kohde 16	Tenhola Framnäs S	23
Kohde 17	Tenhola Grönalund	25
Kohde 18	Tenhola Rånäsudden	26
Kohde 19	Tenhola Lindö 1	27
Kohde 20	Tenhola Lindö 2	28
Kohde 21	Tenhola Lindö 3	29
Kohde 24	Tenhola Bondböle	30
Kohde 25	Tenhola Lindö	32
Kohde 26	Tenhola Gretarby	33
Kohde 27	Tenhola Kalby	34
Kohde 28	Tenhola Sattala	35
Kohde 29	Tenhola Högböle	36
Kohde 30	Tenhola Högböle 1	37
Kohde 31	Tenhola Skogsböle	38
Kohde 32	Tenhola Lunkböle	42
Kohde 33	Tenhola Bergby	43
Kohde 34	Tenhola Framnäs 1	44
Kohde 35	Tenhola Kägra med Pålarv	45
Kohde 36	Tenhola Kägra med Pålarv 1	47
Kohde 37	Tenhola Knopkägra	48
Kohde 39	Tenhola Kivitok	50
Kohde 40	Tenhola Kårböle	52

Kohde 41	Tenhola Korsuddarna	53
Kohde 42	Tenhola Stocksudden 1	55
Kohde 43	Tenhola Höklött	56
Kohde 44	Tenhola Frankböle	57
Kohde 45	Tenhola Sillböle	59
Kohde 46	Tenhola Sillböle 1	61
Kohde 47	Tenhola Kesuböle	62
Kohde 48	Tenhola Malarby	64
Kohde 49	Tenhola Degergård	66
Kohde 50	Tenhola Trollshovda	68
Kohde 51	Tenhola Seuko	70
Kohde 52	Tenhola Holm	71
Kohde 53	Tenhola Gullböle	73
Kohde 54	Tenhola Trollshovdaviken	74
Kohde 55	Tenhola Kvigos	75
Kohde 56	Tenhola Kvigos 1	76
Kohde 57	Tenhola Högböle 2	79
Kohde 58	Tenhola Skogsböle 1	80
Kohde 59	Tenhola Högböle 3	81
Kohde 60	Tenhola Stocksböle	82
5. LÖYTÖPAIKAT		83
Kohde 22	Tenhola Höklött 1	83
Kohde 23	Tenhola Hölkött 2	84
5.1. TUTKIMUSALUEEN VANHAT IRTOLÖYDÖT		85
6. MUUT HAVAINNOT		85
Kohde 38	Tenhola Knopön	85
Kohde 61	Tenhola Ögonpur	87
Kohde 62	Tenhola Gretarbynäset torp	89
Kohde 63	Tenhola Sattala Bodal	91
7. YHTEENVETO		93
8. LIITTEET		94
Kuvaluettelo		94
Karttaluettelo		104
Karttaliitteet		
Löytöluettelon kopio		

1. JOHDANTO

Tammisaaren museo suoritti Tenholan alueen arkeologisen inventoinnin, joka liittyi valmisteilla olevaan rantakaavaan. Inventoinnissa kiinnitettiin huomio sekä historiallisen että esihistoriallisen ajan kohteisiin. Inventoinnin suoritti FM Jouni Taivainen 1.4-30.4.2008.

Inventoinnissa tarkastettiin kaikki alueen tunnetut muinaisjäännökset sekä pyrittiin löytämään uusia ennestään tuntemattomia kohteita. Inventointialue ja inventointihavainnot on esitetty yleiskartassa.

2. TAUSTATIETOJA TUTKIMUSALUEESTA JA –MENETELMISTÄ

Nykyään Tammisaareen kuuluva Tenhola sijaitsee läntisen Uudenmaan rannikolla Tammisaaren keskusalueen pohjoispuolella. Maisemaa luonnehtivat kallioisen saariston, metsien ja vanhan maatalousmaiseman vuorottelu.

Inventoitavalta alueelta tunnettiin ennestään 18 esihistoriallisen ajan sekä 10 historiallisen ajan kiinteää muinaisjäännöstä. Nämä ovat löytyneet alueella tehdyissä arkeologisissa inventoinneissa, joista varhaisin on 1800 –luvulta ja viimeistä edellinen vuosilta 2002-2003. Tämän lisäksi alueen historiallisen ajan kylätontit on paikannettu laajassa rannikon keskiaikaista asutusta tutkivassa Merellinen perintömme – Vårt maritima Arv –projektissa. Historiallisen ajan kylätonttien paikallistuksessa käytettiin apuna 1600-1700 –luvun kartta-aineistoa.

Kivikautisia asuinpaikkoja tutkimusalueelta ei tunneta. Kivikautisesta toiminnasta tutkimusalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ovat todisteena muutamat irtolöydöt, joita on tehty Västankärristä (ulkopuolella tutkimusalueen) ja Lindöstä sekä Bergbyn ja Skogsbölen rajalta. Pääosa tutkimusalueesta on kivikaudella ollut joko meren pinnan alapuolella tai kallioisina saarina.

Pronssikautisia hautaröykkiöitä alueelta tunnetaan lukuisia ja ne ovat alueen merkittävien esihistoriallisen ajan muinaisjäännöstyyppi. Ne sijaitsevat yleensä korkeiden kallioiden lakialueilla siten, että niiltä on ollut hyvä näkymä merelle. Useimmiten näkymä merelle on edelleenkin erinomainen.

Rautakautisia muinaisjäännöksiä tai irtolöytöjä tutkimusalueelta ei entuudestaan tunnettu.

Historiallisen ajan muinaisjäännöksiä alueella edustavat tyypillisimmillään keskiajalta peräisin olevat kartanot ja kylätontit. Ne ovat suurimmaksi osaksi edelleen asuttuja, peltojen, niittyjen ja laitumiensa ympäröiminä. Alueen maisema on pääpiirteissään hyvin säilynyt ja monet 1600-1700 –luvun kartoissa näkyvät piirteet (mm. asutus, pellot, tiet) ovat edelleen maastossa havaittavissa.

Inventoinnissa käytettiin kohteiden paikannuksessa kannettavaa gps-laitetta, jonka mittatarkkuus on keskimäärin noin +/-5 metriä. Kohteissa joissa oli useampia havaintoja pyrittiin mahdollisuuksien mukaan sitomaan havainnot toisiinsa myös etäisyyksien ja ilmansuuntien perusteella. Koordinaattihavainnot on esitetty jokaisen kohteen yhteydessä taulukkomuodossa sekä kohdekartoissa.

Muinaisjäännösten havainnointia tehtiin maastossa silmämääräisesti pyrkimällä löytämään kaikki näkyvät muinaisjäännökset. Entuudestaan tunnettujen muinaisjäännösten ympäristöjen lisäksi tarkastettiin potentiaalisilta vaikuttavilta alueilta. Peltopoiminnan lisäksi tehtiin koekuoppia, joiden avulla pyrittiin löytämään maan alla olevia näkymättömiä muinaisjäännöksiä.

3. LÄHTEET

Kartat:

Kansallisarkisto, Helsinki

		vuosi	arkistotunnus
Tenhola	Gretarby	1691	B46 26/1-2
Bromarv	Kägra, Kårböle, Kivitok	1705	B47 8/1
Bromarv	Knopkägra	1694	B47 9/2-3
Tenhola	Lunkböle	1705	B47 24/1
Tenhola	Sattala, Högböle	1705	B47 27/1
Tenhola	Sattala	1734	B48 9/1
Tenhola	Bondböle	1785	
Tenhola	Frankböle	1780	
Tenhola	Kalby	1785	
Tenhola	Lindö	1785	
Tenhola	Sillböle	1778	

Tenala sockens skärgård 1730

<http://www.virtuaaliyliopisto.fi/maakirjakartat/>

Tenhola	Bergby	1647
Tenhola	Degergård	1647
Tenhola	Gretarby	1647
Tenhola	Höklött	1647
Tenhola	Kesuböle	1647
Tenhola	Kivitok	1647
Tenhola	Kägra	1647
Tenhola	Lunkböle	1647
Tenhola	Malarby	1647
Tenhola	Seuko	1647
Tenhola	Skogby	1647
Tenhola	Trollhofda	1647

Inventointiraportit:

Lauren, Juha 1994. Tammisaari, Tenhola. Muinaisjännösinventointi. Museovirasto, arkeologian osasto, topografinen arkisto. Helsinki.

Jansson, Henrik & Latikka, Juha 2002-2003. Muinaisjännösinventointi. Vårt maritima arv – merellinen perintömme. Helsingin yliopisto.

Kirjallisuus:

Alanen, Timo – Kepsu, Saulo 1989. Kuninkaan kartasto Suomesta 1776-1805.

Haggrén, Georg & Jansson, Henrik & Latikka, Juha. Vårt Maritima Arv 2005. Cd-julkaisu.

Nikula, Oscar 1938. Tenala och Bromarf socknars historia I-II

4. KIINTEÄT MUINAISJÄÄNNÖKSET

1 Tenhola Bovik

Muinaisjäännösrekisterinumero: 835010001

Muinaisjäännöstyyppi: hautapaikat

Tyyppin tarkenne: hautaröykkiöt

Ajoitus: pronssikautinen

Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 2012 08

Yhtenäiskoordinaatit: p = 6667144 , i = 3280170, z = 15-20

Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit

Sijainti: 13,5 km länteen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Kohde sijaitsee Trollshovdan kylässä Degernäsuddenin länsireunalla, n. 50 m rannasta, Skanvikin tilan päärakennuksesta n. 300 m länsi-luoteeseen. Kohde on korkealla kallioniemellä, josta avautuu näköala merelle. Paikalla kasvaa mäntymetsää.

Havainnot: Röykkiö on rakennettu kalliopohjalle terävasärmäisistä kivistä. Kohde on pahoin tuhoutunut ja siitä on luultavasti otettu kiviä myös röykkiön vieressä olevaan rajamerkkiin. Röykkiön halkaisija on noin 6 metriä, korkeus 0,3 metriä. Kohteesta ei saatu kuvia kameran akkujen loputtua.

Tutkimukset: J. E. Werfar, inventointi 1879
C. O. Nordman, inventointi 1936
J. Lauren, inventointi 1994
H. Jansson & J. Latikka, inventointi 2002
J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt: -

Kertomuksen liitteet:

Peruskarttaote: 1

Kuvat: -

2 Tenhola Skaravik

Muinaisjäännösrekisterinumero: 835010002

Muinaisjäännöstyyppi: hautapaikat
Tyypin tarkenne: hautaröykkiöt
Ajoitus: pronssikautinen
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 2012 08
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6667246 , i = 3280441, z = 15
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit
Sijainti: 13,2 km länteen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Kohde sijaitsee Degernäsuddenin koillisosassa, Skanvikin tilan päärakennuksesta n. 70 m kaakkoon, Bovikin kohteesta n. 320 metriä koilliseen.

Havainnot: Röykkiö on maapohjainen, muodoltaan hieman pitkulainen. Mitat etelä-pohjois suunnassa 11 m, itä-länsi suunnassa 9 m, korkeus 1,5 m. Röykkiön keskellä on halkaisijaltaan n. 3-4 metrin kraatteri. Röykkiön ympäristö on kivinen. Röykkiön vieressä on kiviaita, johon on mahdollisesti otettu kiviä röykkiöstä (Nordman 1936). Kohteesta ei saatu kuvia kameran akkujen loputtua.

Tutkimukset
J. E. Wefvar, inventointi 1879
C. O. Nordman, inventointi 1936
J. Lauren, inventointi 1994
H. Jansson & J. Latikka, inventointi 2002
J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt -

Kertomuksen liitteet:
Peruskarttaote: 2
kuvat: -

3 Tenhola Sandviken

Muinaisjäännösrekisterinumero: 835010003

Muinaisjäännöstyyppi: hautapaikat
Tyypin tarkenne: hautaröykkiöt
Ajoitus: pronssikautinen
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201208
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6666872, i = 3281395, z = 25
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit
Sijainti: 12,5 km länteen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Kohde sijaitsee Trollshofdan kylässä, Sandvikenin koillisrannalla, Sandvikin tilan päärakennuksesta n. 160 m kaakkoon olevan kallion laella. Paikalla kasvaa mäntymetsää.

Havainnot: Röykkiö on kalliopohjalla. Mitat etelä-pohjois -suunnassa n. 10 m, itä-länsi -suunnassa 8 m, korkeus n. 1,5 m. Röykkiön keskellä on kraatteri, halkaisijaltaan n. 3 m. Röykkiön ympärillä on kiviä, joita on ehkä heitelty röykkiöstä. Nordmanin mukaan muuan torppari Ekholm oli nuoruudessaan ollut hajottamassa röykkiötä jolloin siitä oli löytynyt sarvea ja ehkä luuta (Nordman 1936).

Tutkimukset
J. E. Werfar, inventointi 1879
C. O. Nordman, inventointi 1936
J. Lauren, inventointi 1994
H. Jansson & J. Latikka, inventointi 2002
J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt -

Kertomuksen liitteet:
Peruskarttaote: 1
Kuvat: JT168-169

4 Tenhola Edesberget

Muinaisjäännösrekisterinumero: 835010004

Muinaisjäännöstyyppi: hautapaikat
Tyyppin tarkenne: hautaröykkiöt
Ajoitus: pronssikautinen
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201208
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6666404, i = 3281114, z = 25
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit
Sijainti: 12,6 km länteen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Kohde sijaitsee Trollshofdan kylässä, Sandvikenin etelärannalla, Edesholmenista n. 300 m kaakkoon, Sandvikenin tilan päärakennuksesta n. 650 m etelään, kallioisen mäen laella.

Havainnot: Röykkiö on kalliopohjainen, muodoltaan pyöreä. Olemukseltaan näyttävän röykkiön halkaisija on n. 15 m, korkeus n. 3,5 m. Röykkiön keskellä on halkaisijaltaan n. 5 metrinen kraatteri, jonka syvyys on n. 2, 5 m. Paikalla kasvaa mäntymetsää.

Tutkimukset
J. E. Werfar, inventointi 1879
C. O. Nordman, inventointi 1936
J. Lauren, inventointi 1994
H. Jansson & J. Latikka, inventointi 2002
J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt -

Kertomuksen liitteet:
Peruskarttaote: 1
Kuvat: JT170-171

5 Tenhola Ärmdalsberget

Muinaisjäännösrekisterinumero: 835010005

Muinaisjäännöstyyppi: hautapaikat
Tyypin tarkenne: hautaröykkiöt
Ajoitus: pronssikautinen
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 211208
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6666199, i = 3280563, z = 55
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit
Sijainti: 13 km länteen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Kohde sijaitsee Trollshovdan kylässä, Stornäsetin länsiosassa, Edesholmenin lounaiskärjestä n. 400 m lounaaseen Stornäsetin korkeimmalla kohdalla.

Havainnot: Röykkiö on pyöreä, halkaisija 8 m, korkeus 1,5 m. Röykkiön keskellä on kraatteri, jonka halkaisija on 1,5 – 2 m. Röykkiön on tehty särmikkäistä kivistä ja sen reunassa on näkyvissä kylmämuurattua kehää. Röykkiön länsipuolella on röykkiön kivistä rakennettu matala u-muotoinen valli, jonka tekijöiksi Nordman otaksuu myöhempien aikojen paimenpoikia (Nordman 1936). Paikalta on merinäkymä lounaaseen-luoteeseen.

Tutkimukset
J. E. Werfar, inventointi 1879
C. O. Nordman, inventointi 1936
J. Lauren, inventointi 1994
H. Jansson & J. Latikka, inventointi 2002
J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt -

Kertomuksen liitteet:
Peruskarttaote: 1
Kuvat: JT172-173

6 Tenhola Kvarnviken

Muinaisjäännösrekisterinumero: 835010006

Muinaisjäännöstyyppi: hautapaikat
Tyypin tarkenne: hautaröykkiöt
Ajoitus: pronssikautinen
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201211
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6668211, i = 3286744, z = 25
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit, tarkempi rajaus karttaliitteessä
Sijainti: 7,2 km länsi-luoteeseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Kohde sijaitsee Höklötin kylässä, Östergårdin tilan päärakennuksesta n. 420 m koilliseen, Höklötfjärdenin pohjoisrannalla, Kvarnvikenin koillispuolella olevan kallion laella. Matkaa rantaan on noin 80 m.

Havainnot: Röykkiö on kalliopohjainen ja rakennettu särmikkäistä kivistä. Muodoltaan soikeahkon röykkiön halkaisija on etelä-pohjois suunnassa n. 6, 5 m ja itä-länsi suunnassa n. 5,5 m. Röykkiön korkeus on n. 1 m. Röykkiön keskellä on kraatteri, halkaisijaltaan n. 2 m. Röykkiön kaakkoispuolella n. 30 metrin päässä on kesämökki, jonne vievä tie ohittaa röykkiön n. 10 m etäisyydellä sen itäpuolelta.

Tutkimukset
J. E. Werfar, inventointi 1879
C. O. Nordman, inventointi 1936
J. Lauren, inventointi 1994
H. Jansson & J. Latikka, inventointi 2002
J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt -

Kertomuksen liitteet:
Peruskarttaote: 3
Kuvat: JT222-224

7 Tenhola Rödhäll

Muinaisjäännösrekisterinumero: 835010007

Muinaisjäännöstyyppi: hautapaikat
Tyypin tarkenne: hautaröykkiöt
Ajoitus: pronssikautinen
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta:

Yhtenäiskoordinaatit: p = 6668120, i = 3287441, z = 15

Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit

Sijainti: 6,7 km länsi-luoteeseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Kohde sijaitsee Hölklötin kylässä, Rödhällin tilan päärakennuksesta n. 220 m itään Hölklötfjärdenin pohjoisrannalla olevan kallioisen kukkulan laella n. 40 m rannasta.

Havainnot: Röykkiö on kalliopohjainen, halkaisijaltaan etelä-pohjoissuunnassa n. 9 m ja itä-länsi suunnassa n. 8 m. Röykkiön korkeus on n. 1, 6 m. Röykkiö on suureksi osaksi hajotettu, reunakehää on näkyvissä pohjoissivulla. Röykkiö on osittain kuusenoksien peittämä. Röykkiön lounais-kaakkoispuolella olevalle ranta-alueelle on rakennettu mökkejä.

Tutkimukset J. E. Werfar, inventointi 1879
C. O. Nordman, inventointi 1936
J. Lauren, inventointi 1994
H. Jansson & J. Latikka, inventointi 2002
J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt -

Kertomuksen liitteet:

Peruskarttaote: 3

Kuvat: JT225-226

8 Tenhola Jättekasten 2

Muinaisjäännösrekisterinumero: 835010008

Muinaisjäännöstyyppi: hautapaikat
Tyyppin tarkenne: hautaröykkiöt, 2 kpl
Ajoitus: pronssikautinen
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201211
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6667317, i = 3287024, z = 60 (Röykkiö A)
p = 6667361, i = 3287385, z = 60 (Röykkiö B)
Koordinaattien selite: röykkiöiden keskipisteen koordinaatit
Sijainti: 6,7 km länteen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Röykkiöt sijaitsevat Bergbyssä Bastholmin tilan päärakennuksesta n. 800 m länteen Hölklötfjärdenin etelärannalla, n. 240 m rannasta etelään Jättekasten nimisen kallioisen mäen länsireunalla mäen korkeimmilla kohdilla.

Havainnot: Röykkiö A sijaitsee Jättekastenin pohjoisreunalla, rannasta n. 160 metriä etelään, röykkiö B:stä n. 360 m länsi-lounaaseen. Röykkiö on kalliopohjainen. Etelä-pohjois suunnassa halkaisija on 9 m, itä-länsi suunnassa 10 m. Röykkiön korkeus on n. 1 m. Röykkiö on kasattu noin 0,3-1 m halkaisijaltaan olevista kivistä ja sen keskellä on kraatteri, jonka halkaisija on n. 3 m. Kraatterissa on näkyvissä laakakiviä. Röykkiön luoteiskulmassa on rajamerkki, johon lienee käytetty röykkiön kiviä. Paikalla kasvaa mäntyjä.

Röykkiö B sijaitsee Jättekastenin koilliskulmassa n. 20 m kolmiomittauspisteestä itään ja n. 360 m röykkiö A:sta itä-koilliseen. Röykkiö on kalliopohjainen ja kekomainen. Röykkiön halkaisija on n. 14 m ja korkeus n. 1,8 m. Sen keskellä on halkaisijaltaan 3 m kraatteri. Röykkiö on rakennettu sekä pyöreistä että laattamaisista kivistä. Paikalla kasvaa mäntyjä. Röykkiöstä n. 50 m etelään on pieni pirunpelto.

Tutkimukset J. E. Werfar, inventointi 1879
C. O. Nordman, inventointi 1936
J. Lauren, inventointi 1994
H. Jansson & J. Latikka, inventointi 2002
J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt -

Kertomuksen liitteet:
Peruskarttaote:
Kuvat:

9 Tenhola Jättekasten

Muinaisjäännösrekisterinumero: 835010045

Muinaisjäännöstyyppi: kivrakenteet
Tyypin tarkenne: kivipöydät
Ajoitus: ajoittamaton
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201211
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6667056 , i = 3287403, z = 50
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit
Sijainti: 6,7 km länteen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Kivipöytä sijaitsee Bergbyssä, Jättekasten nimisellä kallioisella mäellä Tenhola 8 B:stä n. 400 m etelään, loivasti kaakkoon laskevalla kalliorinteellä.

Havainnot: Laakakivi on nelisivuinen 2,2 x 2 x 0,9 x 1,2 m, paksuus 10-20 cm. Laaka on tuettu kivillä eteläpuolelta siten, että se on saatu vaakasuoraan asentoon. Yläreuna lepää kalliolla. Pöydän ympärillä on kalliosta lohkottuja tai lohjenneita laakoja, jotka ovat kasassa pöydän pohjoispuolella. Kivipöytä on selvästi ihmisen tekemä, mutta sen ajoittaminen ja funktio ovat vaikeita määrittää. On mahdollista, että kivipöytä liittyy ajallisesti ja toiminnallisesti Jättekastenin pronssikautisiin rökkiöihin, mutta myös monet muut selitykset ovat yhtä mahdollisia. Esim. Vakka-Suomessa Vehmaan kunnassa minulle on kerrottu, että kalliosta lohkottuja tai muuten sopivia rakennuskiviä on kesäaikaan nostettu vaakasuoraan kivien varaan ja sitten noudettu ne talvella hevosen vetämällä reellä pois.

Tutkimukset J. E. Werfar, inventointi 1879
C. O. Nordman, inventointi 1936
J. Lauren, inventointi 1994
H. Jansson & J. Latikka, inventointi 2002
J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt -

Kertomuksen liitteet:
Peruskarttaote: 12
Kuvat: JT298-299

10 Tenhola Stocksudden

Muinaisjäännösrekisterinumero: 835010009

Muinaisjäännöstyyppi: hautapaikat + raaka-aineen hankintapaikat

Tyyppin tarkenne: hautaröykkiöt + kivilouhokset

Ajoitus: pronssikautinen + historiallinen

Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201211

Yhtenäiskoordinaatit: p = 6667335 , i = 3290743, z = 20

Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit

Sijainti: 3,2 km länsi-luoteeseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Kohde sijaitsee Olsbölen kylässä Stocksuddenin tilan päärakennuksesta n. 260 m itä-kaakkoon, Stockudden kallioisen laen lounaiskulmassa. Röykkiöt on rakennettu paikalla sijaitsevaan pohjois-etelä suuntaiseen pirunpeltoon. Lisäksi alueella on pieni historiallisen ajan kivilouhos.

Havainnot: Röykkiö A. Pohjoisempi, kalliopohjainen. Röykkiön halkaisija etelä-pohjois suunnassa 12 m, itä-länsi suunnassa 11 m, korkeus 0,7 m. Kivien halkaisija alle metrin. Röykkiössä on kaksi matalaa kraatteria.

Röykkiö B. Röykkiön A eteläpuolella, kalliopohjainen. Halkaisija 12 m, korkeus 0,7 m. Keskellä matala kraatteri. Kivien halkaisija alle metrin.

Historiallisen ajan kivilouhos. sijaitsee n. 40 m koilliseen röykkiöistä. Louhoksen koko on noin 2 x 2 metriä ,syvyydeltään n. 0,5 metriä. Se on louhittu kallion reunaan siten, että siinä on kaksi suoraa sivua, joissa on nähtävissä 10 cm syviä poran jälkiä noin 20 cm:n välein. Louhoksesta lienee otettu porras- tai peruskiviä.

Tutkimukset

- J. E. Werfar, inventointi 1879
- C. O. Nordman, inventointi 1936
- J. Lauren, inventointi 1994
- H. Jansson & J. Latikka, inventointi 2002
- J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt -

Kertomuksen liitteet:

Peruskarttaote: 5

Kuvat: JT287-291

11 Tenhola Näset (Olsböle)

Muinaisjäännösrekisterinumero: 835010035

Muinaisjäännöstyyppi: hautapaikat
Tyyppin tarkenne: hautaröykkiöt
Ajoitus: pronssikautinen
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201211
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6668216, i = 3289299, z = 57
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit
Sijainti: 4,7 km luoteeseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Kohde sijaitsee Olsbölen kylässä, Timmerflotten –nimisen lahden pohjoispuolella n. 200 m rannasta pohjoiseen, kallioisen Näsetin laen pohjoisreunalla. Paikalla on kaksi röykkiötä ja yksi mahdollinen röykkiön pohja.

Havainnot: Röykkiö A. Eteläisempi röykkiöistä on kalliopohjainen, kekomainen. Röykkiön halkaisija etelä-pohjois suunnassa on 13 m, itä-länsi suunnassa 14 m, korkeus n. 2,2 m. Röykkiössä on yksi isompi ja pari pienempää kraatteria. Kivien halkaisija on alle metrin.

Röykkiö B. Röykkiön A vieressä, sen pohjois-luoteis puolella. Kalliopohjainen, halkaija n. 9 m, korkeus n. 2 m. Kivien halkaisija alle metrin.

Röykkiöistä n. 20 metriä pohjois-koilliseen on yksikerroksinen kivikasa, jonka koko etelä-pohjois suunnassa on 1,6 m, itä-länsi suunnassa 3,2 m ja korkeus n. 0,2 m. Kyseessä voi olla röykkiön pohja, kuten Nordman olettaa.

Tutkimukset C. O. Nordman, inventointi 1936
J. Lauren, inventointi 1994
H. Jansson & J. Latikka, inventointi 2002
J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt -

Kertomuksen liitteet:
Peruskarttaote:
Kuvat:

12 Tenhola Stockholmen

Muinaisjäännösrekisterinumero: 835010036

Muinaisjäännöstyyppi: hautapaikat
Tyypin tarkenne: hautaröykkiöt
Ajoitus: rautakautinen ?
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201211
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6667430 , i = 3289910, z = 20
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit
Sijainti: 4 km luoteeseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Kohde sijaitsee Västervikissä Stockholmenin etelärannalla n. 50 metriä rannasta ja n. 350 m saaren itäkärjestä.

Havainnot: Röykkiö on kalliopohjainen, sen kivet ovat osin hajallaan, joten sitä lienee aikojen myötä kaiveltu. Röykkiön halkaisija on n. 8 m ja korkeus n. 0,5 m. Röykkiön keskellä on kraatteri, halkaisijaltaan n. 2 m, syvyydeltään n. 0,4 m. Röykkiön päällä kasvaa iso mänty. Huom. röykkiön korkeus merenpinnasta on n. 20 metriä ,ei 10-12, kuten aiemmin on esitetty.

Tutkimukset C. O. Nordman, inventointi 1936
J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt -

Kertomuksen liitteet:
Peruskarttaote: 5
Kuvat: JT296-297

13 Tenhola Svinberget

Muinaisjäännösrekisterinumero: 835010034

Muinaisjäännöstyyppi: hautapaikat
Tyyppin tarkenne: hautaröykkiöt
Ajoitus: pronssikautinen
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201208
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6669040 , i = 3278730, z = 47,5
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit
Sijainti: 15,3 km luoteeseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Kohde sijaitsee rådalssjön länsipuolella, Svinbergetin korkeimmalla huipulla.

Havainnot: Röykkiö on rakennettu ympäristöä n. 1 m korkeammalla olevalle kalliokorokkeelle, jonka itä-, länsi-, ja pohjoissivut ovat pystysuorat. Eteläsivu on loivasti viettävä. Röykkiön halkaisija on etelä-pohjois suunnassa 6 m, itä-länsi suunnassa 5 m, korkeus n. 0,7 m. Kivien halkaisija on alle metrin. Röykkiö on osin tuhoutunut ja sen keskellä on kraatteri. Paikalla kasvaa mäntymetsää. Korkeutensa ja topografiansa puolesta kohde lienee pronssikautinen hauta.

Tutkimukset C. O. Nordman, inventointi 1936
J. Lauren, inventointi 1994
J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt -

Kertomuksen liitteet:

Peruskarttaote: 7
Kuvat: JT280-281

14 Tenhola Framnäs N

Muinaisjäännösrekisterinumero: 835010070

Muinaisjäännöstyyppi: hautapaikat
Tyyppin tarkenne: hautaröykkiöt
Ajoitus: pronssikautinen
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201210
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6661820, i = 3283029, z = 22,5
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit
Sijainti: 11,2 km lounaaseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Kohde sijaitsee Björkholmenilla, Mådervikenin eteläpäässä lahteen lounaasta työntyvän kallioisen niemen korkeimmalla kohdalla. Alueella on lehto, jonka pääpuulaji on tammi.

Havainnot: Röykkiö on kalliopohjainen, halkaisijaltaan n. 7 m, korkeus n. 0,7 m. Kivien halkaisija alle metrin. Röykkiö on hajonnut ja sen keskellä on kraatteri, jonka halkaisija on n. 3 m.

Tutkimukset J. Lauren, inventointi 1994
H. Jansson & J. Latikka, inventointi 2002
J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt -

Kertomuksen liitteet:

Peruskarttaote: 14
Kuvat: JT345

15 Tenhola Framnäs

Muinaisjäänösrekisterinumero: 835010071

Muinaisjäänöstyyppi: hautapaikat
Tyyppin tarkenne: hautaröykkiöt
Ajoitus: pronssikautinen
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201210
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6661450 , i = 3282960, z = 15
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit
Sijainti: 12 km lounaaseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Kohde sijaitsee Mådervikenin ja sen lounaispuolella olevan lammen väliin jäävällä kannaksella, Donnerin huvilasta n. 80 m luoteeseen.

Havainnot: Röykkiö on maapohjainen, ja sijaitsee piha-alueella rakennusten ja pihan ympäröimänä. Kiveys on laaja ja vaikuttaa sekavahkolta, mutta kuitenkin röykkiömäiseltä ihmisen tekemältä rakennelmalta. Röykkiön halkaisija on n. 10 m ja korkeus n. 1 m. kivien halkaisija on alle metrin. röykkiön keskellä on kraatteri.

T. Schwindt tutki röykkiötä kaivamalla vuonna 1887, mutta silloin siitä ei löytynyt mitään mainittavaa. Ainoastaan hiiltä. Schwindtin mukaan röykkiön halkaisija ennen kaivauksia oli 12 metriä ja sen itäreunassa oli ollut pienempi röykkiö, jonka halkaisija oli ollut n. 4 m. Molemmat röykkiöt olivat jo Schwindtin mukaan olleet ”luultavasi paljon mullistettuja”.

Tutkimukset
T. Schwindt, kaivaus 1887
J. Lauren, inventointi 1994
J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt -

Kertomuksen liitteet:

Peruskarttaote: 14
Kuvat: JT346

16 Tenhola Framnäs S

Muinaisjäänösrekisterinumero: 835010072

Muinaisjäänöstyyppi: muinaisjäänösryhmät
Tyyppin tarkenne: hautaröykkiöt, kivirakenteet, veneenvetopaikat
Ajoitus: moniperiodinen
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201210
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6661295 , i = 3283104, z = 15-20
Koordinaattien selite: hautaröykkiön keskipisteen koordinaatit, tarkempi rajaus ks. karttaliite.
Sijainti: 11,8 km lounaaseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Kohde sijaitsee 40 m etelään Bromarv-Tenholan tiestä. Alue on kapeaa kannasta, joka on osa koillis-lounas -suuntaista harjumuodostelmaa, joka yhdistää kapeilla kannaksilla kolme isoa saareketta pitkäksi niemeksi. Viimeisellä kannaksella sijaitsee Bromarvin kylä. Paikalla oleva röykkiö sijaitsee harjumuodostelmassa olevan niemekkeen lounaispäässä, sen korkeimmalla kohdalla. Alue on esihistoriallisella ajalla ollut kapea salmi, jonka läheisyydestä tunnetaan useita pronssikautisia hautaröykkiöitä. Alueen kaikki röykkiöt sijaitsevat tämän salmen molemmin puolin. Röykkiöstä n. 40 m alarinteeseen on kiviuuni, joka muistuttaa saaristossa ja rannikolla esiintyviä ryssänuuneja. Lisäksi paikalla on ollut vetokannas, josta ei ole maastossa merkkejä, mutta johon kiviuuni on saattanut rakenteena liittyä.

Havainnot: Röykkiö sijaitsee Bromarv-Tenhola tien eteläpuolella Mådervikenin ja Lindövikenin välissä olevalla kannaksella korkean harjanteen kapealakisessa länsipäässä, Donnerin huvilasta n. 100 m kaakkoon

Röykkiö on maapohjainen ja sammaloitunut. Halkaisija n. 9 m, korkeus n. 1,3 m. T. Schwindt on kaivanut röykkiön vuonna 1887, jolloin se oli ollut halkaisijaltaan n. 6 m ja korkeudeltaan n. 1,3 m. Röykkiössä oli ollut suuremmista kivistä rakennettu reunakehä ja sen pohjassa oli osaksi punertavien kivilaakojen alla ollut mustassa mullassa palaneita luunsiruja.

Kiviuuni (p = 6661300, i = 3283079, z =) sijaitsee röykkiöstä n. 40 m alarinteeseen kohti länsiluodetta, jyrkässä lounaaseen viettävässä metsäisessä rinteessä. Kivirakenne on muodoltaan hevosenkenkämäinen, jonka aukko on kohti luodetta. Aukon itäpuoleinen sekä takaseinä on kylmämuurattu. Keskellä rakennetta sijaitseva kiveys on luultavasti jäännös romahtaneesta katosta. Rakenne on paksun sammalen peitossa. Sen mitat ovat:

SE-NW = 2,10 m

SW-NE = 1,85 m

Korkeus = n. 0,90 m

Kivien halkaisija = 0,20-0,40 m

Rakenne muistuttaa muodoltaan saaristossa sijaitsevia kiviuuneja (nk. ryssänuuneja).

Kooltaan se on isohko verrattuna ryssänuuneihin ja myös sen sijainti on poikkeuksellinen, koska se sijaitsee kaukana rannasta. Kohteen iän määrittäminen vaatisi jatkotutkimuksia, mutta se saattaa ajallisesti ja toiminnallisesti liittyä paikalla olleeseen vetokannakseen.

Veneenvetopaikka (p = 6661340, i = 3283070, z = 0-12,5). Kohde tarkastettiin inventoinnissa Georg Haggrénin ja Henrik Janssonin vihjeestä. Paikka on merkitty vuoden 1705 Kägran,

Kivitokin, Kårbölen ja Knopkägran aluekarttaan nimellä ”Drage” ja se ylittää maakannaksen etelä-pohjoissuunnassa juuri kiviunin länsipuolelta. Kannaksen eteläpuoleinen ranta on loivempi kuin pohjoisen puoleinen. Nykyinen tie katkaisee vetokannaksen, mutta muuten maaston muodot ovat varsin alkuperäiset molemmilla rannoilla ja vetokannaksen vanha sijainti hyvin hahmotettavissa. Tästä vetokannaksesta n. 500 metriä länteen on sijainnut toinen vetokannas, ”Lilldrage”, joka selostetaan tässä inventointikertomuksessa kohteena Tenhola Framnäs 1.

Tutkimukset T. Schwindt, kaivaus 1887
J. Lauren, inventointi 1994
H. Jansson & J. Latikka, inventointi 2002
J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt KM 10536?, palanutta luuta

Kertomuksen liitteet:

Peruskarttaote: 14

Kuvat: JT106-110

17 Tenhola Grönalund

Muinaisjäännösrekisterinumero: 835 00 000 6

Muinaisjäännöstyyppi: hautapaikat
Tyyppin tarkenne: hautaröykkiöt
Ajoitus: pronssi- tai rautakautinen
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201207
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6660090 , i = 3280840, z = 35
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit
Sijainti: 14,5 km lounaaseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Kohde sijaitsee Kägra med Pålarkin kylässä, Tenhola-Bromarv tien pohjoispuolella n. 50 m tiestä Grönalund –nimisen talon piha-alueita ympäröivän kiviaidan itäpuolella (metsän puolella). Röykkiö sijaitsee n. 3 m kiviaidasta itään suunnilleen päärakennusta lähinnä olevan ulkorakennuksen tasalla.

Havainnot: Röykkiö on maapohjainen, ovaalin muotoinen ja suunnilleen lounais-koillinen suuntainen, leveydeltään 2,5 x 5 metriä, korkeudeltaan n. 0,5 metriä. Röykkiön ovaalin kehän muodostavat isommat kivet, joista osa vaikuttaa maakiviltä. Röykkiön keskellä kasvaa täysimittainen mänty. Ympäristö on melko kivistä ja luontaisia kivikoita on erotettavissa, lisäksi yksi rakennettu ”kompostikiveys”.

Röykkiö vaikuttaa rautakautiselta röykkiöltä ja muistuttaa hyvin paljon inventoinnissa löytynyttä Lindö 1:n kohdetta. (Ympäristössä on saattanut aiemmin olla useampiakin röykkiöitä, jotka ovat päätyneet Grönalundin pihaa ympäröivään kiviaitaan).

Tutkimukset J. -P. Taavitsainen, tarkastus 1989
J. Lauren, inventointi 1994
H. Jansson & J. Latikka, inventointi 2002
J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt

Kertomuksen liitteet:

Peruskarttaote: 16
Kuvat: JT149-151

18 Tenhola Rånäsudden

Muinaisjäännösrekisterinumero: 835010037

Muinaisjäännöstyyppi: kivirakenteet
Tyypin tarkenne: röykkiöt
Ajoitus: pronssi- ja/tai rautakautinen
Rauhoitusluokka: 3

Peruskartta: 211208
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6671598, i = 3277870, z = 45
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit
Sijainti: 16,8 km luoteeseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Kohde sijaitsee Kvigosin kylässä Rånäsudden läntisen kärjen korkeimmalla kohdalla sen lounaisrinteellä, Sältingsvikenin pohjoisrannalla.

Havainnot: Tarkastin ympäristöä laajalti ristiin rastiin, mutta kohteesta ei ole maastossa jäljellä mitään, ainoat mahdolliset merkit ovat muutama hajanainen irtokivi mäen korkeimmalla kohdalla, mutta nekin voivat olla luontaisia irtokiviä. Kohdetta ei pystytty paikantamaan myöskään vuosien 1994 ja 2002 inventoinneissa, joten se on katsottava tuhoutuneeksi ja hävinneeksi. Itse paikka on edelleen täysin luonnon tilassa ja näkymä merelle upea.

Nordmanin mukaan paikalla on ollut poikkeuksellisen kaunis röykkiö, halkaisijaltaan 4 m, korkeudeltaan 0,7 m. Siinä on ollut suuremmista kivistä rakennettu reunakehä.

Tutkimukset C. O. Nordman, inventointi 1936
J. Lauren, inventointi 1994
H. Jansson & J. Latikka, inventointi 2002
J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt -

Kertomuksen liitteet:
Peruskarttaote: 8
Kuvat: JT266-268

19 Tenhola Lindö 1

Muinaisjäännösrekisterinumero: 10000 12 218

Muinaisjäännöstyyppi: hautapaikat
Tyypin tarkenne: hautaröykkiöt
Ajoitus: pronssi- tai rautakautinen
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201210
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6664407 , i = 3290164, z = 22,5
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit
Sijainti: 4,3 km lounaaseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Kohde sijaitsee Lindön kylässä Tenhola-Bromarv tien pohjoispuolella n. 25 m tiestä mäen loivalla lounaisrinteellä, Lindövikenin ja Gretarbyvikenin välisellä kannaksella.

Havainnot: Röykkiö on maapohjainen, matala ja muodoltaan säännöllisen ovaali. Halkaisija etelä-pohjois suunnassa on 5 m, itä-länsi suunnassa 3 m, korkeus n. 0,3 m. Kiveys on suurimmaksi osaksi varpujen sammalten peitossa. Röykkiön eteläpäässä on isompi kivi, samoin pohjoispäässä on erotettavissa reunakehämäistä isompaa kiveystä. Paikalla kasvaa kuusi- ja mäntymetsää. Kohde löytyi inventoinnissa.

Tyypiltään röykkiö vaikuttaa kuuluvan varhaismetallikaudelle/vanhemmalle rautakaudelle. Kohde muistuttaa Tenhola Grönalundin röykkiötä, joka sijaitsee n. 10 km lounaaseen samaisen Lindövikenin pohjoisrannalla kuin ko. kohde. Lindövikenin etelärannalla on Mälsarbyn Gamskogin pronssikautinen-vanhemman rautakauden röykkiökohde, joka sijaitsee kohteesta n. 3,5 km lounaaseen. Lisäksi kohteesta n. 150-200 m luoteeseen sijaitsevat tässä inventoinnissa samalta harjanteelta löytyneet pronssikautiset röykkiöt Lindö 2 ja Lindö 3.

Tutkimukset J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt -

Kertomuksen liitteet:

Peruskarttaote: 9

Kuvat: JT82-83

20 Tenhola Lindö 2

Muinaisjäännösrekisterinumero: 10000 12 2 10

Muinaisjäännöstyyppi: hautapaikat
Tyyppin tarkenne: hautaröykkiöt
Ajoitus: pronssikautinen
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201210
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6664461 , i = 3290044, z = 20
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit
Sijainti: 4,4 km lounaaseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Kohde sijaitsee Lindön kylässä, n. 150 m pohjoiseen Tenhola-Bromarv tiestä, tien reunaan ulottuvan pellon koillispuolisella harjanteella, Lindövikenin ja Gretarbyvikenin välisellä kannaksella.

Havainnot: Röykkiö on maapohjainen. Halkaisija etelä-pohjois suunnassa on 8 m, itä-länsi suunnassa 5 m, korkeus 0,6 m. Röykkiö vaikuttaa kaivellulta, sillä sen kiveys on hieman hajallaan pohjoispäässä. Tyypiltään ja sijainniltaan kohde vaikuttaa nuoremman pronssikauden hautaröykkiöltä. Paikalla kasvaa kuusi- ja mäntymetsää. Kohde löytyi inventoinnissa.

Inventoinnissa löytynyt pronssikautinen hautaröykkiö Lindö 3 sijaitsee kohteesta n. 80 m luoteeseen, pronssikautinen/tai rautakautinen hautaröykkiö Lindö 1 sijaitsee kohteesta n 100 m kaakkoon.

Tutkimukset J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt -

Kertomuksen liitteet:

Peruskarttaote: 11

Kuvat: JT84

21 Tenhola Lindö 3

Muinaisjäänösrekisterinumero: 1060012220

Muinaisjäänöstyyppi: hautapaikat
Tyypin tarkenne: hautaröykkiöt
Ajoitus: pronssikautinen
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201210
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6664478, i = 3289977, z = 22,5
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit
Sijainti: 4,4 km lounaaseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Kohde sijaitsee Lindön kylässä, Tenhola-Bromarv tiestä n. 250 m pohjoiseen, tien reunaan ulottuvan pellon pohjoispuolisen mäen laella, Lindövikenin ja Gretarbyvikenin välisellä kannaksella.

Havainnot: Röykkiö on maapohjainen. Halkaisija 9 m, korkeus 1 m. Röykkiön keskellä on kuoppa, jonka halkaisija on 1m ja syvyys 0,5 m. Röykkiö on sammaloitunut, kivet ovat kooltaan miehen kannettavia/pyöriteltyjä. Röykkiö vaikuttaa hyvin säilyneeltä, keskellä olevaa kuoppaa lukuun ottamatta. Tyypiltään ja sijainniltaan röykkiö vaikuttaa nuoremman pronssikauden hautaröykkiöltä. Ympäristössä kasvaa kuusi- ja mäntymetsää. Kohde löytyi inventoinnissa.

Kohteesta n. 80 m lounaaseen sijaitsee pronssikautinen hautaröykkiö Lindö 2 sekä n. 150 m lounaaseen pronssi-/rautakauden hautaröykkiö Lindö 1.

Tutkimukset J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt -

Kertomuksen liitteet:

Peruskarttaote: 11
Kuvat: JT85-87

24 Tenhola Bondböle (Bondböle)

Muinaisjäännösrekisterinumero: 1003012222

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
Tyyppin tarkenne: kylänpaikat
Ajoitus: historiallinen
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201210
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6665040 , i = 3290450, z = 15-30
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit, tarkempi rajaus karttaliitteessä
Sijainti: 3,8 km lounaaseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Bondbölen kylä kuuluu Ramsvikin jakokuntaan. Vanhin maininta on vuodelta 1549. Taloluku vaihtelee 1500 –luvulla yhden-kahden välillä. 1600 –luvulla taloluku on yksi. Vanhin kartta on vuodelta 1744 (G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka 2005).

Havainnot: Bondbölen kyläkeskus sijaitsee samalla paikalla kuin alueen vanhin vuodelta 1744 peräisin olevat kartta osoittaa. Kylämäen rakennuskanta keskittyy alueen länsiosaan itäosan ollessa nykyisin laidunta.

Itäosan laidunalueella on joitakin viljelyraunioilta vaikuttavia röykkiöitä sekä lisäksi yksi rakennuksen perustus johon liittyy tulisijan jäännös (nro 1, ks. kohdekartta 11).

RAKENNE	p-koord.	i-koord.
röykkiö 1	6665118	3290592
röykkiö 2	6665113	3290583
myllynpaikka	6665200	3290560

Tulisijan jäännös (röykkiö 1, taulukko yllä) erottuu maansekaisena röykkiönä, jonka koko on 4 x 5 m, korkeus n. 0,6 m. Röykkiö on kaakko-luode –suuntainen ja neliskanttinen. Nurmen peittämästä kummusta pilkottaa kiviä ja tiilen paloja. Alarinteen puolella kumpareeseen yhtyy kaakko-luode –suuntainen yksinkertainen perustuskiveyksen katkelma, joka on tehty luonnon kivistä. Sen pituus on n. 2 metriä. Kyseessä voi olla joko asuinrakennuksen tai tulisijallisen talusrakennuksen, kuten esim. riihen jäännös.

Itäosan laidunalueella aivan kylätien reunassa kiinni on maansekainen röykkiö (röykkiö 2, taulukko yllä). Röykkiön halkaisija on 3 metriä, korkeus n. 0,4 metriä. Kyseessä voi olla rautakautinen hautakin, mutta myös muut mahdollisuudet ovat avoimia.

Vanhassa kartassa näkyvät peltoalueet ovat hyvin hahmotettavissa ja ne ovat edelleen viljelyksessä. Inventoinnissa tarkastettiin laajalti alueen ympäristöä ja peltoalueita. Pellot olivat osin kynnetyt, osin sängellä. Kylämäen pohjoispuoliselta kynnetyltä peltoalueelta löytyi pintapoinnassa mm. palanutta savea, tiiltä, lasitettua punasavikeramiikkaa ja liitupiipun varren pätkä. Löytöjä ei otettu talteen.

Vanhimpaan karttaan merkitty myllynpaikka on helposti nykyisestä maisemasta löydettävissä, sillä puro kulkee edelleen samoin, kuin se on vanhaan karttaan merkitty. Myllyn paikalla pienessä mutkassa puron kynnyksessä on havaittavissa varsin vaatimaton kivilatamus, joka mahdollisesti on

myllypadon jäännös. Puroa on joskus perattu, sillä sen rannoilla on paikoin kivikasoja, jotka lienevät purosta nostettuja.

Vaikuttaa siltä, että asutus on ainakin keskiajan lopulta sijainnut suunnilleen samalla alueella kuin nykyäänkin. Parhaiten on säilynyt kylämäen itäosan nykyisin laitumena oleva alue. Alueen yleisilme on erittäin hyvin säilynyt ja keskiajalta peräisin olevia maanalaisia rakenteita on todennäköisesti kylämäen alueella säilyneenä. Kohteen tarkempi määrittely vaatii lisätutkimuksia.

Tutkimukset G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka, Vårt Maritima Arv 2005
J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt

Kertomuksen liitteet:

Peruskarttaote: 9
Kohdekartta: 11
Kuvat: JT74-81

25 Tenhola Lindö (Lindö)

Muinaisjäännösrekisterinumero: 1000008316

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
Tyyppin tarkenne: kartanot
Ajoitus: historiallinen
Rauhoitusluokka: 1

Peruskartta: 201210
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6663842 , i = 3289491, z = 2,5-5
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit
Sijainti: 5,2 km lounaaseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Lindö on vanha rälssitila. Se mainitaan ensimmäisen kerran n. vuonna 1515 ja tunnetaan historiallisissa lähteissä myös Gullö, Golede ja Gullede –nimisinä. Vanhin kartta on vuodelta 1785 (G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka 2005).

Kohde sijaitsee Lindön- ja Gretarbynlahtien välisen kannaksen puolivälissä Kalvhagaudenin itäosassa. Säteritilana se mainitaan ensimmäisen kerran vuonna 1580, jolloin sen omisti Arvid Stålarms. Lindössä on säilynyt kivikellari, jonka on arveltu ajoittuvan todennäköisesti Stålarmsin aikaan. 1680-luvulla Lindössä oli tulipalo ja mahdollisesti vanha talo kellareineen hylättiin tuolloin. Kellari sijaitsee tilan itäosan niemekkeellä, n. 130 m kartanosta itään. Rakennus on sijainnut 1500-luvulla kaukana pelloista aivan veden ääressä, joten asuinrakennus ei ole voinut sijaita samalla paikalla. Kellari on säilynyt alkuperäisessä asussaan ja myös sen lähiympäristö on ollut pitkään koskemattomana. Tämän vuoksi alueella on saattanut säilyä myös muita merkkejä vanhimmasta asutuksesta.

Havainnot: Inventoinnissa kiinnitettiin huomio kartanon piha-alueen ulkopuoliseen alueeseen, josta pyrittiin löytämään merkkejä mahdollisesta kartanoa vanhemmasta kyläasutuksesta. Inventointihetkellä alueen kaikki pellot ja laitumet olivat kasvillisuuden peitossa. Vanhan karttamateriaalin osoittamat peltojen väliset joutomaa-alueet, jotka periaatteessa ovat voineet olla alueella sijainneen asutuksen sijaintipaikkoja, on nykyisin enimmäkseen rakennettu, osin voimakkaastikin, kuten esim. navetan alue. Inventoinnissa ei löydetty alueen laajasta tarkastelusta huolimatta mitään uusia merkkejä vanhasta asutuksesta, mutta sitä voi olla maan alla säilyneenä nykyaikaiselta rakentamiselta säästyneissä paikoissa. Näitä alueita ei inventoinnin perusteella kuitenkaan voi määrittellä kartanon piha-aluetta lukuun ottamatta. Kohteen tarkempi määrittely vaatii lisätutkimuksia.

Tutkimukset U. Rosendahl, inventointi 2003
G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka, Vårt Maritima Arv 2005
J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt -

Kertomuksen liitteet:
Peruskarttaote: 9
Kohdekartta: 10
Kuvat: JT152-155

26 Tenhola Gretarby (Gretarby)

Muinaisjäännösrekisterinumero: /000/2 22 3

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
Tyypin tarkenne: kyläpaikat
Ajoitus: historiallinen
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201211
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6665870, i = 3289440, z = 10-15
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit, tarkempi rajausta karttaliitteessä
Sijainti: 4,5 km länteen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Gretarbyn kylä kuuluu Ramsvikin jakokuntaan. Vanhin maininta on vuodelta 1351 (REA 141), jolloin kylässä on ollut kartano, joka katoaa keskiajan kuluessa. Taloluku vaihtelee 3-4 välillä ja laskee vuonna 1635 yhteen. Vanhimmat kartat ovat vuosilta 1647 ja 1691 (G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka 2005).

Havainnot: Kyläkeskus ja pellot sijaitsevat nykyisin samoin kuin alueen vanhimmat kartat osoittavat, eikä moderni rakentaminen ole laajemmin tuhonnut vanhaa kylämäkeä. Pellot olivat inventointihetkellä sängellä ja näkyvyys olematon.

Vaikuttaa siltä, että asutus on ainakin keskiajan lopulta sijainnut suunnilleen samalla alueella kuin nykyäänkin. Alueen yleisilme on erittäin hyvin säilynyt ja keskiajalta peräisin olevia maanalaisia rakenteita on todennäköisesti kylämäen alueella säilyneenä. Kohteen tarkempi määrittely vaatii lisätutkimuksia.

Tutkimukset G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka, Vårt Maritima Arv 2005
J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt

Kertomuksen liitteet:
Peruskarttaote: 10
Kohdekartta: 11
Kuvat: JT72-73

27 Tenhola Kalby (Kallby)

Muinaisjäännösrekisterinumero: 1600012724

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
Tyyppin tarkenne: yksittäistalot
Ajoitus: historiallinen
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201210
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6664040 , i = 3287980, z = 20-25
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit, tarkempi rajausta karttaliitteessä
Sijainti: 6,4 km lounaaseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Kalbyn yksittäistalo kuuluu Ramsvikin jakokuntaan. Vanhin maininta on vuodelta 1549. Kylän taloluku on aina ollut yksi. Vanhin kartta on vuodelta 1785. Kalby tunnetaan vanhoissa asiakirjoissa myös Koldbyn nimellä (G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka 2005).

Havainnot: Vanhimman kartan osoittama asutus on sijainnut hieman alempana rinteessä ja lähempänä peltoja kuin nykyinen Kalbyn päärakennus pihoineen. Vanhassa kartassa näkyvät peltoalueet ovat hyvin hahmotettavissa ja ne ovat edelleen pääosin viljelyksessä, poikkeuksena Kalbyn länsipuolinen Tenhola-Bromarv –tien pohjoispuolella ollut pelto, joka nykyään kasvaa kuusikkoa.

Inventoinnissa tarkastettiin laajalti alueen ympäristöä ja peltoalueita. Pellot olivat sängellä ja näkyvyys heikko. Vanhan kartan osoittamalta kylätonttialueelta löytyi kellarin perustus ja sen pohjoispuolitse kulkee vanha Tenhola-Bromarv –tien käytöstä jäänyt ja osin metsittynyt kulku-ura eli tierauanio. Vuoden 1785 karttaan merkitty ko. tie kulkee Kalbyn kylätontin pohjoispuolitse ja on sittemmin jäänyt tien oikaisussa pois käytöstä. Sama tien oikaisu on osittain tuhonnut myös vanhaa kylätonttia, mutta muuten se on säilynyt rakentamattomana erinomaisesti.

Vaikuttaa siltä, että asutus on ainakin keskiajan lopulta sijainnut nykyisen asutuksen alapuolella pellon reunamilla. Alueen yleisilme on erittäin hyvin säilynyt ja keskiajalta peräisin olevia maanalaisia rakenteita on kylätonttialueelta todennäköisesti löydettävissä. Kohteen tarkempi määrittely vaatii lisätutkimuksia.

Tutkimukset G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka, Vårt Maritima Arv 2005
J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt

Kertomuksen liitteet:

Peruskarttaote: 11
Kohdekartta 13
Kuvat: JT66-71

28 Tenhola Sattala (Sattala)

Muinaisjäänösrekisterinumero: 1000012225

Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat
Tyyppin tarkenne: yksittäistalot
Ajoitus: historiallinen
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201210
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6663430 , i = 3287610, z = 20-35
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit, tarkempi rajaus karttaliitteessä
Sijainti: 7 km lounaaseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Sattalan yksittäistalo kuuluu Ramsvikin jakokuntaan. Varhaisin maininta on vuodelta 1549. Kylä on aina muodostunut yhdestä tilasta. Vanhin kartta on vuodelta 1705 (G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka 2005).

Havainnot: Sattalan kyläkeskus sijaitsee suunnilleen samalla paikalla kuin alueen vanhin vuodelta 1705 peräisin oleva kartta osoittaa. Vanhempi asutus on näyttää kuitenkin sijainneen hieman alempana rinteessä ja lähempänä peltoja kuin nykyinen Solvikin päärakennus pihoineen. Vanhassa kartassa näkyvät peltoalueet ovat myös hyvin hahmotettavissa ja ne ovat edelleen viljelyksessä. Inventoinnissa tarkastettiin laajalti alueen ympäristöä ja peltoalueita. Pellot olivat sängellä ja näkyvyys heikko. Peltoalueen itäreunassa on ilmeinen ladon tms. ulkorakennuksen perustus kivettyine ajoluiskineen (perustus 1). Solvikin tasalla pellon reunassa on perustus 2, joka lienee navetan perustus. Perustuksen 2 ympäristössä on erilaisia terassitasauksia, kuoppia ja tien/polunpohjia, jotka liittyvät historiallisen ajan asutukseen, mutta niiden ikää voi vain arvailla. Joukossa on myös moderneja betonirakenteita.

Vaikuttaa siltä, että asutus on ainakin keskiajan lopulta sijainnut nykyisen asutuksen alapuolella pellon reunamilla. Alueen yleisilme on erittäin hyvin säilynyt ja keskiajalta peräisin olevia maanalaisia rakenteita on mahdollisesti kohdekartta 12:een rajatulta kylätonttialueelta löydettävissä. Kohteen tarkempi määrittely vaatii lisätutkimuksia.

Tutkimukset J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt

Kertomuksen liitteet:
Peruskarttaote: 11
Kohdekartta 12
Kuvat: JT56-60

29 Tenhola Högböle (Högböle)

Muinaisjäännösrekisterinumero: 1600012226

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
Tyyppin tarkenne: kylänpaikat
Ajoitus: historiallinen
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201210
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6663260, i = 3286630, z = 20-22,5
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit, tarkempi rajausta karttaliitteessä
Sijainti: 8 km lounaaseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Högbölen kylä kuuluu Ramsvikin jakokuntaan. Vanhin maininta kylästä on vuodelta 1530. Kylän taloluku on aluksi kolme, mutta laskee 1600 –luvulle tultaessa ensin kahteen ja vuoteen 1635 mennessä yhteen. Vuonna 1669 kylässä on yksi säteritila. Vanhin kartta on vuodelta 1705 (G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka 2005).

Havainnot: Högbölen kyläkeskus sijaitsee samalla paikalla kuin alueen vanhin vuodelta 1705 peräisin olevat kartta osoittaa. Kylämäen rakennuskanta koostuu 1800 –luvun tai 1900 –luvun alun aikaisista kevytperustaisista rakennuksista. Järeintä rakennuskantaa edustaa kivisen navetan raunio. Vanhassa kartassa näkyvät peltoalueet ovat hyvin hahmotettavissa ja ne ovat edelleen viljelyksessä. Inventoinnissa tarkastettiin laajalti alueen ympäristöä ja peltoalueita. Pellot olivat oraalla ja näkyvyys olematon.

Vaikuttaa siltä, että asutus on ainakin keskiajan lopulta sijainnut suunnilleen samalla alueella kuin nykyäänkin. Alueen yleisilme on erittäin hyvin säilynyt ja keskiajalta peräisin olevia maanalaisia rakenteita on todennäköisesti kylämäen alueella säilyneenä. Kohteen tarkempi määrittely vaatii lisätutkimuksia.

Tutkimukset G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka, Vårt Maritima Arv 2005.
J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt

Kertomuksen liitteet:
Peruskarttaote: 11
Kohdekartta 15
Kuvat: JT61-65

30 Tenhola Högböle 1

Muinaisjäännösrekisterinumero: 10000/2427

Muinaisjäännöstyyppi: valmistuspaikat

Tyyppin tarkenne: hiilimiilut

Ajoitus: historiallinen

Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201210

Yhtenäiskoordinaatit: p = 6661459 , i = 3284511, z = 35

Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit, tarkempi rajaus karttaliitteessä

Sijainti: 10,6 km lounaaseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Kohde sijaitsee Högbölen kylässä Tenhola-Bromarv –tiestä risteävän Seukoon menevän tien itäpuolella tasaisella mäntykankaalla.

Havainnot: Kuoppa on noin 20 metriä tiestä itään, tasaisella mäntykankaalla. Kraatterimaisen kuopan halkaisija on 4 metriä, syvyys n. 0,5 metriä. Tein sammaloituneen kuopan pohjalle koepiston, jossa maakerrostumat olivat seuraavat:

0-5 cm sammal

6-7 cm vaalea huuhtoumiskerros

7-40 cm ruskea hiekka/hieta

40-50 cm nokimaa

50-70 cm ruskea hiekka, kaivaminen lopetettiin

Kohde on tulkittavissa vanhemman tyyppiseksi hiilimiilun jäännökseksi, jossa kaivettuun kuoppaan on ladottu hiillettäviksi aiottuja puita.

Tutkimukset J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt

Kertomuksen liitteet:

Peruskarttaote: 19

Kuvat: JT54-55

31 Tenhola Skogsböle (Skogsböle)

Muinaisjäännösrekisterinumero: 1000012228

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
Tyypin tarkenne: yksittäistalot
Ajoitus: historiallinen
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201210
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6665440 , i = 3286710, z = 7,5-25
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit, tarkempi rajausta karttaliitteessä
Sijainti: 7,2 km länsi-lounaaseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Skogsbölen autioitunut yksittäistalo kuului Höklötin jakokuntaan. Varhaisin maininta on vuodelta 1549. Historiallisessa lähdeaineistossa kylä tunnetaan myös Skogby – nimisenä. Skogsböle on kautta aikain muodostunut vain yhdestä talosta. Vanhimmat kartat ovat vuosilta 1647, 1742, 1758 ja 1785 (G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka 2005). Kohde on hieman etelämpänä, kuin vuoden 2005 tutkimusten perusteella on esitetty.

Vuonna 1647 Skogsböle oli ollut autiona jo ainakin 50 vuotta (Nikula 1938, 38), mutta asutettiin taas uudestaan. Nykyisin paikalla kasvaa metsää, sillä kylätontti on autioitunut uudestaan 1900 – luvulla. Vuoden 1938 pitäjänkartassa paikalla on vielä ollut asutus peltoineen (Tenala och Bromarf socknars historia II, karttaliite).

Skogsbölen kylätontti on autioituttuaan säästynyt nykyaikaiselta rakentamiselta ja on siten tutkimuksellisesti arvokas kohde. Suurin osa alueesta kasvaa nykyisin kuusimetsää, alueen kaakkoisosasta Skogsböleträskin läheltä on hiljattain kaadettu metsää. Keskiajalta polveutuvat ja 1900 –luvulle asti käytössä olleet peltoalueet on maastossa edelleen hyvin erotettavissa säilyneiden viljelyraunioiden, kiviaitojen ja maatuneiden pelto-ojien avulla. Havaitut asuinrakennusten jäännökset sijaitsevat pääosin samalla alueella kuin vanhin vuodelta 1647 peräisin oleva kartta esittää. Kohteen tarkempi määrittely vaatii lisätutkimuksia.

Havainnot: (ks. kohdekartta 16)

RAKENNE	p-koord.	i-koord.
perustus 1	6665499	3286712
perustus 2	6665504	3286707
perustus 3	6665462	3286681
röykkiö 1	6665384	3286679
kiviaita 1alku	6665329	3286665
kiviaita 1loppu	6665323	3286650
kiviaita 2 alku	6665310	3286635
kiviaita 2 loppu	6665300	3286629
kiviaita 3 alku	6665240	3286624
kiviaita 3 loppu	6665234	3286631
perustus 4	6665231	3286617
perustus 5	6665230	3286611
röykkiö 2	6665266	3286756
kiviaita 4 alku	6665190	3286858
kiviaita 4 keski	6665195	3286863

kiviaita 4 loppu	6665198	3286871
röykkiö 3	6665164	3286857
röykkiö 4	6665152	3286856
laiturikiveys?	6665137	3286897
kiviaita 5 alku	6665299	3286869
kiviaita 5 loppu	6665332	3286845
kiviaita 5 jatke	6665350	3286842
kiviaita 6 alku	6665375	3286804
kiviaita 6 loppu	6665383	3286795
kiviaita 7 alku	6665393	3286785
kiviaita 7 loppu	6665405	3286777
röykkiö 5	6665416	3286764
röykkiö 6	6665412	3286716
röykkiö 7	6665425	3286719
kiviaita 8 alku	6665431	3286703
kiviaita 8 loppu	6665429	3286703
kiviaita 9 alku	6665444	3286703
kiviaita 9 loppu	6665440	3286705
kiviaita 10 alku	6665453	3286712
kiviaita 10 loppu	6665465	3286705
perustus 6	6665508	3286689
röykkiö 8	6665512	3286692
röykkiö 9	6665513	3286687
kivetty kellari	6665474	3286646

Perustus 1

Sijaitsee Skogsböleträskin pohjoispäästä luoteeseen kuusimetsässä n. 50 metriä Lunkböleen menevästä tiestä etelään. Perustukselle tulee ko. tieltä kärrypolku. Perustus erottuu maastossa hyvin, sen koko on 9,8 x 8,5 metriä (ulkomitat). Perustuksen korkeus vaihtelee maaston mukaan, korkeimmillaan se on noin metrin korkea, matalimmillaan noin 0,4 metriä. Perustus on tehty suorasisivuisista lohkotuista kivistä hyvin suoralinjaisesti. Kivissä on poranjälkiä, joiden syvyys n. 10-15 cm. Muurin paksuus on n. 1 metri ja se on päältä tasainen. Perustuksen suunta on lähes itä-länsi/etelä-pohjoinen. Perustusta on osittain purettu itä- ja pohjoisivulta ja purettu kivet on viety pois. Perustuksen sisällä kaakkoisnurkassa on tulisijan jäännös, joka erottuu neliskulmaisena, mutta pyöristyneenä kumpuna. Tulisijan ulkomitat ovat n. 3,2 x 3,2 metriä, korkeus n. 1 metri. Tulisijaa ei tutkittu sen tarkemmin, mutta sen pinnassa erottuu myös tiilen paloja sekä ”lasittunutta” kiveä ja lasimaista siniväristä kivikuonaa. Perustus 1 lienee vuoden 1938 pitäjänkartassa näkyvän asutuksen jäännöksiä.

Perustus 2

Rakenteeltaan kuten perustus 1, sijaitsee edellisestä n. 7 metriä länteen ja on ilmeisesti kuulunut samaan rakennukseen perustuksen 1 kanssa. Perustuksen 1 ja 2 välissä on selvästi perustuskiveys, mutta katkelmallinen ja matala, joten siitäkin on ilmeisesti purettu kiveystä joskus pois. Perustuksen 2 sisällä ei kuitenkaan ole tulisijaa. Perustuksen 2 koko on 9,3 x 9,3 metriä (ulkomitat). Kiveyksen paksuus on 1-1,2 metriä, korkeus vaihtelee 0,3-1,2 metrin välillä. Perustus vaikuttaa täysin säilyneeltä. Perustus 2 lienee vuoden 1938 pitäjänkartassa näkyvän asutuksen jäännöksiä.

Perustus 3

Sijaitsee edellisistä n. 40 metriä lounaaseen. Lounais-koillinen –suuntaisen perustuksen koko on 7,5 x 12 metriä, leveys n. 0,5 metriä, korkeus n. 0,3 m. Matala, maaton maansekainen peruskiveys erottuu rakenteen lounaispäässä. Perustuksen keskellä iso tulisijan jäännös erottuu kumpareena, jonka halkaisija n. 4-5 metriä, korkeus n. 1 metri. Tulisijan koillispuolella on laakea kuoppamainen

painanne jota rajaa matala ja maaton perustuksen jäännös. Perustuksen lounaiskulmaan tehdystä koekuopasta tuli heti pinnan alta musta hiilen sekainen maannos, josta tuli löytöinä huonosti poltetun tiilen paloja, palanutta savea/savitiivistettä, ikkunalasin paloja, myös sulaneita, sinistä kuonaa sekä taottu rautanaula. Kuoppa kaivettiin n. 25 cm syvyyteen, kerrostuma jatkui syvemmälle, mutta kaivaminen lopetettiin. Löytöjä ei talletettu. Perustus vaikuttaa asuinrakennuksen jäännökseltä ja vanhemmalta kuin edellä mainittu.

Röykkiö nro 1. Aitamainen. 0,3 metriä korkea, metrin leveä ja n. 9 metriä pitkä. Kaakko-luode – suuntainen. Rinteen korkeuskäyriä vastaan.

Kiviaita nro 1. Korkeus n. 0,4 metriä, leveys n. 2 metriä, pituus n. 20 metriä.

Kiviaita nro 2. Korkeus n. 0,4 metriä, leveys n. 2 metriä, pituus n. 20 metriä.

Kiviaita nro 3. Hajanainen. Korkeus n. 0,5 metriä, leveys, n. 2 metriä, pituus n. 10 metriä.

Perustus 4

Sammaloitunut ja maaton perustus sijaitsee itään aukeavalla kalliopohjalla. Perustus on lounaiskoillinen suuntainen, ulkomitoiltaan 5 x 15 metriä, leveydeltään n. 0,3-0,5 metriä, korkeudeltaan n. 0,3-0,4 metriä. Perustus on katkonainen, mutta kuitenkin selkeästi hahmotettavissa. Perustuksen sisällä on kaksi lähes kokonaan turpeen peittämää tulisijan jäännöstä, jotka erottuvat selkeinä kumpareina. Tulisijat ovat pohjoisseinustalla, toinen pohjoisnurkassa ja toinen siitä n. 4 metriä lounaaseen seinälinjaa pitkin. Tulisijoihin ei kajottu, ne näyttävät koostuvan kivistä ja tiilestä. Perustus vaikuttaa asuinrakennuksen jäännökseltä.

Röykkiö 2

Halkaisija n. 3,5 metriä, korkeus n. 0,3 metriä. Sijaitsee kaakkoisrinteessä metsittyneen peltoterassin alarinteessä.

Kiviaita nro 4. Hajanainen osin rauennut, korkeus n. 0,3 metriä, leveys n. 2,5 metriä, pituus n. 30 metriä.

Röykkiö 3

Ison maakiven (korkeus n. 1,2 metriä) ympärille kasattu kiveys, jonka halkaisija n. 6 metriä, korkeus n. 0,4 metriä.

Röykkiö nro 4

Pitkulainen röykkiö, halkaisija 2,5-3,5 metriä, korkeus n. 0,5 metriä.

Laiturikiveys?

Sijaitsee Skogsböleträskin vanhalla rantatörmällä n. 5 metriä nykyisestä rantaviivasta länteen. Kiveyksen leveys n. 1 metri, pituus n. 4 metriä, korkeus n. 0,2 metriä. Maaton.

Kiviaita nro 5. Etelärinteellä sijaitseva vaihtelevan levyinen paikoin hyvin säännöllinen kiveys. Noin kaakko-luode –suuntainen. Korkeus n. 0,3-0,5 metriä, leveys enimmillään n. 4 metriä, pituus n. 30-40 metriä. Ei varsinaisesti vaikuta kiviaidalta, mutta luultavasti kyseessä on kuitenkin raivauskiveys. Säännöllisen kiveyksen päätyttyä luoteispäässä kiveys jatkuu vielä hajanaisena n. 10 metriä luoteeseen.

Kiviaita nro 6. Hajanainen kaakko-luode -suuntainen kiveys, ilmeisesti syntynyt kärrytien teon yhteydessä. Leveys n. 0,5 metriä, korkeus n. 0,4 metriä, pituus n. 7-9 metriä.

Kiviaita nro 7. Hajanainen kaakko-luode -suuntainen kiveys, ilmeisesti syntynyt kärrytien teon yhteydessä. Leveys n. 0,5-1 metriä, korkeus n. 0,3-0,5 metriä, pituus n. 10 metriä.

Röykkiö nro 5. Halkaisija n. 4 metriä, korkeus n. 0,4 metriä. Hajanainen. Isojen kuusien alla.

Röykkiö nro 6. Halkaisija n. 3,5 metriä, korkeus n. 1 metri.

Röykkiö nro 7. Neliömäinen, hajanainen kiveys. Koko n. 3 x 4 metriä, korkeus n. 0,5 metriä.

Kiviaita nro 8. Leveys n. 1,5 metriä, korkeus n. 0,4 metriä, pituus n. 20 metriä. Lounais-koillinen suuntainen.

Kiviaita nro 9. Hajanainen. Leveys n. 1 metri, korkeus n. 0,3 metriä, pituus n. 6 metriä. Kaakko-luode suuntainen.

Kiviaita nro 10. Kaakko-luode -suuntainen, leveys n. 1 metri, korkeus n. 0,5 metriä, pituus n. 10 metriä.

Perustus nro 5. Matala sammaloitunut neliskanttinen perustuskiveys. Ulkomitat 4 x 4 metriä. Perustuskiveyksen leveys n. 0,5 metriä, korkeus n. 0,2. Ei näkyviä merkkejä tulisijasta. Ilmeisesti kalliopohjalla. Lounais-koillinen -suuntainen. Perustus vaikuttaa ulko-/varastorakennuksen, esim. aitan perustukselta.

Kivikellari nro 6. Sijaitsee n. 80 länteen perustuksesta 1. Kohde erottuu selkeänä kumpareena, jonka ulkomitat ovat 4 x 6 metriä, korkeus n. 1 metri. Isoista lohkokivistä kylmämuuraamalla tehty kellari on osittain romahtanut. Sen sisätilan mitat ovat n. 1,7 x 2,5 metriä, syvyys n. 1,2 metriä. Kellarin pohjalla oli ilmeisesti irtomaata jonkin verran, en käynyt sisällä romahdusvaaran vuoksi vaan tein havainnot maan tasalta. Rakennusmateriaalin puolesta vaikuttaa siltä, että kellari on samanaikainen perustusten 1 ja 2 kanssa.

Röykkiö nro 8. Erottuu sammalen/nurmen peittämänä kumpareena. Ei tehty koekuoppaa, vaikuttaa muotonsa puolesta tulisijan jäännökseltä ja on lähellä perustuksia 1 ja 2. On voinut jopa liittyä kyseiseen rakennukseen. Kumpareen halkaisija n. 3 metriä, korkeus n. 0,7 metriä.

Röykkiö nro 9. Halkaisija 3 metriä, korkeus 0,4 metriä. Kalliopohjalla.

Tutkimukset G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka, Vårt Maritima Arv 2005.
J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt -

Kertomuksen liitteet:

Peruskarttaote: 12

Kohdekartta: 16

Kuvat: Tammisaaren museo: JT1-34

32 Tenhola Lunkböle (Lunkböle)

Muinaisjäännösrekisterinumero: 1000012229

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
Tyyppin tarkenne: kylänpaikat
Ajoitus: historiallinen
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201210
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6666140, i = 3285880, z = 15-20
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit, tarkempi rajausta karttaliitteessä
Sijainti: 8 km länteen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Lunkbölen kylä kuuluu Höklötin jakokuntaan. Varhaisin maininta on vuodelta 1549. Aluksi kylä muodostui yhdestä talosta, 1560 –luvulla kahdesta ja 1600 –luvun alun jälkeen yhdestä talosta. Vanhimmat kartat ovat vuosilta 1647 ja 1705 (G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka 2005).

Havainnot: Lunkbölen kyläkeskus sijaitsee samalla paikalla kuin alueen vanhimmat vuosilta 1647 ja 1705 peräisin olevat kartat osoittavat. Samoissa kartoissa näkyvät peltoalueet ovat myös hyvin hahmotettavissa ja ne ovat edelleen viljelyksessä. Inventoinnissa tarkastettiin laajalti alueen ympäristöä ja peltoalueita. Pellot olivat sängellä ja näkyvyys olematon.

Vaikuttaa siltä, että asutus on ainakin keskiajan lopulta sijainnut suunnilleen samalla alueella kuin nykyäänkin. Alueen yleisilme on erittäin hyvin säilynyt ja keskiajalta peräisin olevia maanalaisia rakenteita on todennäköisesti kylämäen alueella säilyneenä. Kohteen tarkempi määrittely vaatii lisätutkimuksia.

Tutkimukset G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka, Vårt Maritima Arv 2005.
J. Taivainen, inventointi 2008.

Löydöt

Kertomuksen liitteet:
Peruskarttaote: 12
Kohdekartta: 17
Kuvat: JT37-41

33 Tenhola Bergby (Bergby)

Muinaisjäännösrekisterinumero:

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
Tyyppin tarkenne: yksittäistalot
Ajoitus: historiallinen
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201210
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6666666, i = 3286410, z = 15-20
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit, tarkempi rajausta karttaliitteessä
Sijainti: 7,4 km länteen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Bergby kuuluu Hölklötin jakokuntaan. Vanhin maininta on vuodelta 1549. Kylä on muodostunut kautta aikojen yhdestä talosta. Vanhin kartta on vuodelta 1647 (G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka 2005).

Havainnot: Nykyinen kyläkeskus sijaitsee suunnilleen samalla paikalla kuin alueen vanhin vuodelta 1647 peräisin oleva kartta osoittaa. Myös peltoalueet sijaitsevat nykyisin em. kartan osoittamalla tavalla ja ovat edelleen viljelyksessä. Vaikuttaa siltä, että asutus on ainakin keskiajan lopulta sijainnut suunnilleen samalla alueella kuin nykyäänkin. Alueen yleisilme on erittäin hyvin säilynyt ja keskiajalta peräisin olevia maanalaisia rakenteita on todennäköisesti kylämäen alueella säilyneenä. Kohteen tarkempi määrittely vaatii lisätutkimuksia.

Tarkastin lisäksi ympäristön peltoja, jotka olivat tuolloin sängellä ja näkyvyys melko heikko. Peltoalueilta ei inventoinnissa löytynyt mitään mainittavaa. Tarkastin myös vuoden 1647 kartassa näkyvän myllynpaikan, mutta ko. kohdalta puroa on ruopattu niin voimakkaasti, että siinä mahdollisesti myllynpaikkaan liittyneet rakenteet ovat täysin kadonneet.

Tutkimukset G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka, Vårt Maritima Arv 2005.
J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt

Kertomuksen liitteet:
Peruskarttaote: 12
Kohdekartta: 18
Kuvat: JT42-45

34 Tenhola Framnäs 1

Muinaisjäännösrekisterinumero: 1000012231

Muinaisjäännöstyyppi: kulkuväylät
Tyyppin tarkenne: veneenvetopaikat
Ajoitus: historiallinen
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201210
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6661190 , i = 3282550, z = 0-15
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit, tarkempi rajaus karttaliitteessä
Sijainti: 12,5 km lounaaseen Tenholan kirkosta.

Kohdekuvaus: Kohde tarkastettiin inventoinnissa Georg Haggrénin ja Henrik Janssonin vihjeestä. Lindövikenin ja Kägravikenin välisellä kannaksella on ollut kaakko-luode -suuntainen veneenvetopaikka, nimeltään ”Lilldrage”, joka esiintyy vuoden 1705 Kägran, Kivitokin, Kårbölen ja Knopkågran aluekartassa. Veneenvetopaikkaan liittyy paikalla oleva kivettyreunainen ”serpentiinipolku”, joka kulkee juuri vanhan vetokannaksen kohdalla, Tenhola-Bromav -tien eteläpuolella. Tie on tuhonnut polusta osan. Kohteesta n. 500 metriä itään on sijainnut toinen veneenvetopaikka nimeltään ”Drage”, joka on kuvattu tässä inventointikertomuksessa kohteen Tenhola Framnäs S yhteydessä.

Havainnot: Kohteen etelärinne on aluksi loiva, mutta jyrkkenee nopeasti. Tenhola-Bromarv tie katkaisee veneenvetotaipaleen korkeimmalta kohdalta, jossa tieleikkaus on madaltanut harjukannaksen profiilia. Pohjoisrinne on ylhäältä jyrkkä ja alhaalta loivempi ja laskee Lillsjön –nimiseen lahdelmaan, josta kapean vesiväylän kautta yhtyy Kägravikeniin. Myös pohjoisrinteen profiili on tieleikkauksen kohdalta muuttunut hieman, ehkä osin jyrkemmäksi kuin se alun perin on ollut. Muutos ei kuitenkaan liene iso. Etelärinteen jyrkällä osalla on sammaloitunut ”serpentiinipolun” pätkä, joka voisi liittyä vanhaan veneenvetotaipaleeseen, sillä se kulkee juuri vetopaikan suunnasta mutkitellen kohti harjanteen ylittävää matalinta kohtaa, josta tie nykyisin kulkee. Polusta on enää n. 40 metriä pitkä osuus jäljellä, sillä tieleikkaus on tuhonnut osan. Polun leveys on noin 1 metri ja sitä reunastavat sammaloituneet kivet polun alarinteen puolella.

Kohde on tieleikkausta lukuun ottamatta hyvin säilynyt ja vanha veneenvetotaival maastossa hyvin hahmotettavissa.

Tutkimukset J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt

Kertomuksen liitteet:

Peruskarttaote: 14
Kuvat: JT99-105

35 Tenhola Kägra med Pålarv (Kägra)

Muinaisjäännösrekisterinumero: 1000012232

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
Tyyppin tarkenne: kylänpaikat
Ajoitus: historiallinen
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201207
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6661750 , i = 3281560, z = 5-30
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit, tarkempi rajaus karttaliitteessä
Sijainti: 13,2 km lounaaseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Kägra med Pålarvin kylä kuuluu Kivitokin jakokuntaan ja tunnetaan historiallisissa lähteissä myös Kägra ja Bondekägra -nimisinä. Varhaisin maininta on vuodelta 1399 (FMU 1088). 1500 –luvulla kylässä oli neljä taloa, 1600 –luvulla taloluku laski kahteen. Vanhimmat kartat ovat vuosilta 1647, 1694, 1705, 1763, 1784 (G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka 2005).

Havainnot: Vuoden 1647 kartassa Kägran kylä on kahdessa osassa. Idässä Kägra –lahden rannalla on kaksi taloa ja lännessä nykyisen kyläkeskuksen kohdalla yksi talo. Vuoden 1705 kartassa ranta-asutus on hävinnyt. Ranta-asutuksen kohdalta löytyi inventoinnissa kaksi tulisijan pohjaa (tulisija 1 ja tulisija 2). Ko. alueella on myös hiljattain rakennettu kesämökki ulkorakennuksineen, joka on osaltaan tuhonnut alueen muinaisjäännöksiä. Vanhassa kartassa näkyvät peltoalueet ovat hyvin hahmotettavissa ja ne ovat edelleen viljelyksessä. Inventoinnissa tarkastettiin laajalti alueen ympäristöä ja peltoalueita. Pellot olivat kynnetyt ja havainto-olosuhteet erinomaiset.

RAKENNE	p-koord.	i-koord.
tulisijan perustus 1	6661832	3281812
tulisijan perustus 2	6661868	3281829
röykkiö 1	6661934	3281700

Tulisija 1 (kohdekartan nro 1) sijaitsee vanhan ranta-asutuksen paikalla ja on neliskanttinen, kivistä ladottu. Kooltaan 2 x2 metriä, korkeudeltaan n. 1 metri. Sen keskellä kasvaa iso pihlaja. Tulisijan perustus on tehty luonnonkivistä ja se sijaitsee joutomaa-alueella uudesta kesämökistä n. 15-20 metriä länsi-lounaaseen. Tulisijaan liittyvän rakennuksen perustuskiviä ei ole havaittavissa, mutta todennäköisesti rakennukseen liittyviä kerrostumia on säilyneenä maan alla ko. joutomaa-alueella. Pelto länsipuolella oli kynnetty, mutta sen pinnalla ei näkynyt mitään erityistä (tiilenpaloja yms. joita ei otettu talteen).

Tulisija 2 (kohdekartan nro 2) sijaitsee vanhan ranta-asutuksen paikalla ja on neliskanttinen, kivistä ladottu. Kooltaan 1,5 x 1,5 metriä, korkeudeltaan n. 0,5 metriä. Se on tehty lohkotuista luonnonkivistä ja on hyvin säännöllinen. Kiveyksen päällä on tiilimurskaa ja tiilenpaloja. Tulisijan eteläpuolella, n. 1 metrin etäisyydellä on uusi vajarakennus, tehty ilmeisesti samaan aikaan kuin mökkikin. Vajarakennus lienee tuhonnut tulisijaan liittyneen rakennuksen jäännöksiä, mutta niitä saattaa silti olla maan alla vielä säilyneenä.

Röykkiö 1 (kohdekartan nro 3) sijaitsee kylätontin koillisosan rakentamattomalla alueella. Röykkiön halkaisijaltaan n. 3 m, korkeudeltaan n. 0,8 m. Se on heinän ja sammalen peittämä,

mutta sen pinnassa on erotettavissa tiilen paloja. Kyseessä lienee tulisijan jäännös, mutta siihen liittyneestä rakennuksesta ei ole havaittavissa maan päällisiä merkkejä.

1700 –luvun kartan mukaisen kylätontin paikalla maatalo rakennuksineen. Kylänraittia reunustaa vahva kiviaita, tie on hiekkapintainen.

Vaikuttaa siltä, että asutus on ainakin keskiajan lopulta sijainnut suunnilleen samalla alueella kuin nykyäänkin sekä lisäksi rannassa. Alueen yleisilme on erittäin hyvin säilynyt ja keskiajalta peräisin olevia maanalaisia rakenteita on todennäköisesti kylämäen alueella ja rannassa säilyneenä. Kohteen tarkempi määrittely vaatii lisätutkimuksia.

Tutkimukset G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka, Vårt Maritima Arv 2005.
J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt

Kertomuksen liitteet:

Peruskarttaote: 14
Kohdekartta: 20
Kuvat: JT113-124

36 Tenhola Kägra med Pålurv 1

Muinaisjäännösrekisterinumero:

Muinaisjäännöstyyppi: maarakenteet
Tyyppin tarkenne: kuopat
Ajoitus: historiallinen
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201207
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6661487 , i = 3281948, z = 2,5-5
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit
Sijainti: 12,9 km lounaaseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Kohde sijaitsee Kägra med Pålurvin kylässä peltoaukean itäreunassa Kägravikenin lounaisrannalla, n. 400 m kaakkoon kylämäestä.

Havainnot: Pitkänomainen kuoppa sijaitsee pienen kumpareen eteläreunalla kylän peltoaukean reunassa. Kaakko-luode –suuntaisen hautamaisen painanteen pituus on n. 3 metriä, leveys n. 1,5 metriä ja syvyys n. 0,5 metriä. Suuaukko on etelään alarinteen puolelle. Tein kuopan keskelle koepiston. Noin 20 cm:n syvyyteen oli hiilensekaista multaa, kuopan kaivaminen pysähtyi kiveen. Kuopan ulkopuolelle tehdystä koepistosta paljastui puhdas sormaa n. 5 cm:n syvyydestä pintaturpeen alta.

Kuoppa voisi olla vanhan tyyppinen tervahauta eli ns. rännihauta tai vaihtoehtoisesti varastokuopan/kellarikuopan jäännös. Kuopan sijainti rannan tuntumassa suhteellisen matalalla korkeudella merkitsee, että se varmuudella on historialliselta ajalta.

Tutkimukset J. Taivainen, inventointi 2008
Löydöt

Kertomuksen liitteet:
Peruskarttaote: 14
Kuvat: JT111-112

37 Tenhola Knopkägra (Knopkägra)

Muinaisjäänösrekisterinumero: 1000008315

Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat
Tyyppin tarkenne: kartanot
Ajoitus: historiallinen
Rauhoitusluokka: 1

Peruskartta: 201207
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6663959 , i = 3282444, z = 10-20
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit, tarkempi rajaus karttaliitteessä
Sijainti: 11,7 km lounaaseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Knopkägra mainitaan ensimmäisen kerran mahdollisesti vuonna 1435, jolloin Abraham Persson sai 1435 rälssioikeuden tiloilleen. Knopkägra on ollut suvun Ulf i Finland asumakartano jo 1400-luvulla? Kartanoa on kutsuttu Knopkägraksi ja talonpoikauskylää Bondekägraksi. Vanhimmat kartat ovat vuosilta 1647, 1694 ja 1705 (G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka 2005).

Aiempien inventointitietojen mukaan tilan ohitse kulkevan tien länsipuolella on 1700-luvulla rakennettu puurakennus ja tien itäpuolella on terassi, jonka pohjoisosan viereiseltä pellolta on löytynyt tiiltä. Osa tiilistä oli poltettu alhaisessa lämpötilassa, ja ne muistuttivat palanutta savea. Terassin viljelemättömältä alueelta on löytynyt pieni kuonakasa.

Havainnot: Kyläkeskus ja pellot sijaitsevat nykyisin samoin kuin alueen vanhimmat kartat osoittavat, eikä moderni rakentaminen ole laajemmin tuhonnut vanhaa kylämäkeä. Pellot olivat inventointihetkellä sängellä ja näkyvyys olematon.

Kylämäen kaakkoisrinteellä kulkee vanha käytöstä jäänyt tienpohja, joka johtaa osin heinittyneenä Storgårdille. Tienpohjan leveys on n. 3 metriä ja sen molemmin puolin on kylämäen keskialueella epämääräisiä kuoppia ja pieniä kivikasoja. Ko. tienpohja saattaa olla vanhakin, jopa keskiaikaiseen asutukseen liittyvä kylätie.

Vaikuttaa siltä, että asutus on ainakin keskiajan lopulta sijainnut suunnilleen samalla alueella kuin nykyäänkin. Alueen yleisilme on erittäin hyvin säilynyt ja keskiajalta peräisin olevia maanalaisia rakenteita on todennäköisesti kylämäen alueella säilyneenä. Kohteen tarkempi määrittely vaatii lisätutkimuksia.

Muut havainnot: Vuoden 1694 karttaan on merkitty Kvarnträskistä laskevan puron varteen mylly. Paikka on nykyisin muuten täysin säilynyt, mutta myllyrakenteista ei ole merkkiäkään nähtävissä. Puroa on raivattu mm. räjäyttämällä ja ruoppaamalla, joten siinä yhteydessä myllyrakenteet ovat viimeistään tuhoutuneet.

Tutkimukset U. Rosendahl, inventointi 2003
G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka, Vårt Maritima Arv 2005.
J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt

Kertomuksen liitteet:

Peruskarttaote:	15
Kohdekartta:	21
Kuvat:	JT125-133

39 Tenhola Kivitok (Kivitok)

Muinaisjäännösrekisterinumero: 1000012233

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
Tyyppin tarkenne: kyläpaikat
Ajoitus: historiallinen
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201207
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6660950 , i = 3280440, z = 15-25
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit, tarkempi rajaus karttaliitteessä
Sijainti: 14,5 km lounaaseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Kivitokin kylä kuuluu Kivitokin jakokuntaan. Vanhin maininta on vuodelta 1451 (FMU 2898). Aluksi kylässä oli kolme taloa, mutta 1600 –luvun alkuun tultaessa tilaluku laski kahteen. Vanhimmat kartat ovat vuosilta 1647 ja 1705 (G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka 2005).

Havainnot: Nykyinen kyläkeskus sijaitsee suunnilleen samalla paikalla kuin alueen vanhin vuodelta 1647 peräisin oleva kartta osoittaa. Myös peltoalueet sijaitsevat nykyisin em. kartan osoittamalla tavalla ja ovat edelleen viljelyksessä. Jo varhaiseen kylätonttialueeseen kuulunut etelään pistävä kaistale on nykyisin niittynä/puistona. Kylään menevä tie halkaisee tämän kaistaleen ja sen eteläosassa havaitsin tulisijallisen rakennuksen maatuneen perustuksen, joka erottuu vallimaisena kohoumana. Sen ulkomitat ovat 6 x 6 m, korkeus n. 0,4 m ja se on lounais-koillinen –suuntainen. Pohjoisnurkassa on tulisijan jäännös, joka erottuu neliskanttisena kumpareena, kooltaan 1,8 x 2,2 m, korkeudeltaan 0,6 m. Tulisijan jäännöksen pinnassa on erotettavissa tiilen paloja. Kyseessä lienee asuinrakennuksen jäännös.

RAKENNE	p-koord.	i-koord.
perustus	6660830	3280599

Tarkastin lisäksi ympäristön peltoja, jotka olivat tuolloin sängellä ja näkyvyys melko heikko. Peltoalueilta ei inventoinnissa löytynyt mitään mainittavaa. Tarkastin myös vuoden 1647 kartassa näkyvät myllynpaikat, mutta puronvarressa (kylätien länsipuolella) ei ole havaittavissa mitään merkkejä myllyyn liittyvistä rakenteista, vaikkakin puron rannat ovat myllyjen paikalla luonnontilaiset. Sen sijaan puro myllynpaikoista ylävirtaan (itään) on pellon kohdalla johdettu nykyisin maan alle eikä siitä ole näkyvissä muuta kuin tasaisin välein pellolla olevat kaivot, jotka kertovat puron kulkureitin maan alla.

Vaikuttaa siltä, että asutus on ainakin keskiajan lopulta sijainnut suunnilleen samalla alueella kuin nykyäänkin ja mahdollisesti myös etelään pistävällä nykyisellä joutomaa-alueella, josta löytyi tulisijallisen rakennuksen maatunut perustus. Alueen yleisilme on erittäin hyvin säilynyt ja keskiajalta peräisin olevia maanalaisia rakenteita on todennäköisesti kylämäen alueella säilyneenä. Kohteen tarkempi määrittely vaatii lisätutkimuksia.

Tutkimukset G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka, Vårt Maritima Arv 2005.
J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt

Kertomuksen liitteet:

Peruskarttaote:	16
Kohdekartta:	23
Kuvat:	JT134-141

40 Tenhola Kårböle (Kårböle)

Muinaisjäännösrekisterinumero: 1000012234

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
Tyyppin tarkenne: kyläpaikat
Ajoitus: historiallinen
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201207
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6661610 , i = 3279260, z = 5-10
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit, tarkempi rajausta karttaliitteessä
Sijainti: 15,4 km lounaaseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Kårbölen kylä kuuluu Kivitokin jakokuntaan. Varhaisin maininta on vuodelta 1549. Vanhoissa asiakirjoissa kylä esiintyy myös muodossa Böle ja Kårböle. 1500 –luvulla kylä muodostui kahdesta talosta, mutta 1600 –luvun alussa taloluku laski yhteen. Vanhimmat kartat ovat vuosilta 1647 ja 1705 (G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka 2005).

Havainnot: Nykyinen kyläkeskus sijaitsee suunnilleen samalla paikalla kuin alueen vanhimmat vuodelta 1647 ja 1705 peräisin olevat kartat osoittavat. Myös peltoalueet sijaitsevat nykyisin em. kartan osoittamalla tavalla ja ovat edelleen viljelyksessä. Vaikuttaa siltä, että asutus on ainakin keskiajan lopulta sijainnut suunnilleen samalla alueella kuin nykyäänkin. Peltojen välinen kylätonttiin liittyvä harjanne on melko tiheään rakennettu, mutta rakennuskannasta huolimatta alueen yleisilme on erittäin hyvin säilynyt ja keskiajalta peräisin olevia maanlaisia rakenteita on todennäköisesti kylämäen alueella säilyneenä. Kohteen tarkempi määrittely vaatii lisätutkimuksia.

Tarkastin lisäksi ympäristön peltoja, jotka olivat tuolloin kynnetty. Peltoalueilta ei inventoinnissa löytynyt mitään mainittavaa. Tarkastin myös vuoden 1647 kartassa näkyvän myllynpaikan, joka lienee sijainnut kylätien länsipuolella, mutta ko. kohdalta puroa on ruopattu niin voimakkaasti, että siinä mahdollisesti myllynpaikkaan liittyneet rakenteet ovat täysin kadonneet.

Tutkimukset G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka, Vårt Maritima Arv 2005.
J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt

Kertomuksen liitteet:
Peruskarttaote: 17
Kohdekartta: 24
Kuvat: JT142-145

41 Tenhola Korsuddarna

Muinaisjäännösrekisterinumero: 1000012235

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne:

Ajoitus: historiallinen

Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201207

Yhtenäiskoordinaatit: p = 6664460 , i = 3277170, z = 7,5-12,5

Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit, tarkempi rajausta karttaliitteessä

Sijainti: 16,5 km länsi-lounaaseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Kohde sijaitsee Korsuddarna –nimisellä alueella merenlahden rannalla. Alueelle on paikallistettu nimistön ja topografian perusteella Korsbölen keskiaikainen varhain kadonnut asutus (G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka 2005).

Havainnot: Inventoinnissa alueelta löytyi kolme rakennuksen perustusta ja yksi kivettykellarikuoppa.

RAKENNE	p-koord.	i-koord.
perustus 1	6664512	3277226
kivetty kellarikuoppa	6664501	3277219
perustus 2	6664461	3277168
perustus 3	6664458	3277045

Perustus 1 (kohdekartta 27, nro 1) sijaitsee peltoalueen pohjoisreunassa mäen etelärinteellä noin 5 metriä peruskarttaan merkitystä ladosta pohjoiseen. Itä-länsisuuntaisen maatuneen luonnonkivistä tehdyn perustuksen koko on 5 x 6 metriä. Perustus jakaantuu kahteen osaan joista läntisen koko on 4 x 5 metriä ja itäisen koko 2 x 5 metriä. Välissä menee kiviperustus. Läntisen osan koillisnurkassa on tulisijan jäännös, jonka keskellä kasvaa arviolta yli 100 vuotta vanha mänty. Tulisijan jäännöksen päällä näkyy maanseassa tiilenpaloja ja hiiltä. Kyseessä on pienen tulisijallisen, mahdollisesti asuinrakennuksen perustus.

Perustus 2 (kohdekartta 27 nro 2) sijaitsee peltoalueen luoteisreunassa mäen loivalla etelärinteellä. Siitä erottuu selvimmin iso kumpare, halkaisijaltaan 5 metriä, korkeudeltaan 0,6 metriä. Röykkiön eteläpäässä kasvaa iso vaahtera, pohjoispäässä kataja. Röykkiön eteläpuolelle on lisäksi kasattu kiviä, jotka lienevät pellolta peräisin. Kumpareeseen liittyy harvahko luonnonkivistä tehty perustus, jonka mukaan siihen liittyneen itä-länsisuuntaisen rakennuksen koko on ollut 11 x 5 metriä. Kenttälapioni jumiutui kohteessa avaamattomaksi, joten jouduin potkimalla poistamaan turvetta kumpareen päältä. Pinnasta paljastui tiilimurskaa, kiviä ja maata. Kumpare on tulisijan jäännös. Se sijaitsee perustuksen koillisnurkassa. Kyseessä on melko ison tulisijallisen asuinrakennuksen perustus.

Perustus 3 (kohdekartta 27, nro 4) sijaitsee pohjoiseen menevän tien itäreunassa aivan tiessä kiinni. Perustus on tehty luonnonkivistä. Kaakko-luodesuuntaisen perustuksen koko on 6,5 x 8 metriä. Perustus on loivassa etelä-kaakkoisrinteessä. Nurkissa on isommat kivet kuin muualla ja ylärinteen puolella vain nurkkakivet. Perustuksen sisällä ei ole merkkejä tulisijasta. Sen sisällä kasvaa isoja kuusia ja mäntyjä. Kyseessä lienee tulisijattoman talousrakennuksen ladon, navetan tms. perustus.

Kivetty kellarikuoppa (kohdekartta 27, nro 3) sijaitsee edellisestä n. 20 metriä etelään saman tien itäpuolella tiessä kiinni. Kuoppa on neliömäinen ja siinä on alarinteen puolella suukäytävä. Kaakko-luodesuuntaisen kellarikuopan sisämitat ovat 3,6 x 5 metriä, syvyys n. 0,5 metriä, kuoppa on täynnä puuroskaa. Käytävän koko on 1 x 1 metriä.

Inventoinnissa löytyneet rakenteet ovat ainakin suurimmaksi osaksi yli 100 vuotta sitten käytöstä pois jääneitä. Tämän lisäksi alueen topografia, peltojen sijainti ja historiallinen aineisto viittaavat siihen, että varhain kadonneen Korsbölen kyläalueen keskus on saattanut sijaita kyseisellä alueella. Paikalla on havaittujen kohteiden lisäksi todennäköisesti säilyneenä maanalaisia kerrostumia/rakenteita. Kohderajaus on tehty em. kriteerien perusteella. Kohteen tarkempi määrittely vaatii lisätutkimuksia.

Tutkimukset G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka, Vårt Maritima Arv 2005
J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt

Kertomuksen liitteet:

Peruskarttaote: 18
Kohdekartta: 27
Kuvat: JT301-315

42 Tenhola Stocksudden 1

Muinaisjäänösrekisterinumero: 1000012436

Muinaisjäänöstyyppi: työ- ja valmistuspaikat
Tyyppin tarkenne: markkinapaikat
Ajoitus: historiallinen
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201211
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6667400, i = 3290560, z = 10-12,5
Koordinaattien selite: kohteen arvioidun keskipisteen koordinaatit.
Sijainti: 3,4 km länsi-luoteeseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Stocksuddenin markkinapaikka sijaitsee samannimisen niemekkeen kärjessä Västervikin pohjoisrannalla Olsbölen kylän alueella. Kohde tarkastettiin Georg Haggrénin ja Henrik Janssonin vihjeen perusteella. Paikka oli ja on edelleen hyvin saavutettavissa sekä mereltä että maitse. Tenala och Bromarf sockars historia I:n mukaan markkinapaikka on ollut käytössä ainakin 1700 –luvulta (markkinapaikasta kuva kirjan sivulla 427). Markkinapaikka sai virallisen statuksen 11.7.1747 ja viralliseksi markkinapäiväksi tuli lokakuun 1. Saaristolaiset toivat paikalle suolasilakkaa ja muita kalatuotteita, jotka vaihtoivat mm. viljaan, kankaisiin ja pikkutavaraan. Mäen päällä oli 26 myyntipaikkaa, jotka muodostivat ”myyntikadun”, jonka kauppiaat lienevät olleet enimmäkseen Tammisaaresta. Viimeiset markkinat paikalla on pidetty 4.10.1822 (Nikula 1938, 425-429).

Havainnot: Nykyisin niemekkeen alueella on lukuisia rakennuksia, mutta alueen yleisilme on edelleen melko avoin ja säilynyt. Markkina-alueeseen ei ilmeisesti ole liittynyt mitään erityisiä rakenteita, kuten edeltä ilmenee. Alueelta saattaa löytyä markkinoihin liittyvää irtainta esineistöä, kuten rahoja tms. Kaavoituksessa tulisi mahdollisuuksien mukaan huomioida vanhan markkinapaikan olemassaolo.

Tutkimukset J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt

Kertomuksen liitteet:
Peruskarttaote: 5
Kuvat: JT292, JT300

43 Tenhola Hölklöt (Hölklöt)

Muinaisjäännösrekisterinumero: 1000009270

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
Tyyppin tarkenne: kylänpaikat
Ajoitus: historiallinen
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201211
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6668143 , i = 3286374, z = 10-15
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit, tarkempi rajausta karttaliitteessä
Sijainti: 7,6 km luoteeseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Hölklötin kylä kuuluu Hölkötin jakokuntaan. Vanhin maininta on vuodelta 1447 (FMU 2699). Kylässä oli aluksi kolme taloa, mutta jo vuonna 1571 taloluku putoaa kahteen. Vanhimmat kartat ovat vuosilta 1647 ja 1705 (G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka 2005).

Havainnot: Hölklötin vanhimman kartan osoittama asutus sijaitsee suunnilleen nykyisen Östergårdin paikalla ja vanhat pellot ovat edelleen viljelyksessä. Inventointihetkellä Östergårdin pellot olivat kynnetyt ja Västergårdin pellot oraalla. Kiersin Östergårdin peltoaluetta, jonka pinnasta löytyi muutamia punasavikeramiikan siruja ja liitupiipun varsikappale. Löytöjä ei otettu talteen. Kiersin myös Sandudden alueen, jossa on iso sorakuoppa ja mäntykangasta. Rannassa mökkejä. Siellä ei ollut mitään merkkejä muinaisjäännöksistä.

Vaikuttaa siltä, että asutus on ainakin keskiajan lopulta sijainnut suunnilleen samalla alueella kuin nykyäänkin. Alueen yleisilme on erittäin hyvin säilynyt ja keskiajalta peräisin olevia maanalaisia rakenteita on todennäköisesti kylämäen alueella säilyneenä. Kohteen tarkempi määrittely vaatii lisätutkimuksia.

Tutkimukset H. Jansson & J. Latikka, inventointi 2002
G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka, Vårt Maritima Arv 2005.
J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt

Kertomuksen liitteet:
Peruskarttaote: 3
Kohdekartta: 25
Kuvat: JT227-229

44 Tenhola Frankböle (Frankböle)

Muinaisjäännösrekisterinumero: 1000012241

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
Tyyppin tarkenne: yksittäistalot
Ajoitus: historiallinen
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201211
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6671550 , i = 3287630, z = 25-30
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit, tarkempi rajaus karttaliitteessä
Sijainti: 8 km luoteeseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Frankbölen yksittäistalo kuuluu Hölklötin jakokuntaan ja esiintyy vanhoissa asiakirjoissa myös Fankeböle -nimisenä. Vanhin maininta on vuodelta 1549. Kylä on kautta aikojen muodostunut yhdestä talosta, ollen 1600 –luvulla hetken autionakin. Varhaisin kartta on vuodelta 1780 (G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka 2005).

Havainnot: Vuoden 1780 kartan mukainen peltoalueen itäreunan kalliolla sijaitseva kyläalue on nykyisin autiona. Sieltä löytyi inventoinnissa useita rakennuksen perustuksia. Samaisessa kartassa olevat pellot ovat edelleen viljelyksessä. Nykyinen Frankbölen päärakennus sijaitsee vanhasta kylätontista noin 300 metriä länteen järven rannassa korkean mäen laella. Tenholan pitäjänkartassa vuodelta 1938 vanha kylätontti on rakentamaton ja nykyinen päärakennus on merkitty sijoilleen, joten siirtyminen on tapahtunut todennäköisesti 1800 –luvulla.

Inventoinnissa kiersin myös nykyisen päärakennuksen lähistöllä, josta löytyi yksi kellarikuoppa pelloille pistävän metsäniemekkeen eteläkärjestä (kohdekartta 6, nro 5). Kellarikuopan sisämitat ovat 3 x 3 metriä, syvyys n. 1 metri, kolme metriä pitkä ja metrin leveä suukäytävä on kaakkoon kohti pellon reunaan. Kellarikuopan pohjoispuolella ylärinteessä on pari pienempää kuoppaa n. 5 metrin etäisyydellä toisistaan kohtisuoraan korkeuskäyriä vastaan. Ne saattavat olla varastokuopan jäännöksiä. Muita näkyviä rakenteiden jäännöksiä ei nykyisen päärakennuksen alueella ollut.

Peltoalueen itäreunassa kallion laella havaitsin kolme rakennuksen perustusta sekä yhden kiven ja maansekaisen ajoluiskan.

RAKENNE	p-koord.	i-koord.
kellarikuoppa	6671484	3287457
perustus 1	6671558	3287628
kivinen ajoluiska	6671531	3287650
perustus 2	6671517	3287664
perustus 3	6671517	3287627

Perustus 1 (kohdekartta 6, nro 1) sijaitsee kallion pohjoislaella länsirinteen puolella. Kaakko-luode suuntainen 7 x 12 metrin kokoinen perustus on kokonaan ison puuston alla. Sen päällä kasvaa mm. mäntyjä, joiden paksuus rinnankorkeudelta on noin 60 cm. Perustuksen suuruus on hahmotettavissa, mutta puuston vuoksi siitä ei saa kunnon valokuvaa. Perustuksen sisällä erottuu kaksi kumpareta, jotka ovat tulisijan jäännöksiä. Tein molempiin koepiston, ja niistä löytyi tiilimurskaa heti pinnasta. Seinälinjoista erottuu parhaiten luoteisseinä. Perustus on yksinkertainen ja maansekainen kiviperustus. Isomman tulisijan jäännös on kaakkoisnurkassa, halkaisijaltaan 3,3 metriä,

korkeudeltaan 0,8 metriä, pienemmän tulisijan jäännös on itäseinustalla suunnilleen perustuksen keskivaiheilla itäseinälinjassa kiinni. Sen pohjoispuolella on perustuksen sisäosa on n. 0,5 muuta aluetta syvemmällä, joten pohjoisosassa on saattanut olla lattianalainen varastokuoppa tms. Tein koepiston pienemmän tulisijan länsipuolelle perustuksen sisälle. Noin 20 cm:n syvyyteen oli multaa, sen alapuolella hiekka. Tästä rajapinnasta tuli löytöinä laastin pala, tiili, liitupiipun pesäkatkelma, lasitettuja punasaviastian paloja, taottu naula, melko paljon palamatonta luuta sekä kuopan reunasta pilkottava tiilenkulma, jonka jätin paikoilleen. Löydöistä otettiin talteen ainakin kahteen erilliseen punasaviastiaan kuuluneet palat (KM 2008035:1-2) ja koristeltu liitupiipun pesäkappale (KM2008035:3). Kyseessä on melko ison kaksi tulisijaa käsittäneen asuinrakennuksen perustus.

Kivistä ja maasta tehty ajoluiska (kohdekartta 6, nro 2) sijaitsee edellisestä n. 30 metriä etelä-kaakkoon kalliopohjalla aukealla paikalla. Kaakko-luodesuuntainen luiska on kooltaan 2 x 4 metriä, korkeudeltaan n. 1 metri. Siihen ei liity näkyviä perustuksen jäännöksiä, mutta sen kaakkoispuolelle on liittynyt jokin talousrakennus.

Perustus 2 (kohdekartta 6, nro 3) sijaitsee kallionlaen kaakkoisrinteellä n. 25 metriä kaakkoon ajoluiskasta. Kaakko-luodesuuntaisen perustuksen koko on noin 10 x 16 metriä. Perustus ei ole täydellinen maan kaltevuudesta johtuen, mutta itä- ja pohjoisseinien kiveyksestä päätellen koko on suunnilleen arvioitavissa. Perustus on tehty pyöreistä luonnonkivistä, korkeudeltaan 0,3-0,5 metriä. Perustuksen sisäpuolella kaakkoisnurkassa on epämääräinen kivilatomus, ehkä jokin tukirakenne. Kyseessä on talousrakennuksen, ehkä ladon, navetan tms. pohja.

Perustus 3 (kohdekartta 6, nro 4) sijaitsee kallionlaen etelä-lounaisrinteellä. Kyseessä on vaatimaton kaakko-luodesuuntainen kiviperustus, jossa vain kaksi seinälinjaa on hahmotettavissa. Kaakkoiseinälinjassa on viisi perättäistä kiveä 3 metrin matkalla, lounaisessa seinälinjassa on yksi kivi, joka on kolmen metrin etäisyydellä etelänurkasta. Tästä voinee päätellä, että rakennuksen koko on ollut n. 3 x 3 metriä. Perustus on kalliopohjalla. Kyseessä lienee pienen varastorakennuksen, esim. aitan perustus.

Frankbölen asutus lienee ainakin keskiajan lopulla sijainnut kyseisellä paikalla. Alue on täysin säästynyt nykyaikaiselta rakentamiselta, joten näkyvien rakennuksen perustojen lisäksi alueella on todennäköisesti säilyneenä myös maanalaisia rakenteita. Kohteen tarkempi määrittely vaatii lisätutkimuksia.

Tutkimukset G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka, Vårt Maritima Arv 2005.
J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt : KM 2008035:1-3

Kertomuksen liitteet:

Peruskarttaote: 6
Kohdekartta: 6
Kuvat: JT252-262

45 Tenhola Sillböle (Sillböle)

Muinaisjäännösrekisterinumero: 1000009274

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
Tyypin tarkenne: kyläpaikat
Ajoitus: historiallinen
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201211
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6668559, i = 3285274, z = 5-15
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit, tarkempi rajausta karttaliitteessä
Sijainti: 8,8 km luoteeseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Sillbölen kylä kuuluu Trollshovdan jakokuntaan. Varhaisin maininta on vuodelta 1395 (FMU 1026). Historiallisissa lähteissä kylä tunnetaan myös Sibbölen nimellä. 1500-1600 – luvuilla kylään kuului kolme taloa. Vanhin kartta on vuodelta 1778 (G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka 2005).

Vuoden 2002 inventoinnissa alue koekuopitettiin, löytöinä alueelta tuli lähinnä tiilimurskaa, yhden kivijalan sisäpuolelle tehdystä koepistosta löytyi tämän lisäksi lasitetettua punasavikeramiikkaa, lasia ja fajanssia. Vuoden 2002 inventointitietojen mukaan kylä on autioitunut 1600 –luvun jälkeen. Tenholan pitäjänkarttaan vuodelta 1938 on paikalle merkitty kaksi rakennusta, joten ainakin tuolloin paikalla on ollut rakennuskantaa ja nykyisinkin alueella on vielä kaksi rakennusta.

Havainnot: Inventoinnissa vanhimman kartan osoittamalta ja vuoden 2002 inventoinnissa kohdennetulta kyläpaikalta, joka sijaitsee kallioisella mäellä, löytyi useita rakennuksen perustoja ja yksi kivetty kellari. Mäen lakialueella ja rinteillä oli melko laajalla alueella puunkorjuun aiheuttamia maapaljastumia, joissa oli näkyvissä lasittamatonta ja lasitettua punasavikeramiikkaa, taottuja nauvoja sekä tiilen ja saven muruja. Rikkoutuneessa maanpinnassa kasvoi runsaasti tulikukkaa. Kiersin myös alueen pellot, jotka olivat kynnetyt, mutta niiden pinnalla ei näkynyt mitään erityistä. Yhdeltä kalliosaarekkeelta löytyi kivilatomus (ks. kohde 46, Tenhola Sillböle 1), joka on mahdollinen hautaröykkiö (kohdekartta 5, nro 5 kohde 46, Tenhola Sillböle 1).

RAKENNE	p-koord.	i-koord.
perustus 1	6668558	3285270
perustus 2	6668513	3285300
kellari	6668507	3285339
perustus 3	6668496	3285339

Perustus 1 (kohdekartta 5, nro 1) sijaitsee kylätonttialueen pohjoispäässä peruskarttaan merkityn pohjoisemman aittarakennuksen koillispuolella noin 15 metrin etäisyydellä siitä. Lounais-koillinen –suuntainen perustus on luonnonkivistä ja lohkotuista kivistä ladottu, kooltaan 7 x 7,5 metriä, korkeudeltaan 0,7 metriä, paksuudeltaan n. 0,5 metriä. Sen pohjoispäässä on tulisijan jäännös, muodoltaan neliskanttinen ja kiinni seinissä. Kooltaan 3 x 3 metriä, korkeudeltaan n. 0,4 metriä. Tulisijan jäännös on kiviperustainen, mutta myös tiilenpaloja on näkyvissä. Kyseessä lienee pienen tulisijallisen asuinrakennuksen paikka.

Perustus 2 (kohdekartta 5, nro 2) sijaitsee kylätonttialueen keskivaiheilla eteläisemmästä peruskarttaan merkitystä rakennuksesta n. 20 metriä luoteeseen. Kyseessä on vahva kivistä ladottu

perustus, jonka keskellä on iso tulisijan pohja. Perustuksen ulkomitat ovat 6,8 x 6,8 metriä, suunnaltaan kaakko-luode. Oviaukko on luoteeseen. Perustus on tehty poraamalla lohkotuista kivistä, kivien välissä on laastia. Tulisijan pohja on kivistä ladottu, sen päällä on joitakin tiiliä näkyvissä. Kyseessä on pienen tulisijallisen rakennuksen perustus, todennäköisesti ei kuitenkaan asuinrakennuksen.

Perustus 3 (kohdekartta 5, nro 3) sijaitsee eteläisemmästä peruskarttaan merkitystä rakennuksesta n. 25 metriä itään. Heinän peittämän etelä-pohjoissuuntaisen kiviperustuksen koko on n. 5 x 5 metriä. Sen sisällä ei ole näkyvissä mitään merkkejä tulisijasta. Koillisnurkan päällä kasvaa iso mänty, jonka ikä lienee yli 100 vuotta.

Osittain romahtanut kivikellari (kohdekartta 5, nro 4) sijaitsee eteläisemmästä peruskarttaan merkitystä rakennuksesta n. 30 metriä koilliseen. Sen suuaukolla on kiinteätä kalliota, jossa porausjälkiä. Kivikellaria ei dokumentoitu tarkemmin.

Vuoden 1778 karttaan merkitty kylätonttialue ja pellot ovat maastossa helposti paikannettavissa. Kylätonttialue on nykyisin autiona, alueella olevat aittarakennukset ovat edelleen mahdollisesti käytössä. Pellot ovat edelleen viljelyksessä. Vaikuttaa siltä, että asutus on ainakin keskiajan lopulla sijainnut kyseisellä paikalla ja maan alla on säilyneenä sen aikaisia ja myöhempiä rakenteita. Inventoinnissa dokumentoidut rakenteet ovat kaikki nuorempia, arviolta 1800-1900 –luvulta. Kohteen tarkempi määrittely vaatii lisätutkimuksia.

Tutkimukset H. Jansson & J. Latikka, inventointi 2002
G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka, Vårt Maritima Arv 2005
J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt

Kertomuksen liitteet:

Peruskarttaote: 3
Kohdekartta 5
Kuvat: JT239-248

46 Tenhola Sillböle 1

Muinaisjäännösrekisterinumero: 10000 12242

Muinaisjäännöstyyppi: kivrakenteet
Tyypin tarkenne: kivilatomukset
Ajoitus: esihistoriallinen?
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201211
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6668622 , i = 328519, z = 12,5
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit
Sijainti: 9 km luoteeseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Kohde sijaitsee Sillbölen kylässä n. 300 metriä lounaaseen Sjögårdin tilasta, peltojen ympäröimän kalliosaarekkeen laella.

Havainnot: Kalliopohjalla sijaitsevan kaakko-luodesuuntaisen latomuksen mitat ovat 3 x 4,5 m, korkeus n. 0,4 m. Latomus on kasattu pyöreistä luonnonkivistä, kooltaan ne ovat miehen kannettavia tai pyöriteltäviä. Muodoltaan latomus on neliskanttinen, mutta epäsäännöllinen. Latomuksen kaakkoispää on sammalen ja kuolleen katajapuskan peitossa, muualta se on jäkälöitynyt. Kyseessä voisi olla hautaröykkiö, joka sijaintikorkeutensa puolesta voisi ajoittua rautakauden lopulle, jolloin kapea merensalmi on kulkenut sen vieritse länsipuolelta.

Tutkimukset J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt

Kertomuksen liitteet:
Peruskarttaote: 3
Kohdekartta: 5
Kuvat: JT263-265

47 Tenhola Kesuböle (Kesuböle)

Muinaisjäännösrekisterinumero: 10000 0276

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
Tyyppin tarkenne: kyläpaikat
Ajoitus: historiallinen
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201211
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6668200 , i = 3284060, z = 10-25
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit, tarkempi rajausta karttaliitteessä
Sijainti: 9,9 km luoteeseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Kesubölen kylä kuuluu Trollshovdan jakokuntaan. Vanhin maininta on vuodelta 1549. Kylän taloluku oli aluksi 4, mutta väheni vuoteen 1619 mennessä yhteen. Vanhin kartta on vuodelta 1647 (G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka 2005).

Havainnot: Vanhimman kartan mukainen kylä-alue on nykyisin kallioista niittyä ilman mitään rakennuksia. Alueelta löytyi inventoinnissa useita rakennuksen perustuksia, kellarikuoppa sekä maansekaisia röykkiöitä, joista useimmat lienevät tulisijan jäännöksiä. Havainnot on esitetty kohdekartassa.

RAKENNE	p-koord.	i-koord.
röykkiö 1	6668216	3284140
röykkiö 2	6668214	3284110
röykkiö 3	6668180	3284065
perustus 1	6668174	3284061
perustus 2	6668146	3284032
kivillä täytetty kuoppa	6668147	3284026
perustus 3	6668097	3284145
perustus 4	6667971	3284108

Röykkiö nro 1 (kohdekartan nro 1) sijaitsee vanhan kylämäen halkaisevan tien itäpuolella. Halkaisijaltaan 3,4 metriä, korkeudeltaan 0,5 m. Röykkiö on heinän peittämä. Koepistosta paljastui tiiltä ja tiilimurskaa sekä palanutta kiveä, joten kyseessä on tulisijan jäännös. Ympäriällä ei ollut maanpinnalle erottuvaa perustuksen jäännöstä, kallio on lähellä maanpintaa ja paikoin näkyvissä. Tein toisen koepiston n. 5 m etelään röykkiöstä nro 1. 0-15 cm:n syvyyteen maaperä oli multa, jossa oli hieman hiiltä ja palanutta savea seassa. 15-25 cm oli savea, jossa myös oli hieman hiiltä ja palanutta savea seassa. Tämän alapuolella oli kallio.

Röykkiö nro 2 (kohdekartan nro 2) sijaitsee vanhan kylämäen halkaisevan tien itäpuolella. Itä-länsi-suuntainen heinän peittämä röykkiö on kooltaan 2 x 2,5 metriä, korkeudeltaan n. 0,3 metriä. Röykkiön keskelle tehdystä koekuopasta paljastui runsaasti palanutta savea/savitiivistettä ja pieniä palaneen kiven kappaleita. Löydöistä otettiin talteen savitiivisteen kappaleita, joissa osassa on selviä oksapainanteita (KM 2008035:5). Maaperä oli 20 cm:n syvyyteen multa, 20-40 cm syvyyteen hiekkamultaa, löytöjä oli kaikista syvyyksistä. Röykkiön ympärillä on avokalliota eikä rakennuksen perustuksia ole nähtävissä. Kyseessä lienee tulisijan jäännös.

Röykkiö nro 3 (kohdekartan nro 3) on tien länsipuolella, n. 5 metrin etäisyydellä tiestä. Röykkiön halkaisijaltaan 3 metriä, korkeudeltaan 0,5 metriä. Eteläreunaan tehdystä koepistosta paljastui

musta hiilensekainen multa sekä palaneita nyrkin kokoisia kiviä n. 25 cm:n syvyyteen. Kyseessä on selvästi tulisijan pohja.

Perustus 1 (kohdekartan nro 4) on tien länsipuolella, röykkiöstä nro 3 n. 7 metriä lounaaseen ja tiestä n. 15 m länteen. Sen pohjoisosassa on heinän peittämä röykkiö, halkaisijaltaan 3 metriä, korkeudeltaan 0,6 metriä. Röykkiön eteläreunaan tehdystä koepistosta paljastui heti pinnan alta runsaasti tiilenpaloja, enkä kaivanut kuoppaa syvemmälle. Kyseessä on tulisijan pohja. Röykkiön (tulisijan pohjan) eteläpuolella on heinän peittämä heikosti erottuva luonnonkivistä tehdyn neliskulmaisen perustuksen jäännös, joka erottuu alarinteen puolella vain tasattuna maaterassina. Perustuksen koko on 5 x 5 metriä ja se on kaakko-luode –suuntainen. Tein koepiston perustuksen länsikulmaukseen. Pintaturpeen alla oli nokimaa, jossa isoja hiilenpalasia, tiilenmuruja sekä 3 kpl vihertäviä 1 mm:n vahvuisia ikkunalasin paloja. Laseissa ei ollut nyrhimäjälkiä Kerrostuman vahvuus oli ainakin 30 cm, en kaivanut syvemmälle. Löytöjä ei otettu talteen.

Kellarikuoppa (kohdekartan nro 5) sijaitsee tien länsipuolella lounaisrinteessä. Lounais-koillinen –suuntaisen kellarikuopan koko on n. 3 x 3 metriä, syvyys n. 0,6 metriä. Kuopasta lähtee lounaaseen alarinteen puolella kaivettu suukäytävä, jonka leveys on n. 1, 2 metriä ja pituus n. 5 metriä. Suuaukon ja kellarikuopan yhtymäkohdassa on kiveystä (luonnonkivistä kylmämuurattua), mutta muuten kellari vaikuttaa maaseinäiseltä.

Kivillä täytetty kuoppa (kohdekartan nro 6) sijaitsee lounaisrinteessä tien länsipuolella perustuksen 2 lounaispuolella. Sitä ympäröi maavalli, joka on muodoltaan puoliympyrä ja rajoittuu idässä perustuksen 2 puolella kallioon. Vallikehän ulkomitan halkaisija on n. 9 metriä, sisäkehän halkaisija n. 3,5 metriä. Vallin leveys on n. 2 metriä ja korkeus alarinteen puolella lounaassa n. 1 metri. Vallikehä näyttää muodostuvan maasta, joka lienee peräisin sen keskelle tehdystä kuopasta, joka on kivillä täytetty. Kuopan syvyys on 0,5 metriä. Kyseessä voi olla kivillä täytetty kaivo.

Perustus 2 (kohdekartan nro 7) sijaitsee tien länsipuolella lounaisrinteessä. Se on etelä-pohjois –suuntainen, kooltaan 5 x 9,5 metriä. Perustus erottuu tasattuna alueena ja on osittain avokalliota. Alarinteen puolella (lännessä) ja pohjoisessa erottuu selkeä pengerrys, jota on tuettu kivillä, eteläpäässä peruskiveystä, itäinen seinälinja rajautuu keskialueen tasattuun maahan. Tulisijan jäännös on koillisnurkassa ja on kooltaan 2 x 3 metriä (etelä-pohjoissuuntainen), korkeudeltaan n. 0,4 metriä. Sen päällä kasvaa osittain katajia. Koepistosta tulisijan eteläreunaan paljastui tiilimurskaa n. 25 cm:n syvyyteen, minkä alapuolella oli hiekkaa. Toisen koepiston tein rakennuksen luoteisnurkkaan, jossa oli n. 5-10 cm:n vahvuinen savikerrostuma, minkä alta paljastui tasainen kiveys sekä yksi tiili, joka oli täsmälleen kiveyksen tasossa. Kerrostuma vaikuttaa kivetyltä lattialta. Kyseessä on tulisijallisen rakennuksen jäännös, ehkä asuinrakennuksen.

Perustus 3 (kohdekartan nro 8) sijaitsee tien itäpuolella Bybergetin korkeimmalla kohdalla. Vuoden 1938 pitäjän karttaan on ko. kohdalle merkitty maatila, joten kyseessä lienee sen perustuksen jäännökset. Perustus on näyttävä, itä-länsi –suuntainen, kooltaan 9,5 x 20 metriä. Perustukset on tehty isoista luonnonkivistä ja ovat ainakin nykyään osittain maakerrosten peitossa. Perustuksen korkeus on n. 0,7 metriä, paksuus n. 1,2 metriä. Paikoin perustukset ovat sortuneet. Suuri kumparemainen tulisijan jäännös on rakennuksen koillispuolella. Se on halkaisijaltaan n. 3 metriä, korkeudeltaan n. 1 metri. Sen kaakkoiskulmaan on kaivettu kuoppa, josta näkyy, että tulisijan pohja on ladottu säännöllisesti melko suorakulmaisista kivistä joiden päällä on tiilimurskaa. Kuoppa vaikuttaa melko hiljattain tehdyltä ja voi olla eläimenkin tekemä. Toinen pienempi kumpare on hieman rakennuksen keskivälin länsipuolella. Molemmissa päädyissä maanpinta on selvästi alempana kuin perustuksen jäännöksen keskellä, jossa on eteläreunassa näkyvissä avokalliota. Vaikuttaa siltä, että rakennuksessa on molemmissa päädyissä ollut tulisijallinen iso huone. Tein

koepiston itäpäädyn kaakkoiskulmaan. Savensekaisesta mullasta tuli löytöinä kirkasta ikkunalasia ja naula. Lopetin kaivamisen n. 30 cm:n syvyyteen. toisen koepiston tein länsipäädyn eteläreunaan. Kuopasta paljastui palokerrokselta vaikuttanut hiiltymä, josta tuli posliinia/fajanssia, nauvoja ja tiiltä. Lopetin kaivamisen n. 20 cm:n syvyyteen. Kyseessä on 1900 –luvulla käytöstä pois jäänyt asuinrakennus, joka on mahdollisesti tuhoutunut tulipalossa.

Perustuksesta 3 n. 50 metriä etelään on betoniperustus, jossa on ajoluiska. (ei merkitty kohdekarttaan). Em. betoniperustuksesta n. 30 metriä itään ja alarinteeseen on selkeästi erottuva peruskiveys, joka on tehty lohkotuista kivistä ja lienee jonkun tulisijattoman talousrakennuksen (mahdollisesti ladon) perustus (ei merkitty kohdekarttaan).

Perustus 4 (kohdekartan nro 9) sijaitsee tien länsipuolella n. 20 metrin etäisyydellä tiestä. Kaakko-luode –suuntaisesta perustuksesta erottuu etelä- ja länsipuolinen peruskiveys. Joiden mitat ovat 4,3 x 7,7 metriä. Eteläkulmauksessa on tulisijan jäännös, joka on ladottu ruukkitiilestä, kooltaan 2 x 2,5 metriä, korkeudeltaan n. 0,8 m. Perustuksen jäännöksen ympäristö on hakkuuaukkona ja maaperä on aurattu/laikutettu metsänuudistuksessa. Maaperän rikkoutuneissa kohdissa on tiilimurskaa perustuksen jäännöksen läheisyydessä. Kyseessä on tulisijallisen rakennuksen perustuksen jäännös. Ruukkitiilen käyttö tulisijan perustuksessa ajoittaa jäännöksen uudelle ajalle.

Kesubölen kylä on mitä todennäköisimmin sijainnut vanhimman kartta-aineiston mukaisella paikalla ainakin keskiajan lopulta 1900 –luvulle, minkä jälkeen paikka on jäänyt autioksi. Inventoinnissa löytyneiden näkyvien rakenteiden lisäksi alueella on mitä todennäköisimmin säilyneenä maanalaisia rakenteita, jotka voivat liittyä keskiaikaiseen asutukseen. Kohteen tarkempi määrittely vaatii lisätutkimuksia.

Tutkimukset G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka, Vårt Maritima Arv 2005
J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt KM 2008035:5

Kertomuksen liitteet:

Peruskarttaote: 2
Kohdekartta 2
Kuvat: JT180-208

48 Tenhola Malarby (Malarby)

Muinaisjäännösrekisterinumero: 1000009278

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
Tyyppin tarkenne: yksittäistalot
Ajoitus: historiallinen
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201211
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6668013, i = 3283502, z = 10
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit, tarkempi rajaus karttaliitteessä
Sijainti: 10,5 km luoteeseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Malarbyn yksittäistalo kuuluu Trollshovdan jakokuntaan. Varhaisin maininta on vuodelta 1549. Tilaluku on aina ollut yksi. Vanhin kartta on vuodelta 1647(G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka 2005).

Kylän vanhimman kartan osoittama paikka on vuoden 2002 inventoinnissa määritelty samalle alueelle kuin nykyinen asutuskin.

Havainnot: Inventointihetkellä pellot olivat kynnetyt ja näkyvyys hyvä. Kävelin kylämäen halki ja ympäristön peltoja pitkin. Pelloilta ei löytynyt mitään mainittavaa. Nykyinen rakennuskanta ja pellot sijaitsivat samoin kuin vanhimmassa kartta-aineistossa. Kylämäen rakentamattomilla alueilla saattaa olla maanalaisena säilyneenä jopa keskiaikaisia rakenteita tai kulttuurikerrostumia. Kohteen tarkempi määrittely vaatii lisätutkimuksia.

Tutkimukset H. Jansson & J. Latikka, inventointi 2002
G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka, Vårt Maritima Arv 2005.
J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt

Kertomuksen liitteet:
Peruskarttaote: 2
Kohdekartta: 3
Kuvat: JT 209-210

49 Tenhola Degergård (Degergård)

Muinaisjäännösrekisterinumero: 1000009277

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
Tyypin tarkenne: kyläpaikat
Ajoitus: historiallinen
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201211
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6667625 , i = 3283331, z = 10
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit, tarkempi rajausta karttaliitteessä
Sijainti: 10,7 km luoteeseen Tenholan kirkosta
Kohdekuvaus: Degergård kuuluu Trollshuvdan jakokuntaan. Vanhin maininta on vuodelta 1511. Kylän taloluku on aluksi kaksi, mutta laskee 1600 –luvun alussa yhteen. Vanhin kartta on vuodelta 1647 (G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka 2005).

Vuoden 2002 inventoinnissa kylämäen ympäristön pelloilla suoritettiin pintapoimintaa, jolloin suurin osa löydöistä tuli kylämäen etelä- ja länsipuolisilta pelloilta. Löytökeskittymien alueelle tehtiin koepistoja, joista tuli löytöinä lähinnä tiilimurskaa. Pohjoispuolelta havaitusta paksuhkosta hiilikerroksesta tulleet löydöt olivat resenttejä.

Havainnot: Vuoden 1647 kartan mukainen asutus on sijainnut nykyisen kylämäen pohjoispäässä siten, että maantie halkaisee alueen. Ko. alue on nykyisin lähinnä heinän peittämää joutomaata, jonka pohjoisosassa on maatalousrakennuksia. Kiersin kaikki peltojen keskellä olevat saarekkeet merenrantaa myöten (pohjoispuolella en kiertänyt ollenkaan). Degergårdin lounaispuolella olevassa saarekkeessa havaitsin loivassa kaakkoisrinteessä yhden kellarikuopan ja kaksi rakennuksen perustusta. Ne sijaitsevat paikalla olevasta Stamgårdin tilasta itään lähes sen pihapiirissä.

RAKENNE	p-koord.	i-koord.
kellarikuoppa	6667457	3283228
perustus 1	6667442	3283231
perustus 2	6667463	3283252

Kellarikuoppa (kohdekartta 4, nro 1) on kaakko-luode –suuntainen, suuaukko kaakossa alarinteen puolella. Kellarikuoppa on kooltaan 5 x 5 metriä (ulkomitat). Vallien paksuus on noin 1 metri ja niissä näkyy harvaa kiveystä, joka lienee kellarikuopan päällä olleen katteen/rakennuksen perustus. Kuopan sisämitat ovat 3 x 3 metriä. Kuoppa oli täytetty risuilla, joten sen syvyys jäi epäselväksi. Suuaukon leveys on 1 metri.

Perustus 1 (kohdekartta 4, nro 2) on kaakko-luode –suuntainen harva luonnon kivistä tehty peruskiveys, jossa ei ole merkkejä tulisijasta. Kooltaan perustus on 5 x 5 metriä. Kyseessä lienee varastorakennuksen, esim. aitan perustus.

Perustus 2 (kohdekartta 4, nro 3) on kaakko-luode –suuntainen luonnonkivistä tehty yksinkertainen perustus, kooltaan 5 x 9,5 metriä, jonka sisällä ei ole merkkejä tulisijasta. Kyseessä lienee varastorakennuksen, tallin, navetan tms. maatalousrakennuksen perustus.

Todennäköisesti Degergårdin kylätontti on ainakin keskiajan lopulla sijainnut vanhimman kartan osoittamassa paikassa nykyisen kylämäen luoteispäässä ja alueella on säilyneitä maanalaisia

rakenteita. On myös mahdollista, että inventoinnissa havaitut rakennuksen jäännökset Stangårdin itäpuolella ilmentävät alueen varhaisen asutuksen levintää, sillä ne sijaitsevat vanhimman kartta-aineiston osoittaman ydinalueen piirissä peltojen eteläreunassa. Kohteen tarkempi määrittely vaatii lisätutkimuksia.

Tutkimukset

H. Jansson & J. Latikka, inventointi 2002

G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka, Vårt Maritima Arv 2005.

J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt

Kertomuksen liitteet:

Peruskarttaote: 2

Kohdekartta: 4

Kuvat: JT211-221

50 Tenhola Trollshovda (Trollshovda)

Muinaisjäännösrekisterinumero: 1000009281

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
Tyypin tarkenne: kylänpaikat
Ajoitus: historiallinen
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201208
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6667153, i = 3282395, z = 5-10
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit, tarkempi rajausta karttaliitteessä
Sijainti: 11,5 km luoteeseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Trollshovda kuuluu Trollshovdan jakokuntaan. Varhaisin maininta on vuodelta 1344 (REA 105). 1500 –luvulla kylän taloluku vaihteli 2-4 välillä, 1600 –luvulla taloluku laski yhteen. Vanhin kartta on vuodelta 1647 . (G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka 2005).

Havainnot: Trollshovdan kylän kaksi taloa ovat vuoden 1647 kartan mukaan sijainneet Trollshovdavikeniin laskevan joen länsipuolella. 1800 -luvun Kuninkaan kartastossa kylä on sen sijaan merkitty joen itäpuolelle samalle paikalle kuin asutus nykyään pääosin sijaitsee. 1600 –luvulla perustettu Trollshovdan ruukki ja siihen liittynyt toiminta lienee suureksi osaksi sotkenut alueen varhaisimman asutuksen jäännökset, kuten vuoden 2002 inventoinnissa on esitetty.

Joen länsirannalla 1600 –luvun osoittaman asutuksen sijaintialueella on monenlaisia kasoja ja kaivantoja sekä rakennuksen perustuksia, joista osa varmasti liittyy ruukkitoimintaan. Joissakin perustuksissa on käytetty ns. ruukkitiiltä ja osassa on betoniakin. Alue vaikuttaa varsin myllättyltä, mutta on nykyisin lähes rakentamaton. Alue on melko jyrkästi itään viettävää rinteä, joten pellot ovat olleet pienillä terasseilla tai aivan joen rannassa. Trollshovdan kyläkartta 1600 –luvulta on vaikeimmin sijoitettavissa nykymaisemaan ko. inventoinnissa läpikäydyistä yli kahdestakymmenestä kylästä, se vaikuttaa melko suurpiirteisesti tehdyiltä.

Länsirannan alueella olevista tuulenkaadoista ja maaleikkauksista näkyy useimmiten musta multa, tiilenpaloja, lasia ja kuonaa. Mahdollisesti ruukkitoimintaan liittyneen etelä-pohjois suuntaisen rakennuksen perustus nro 1 (ks. kohdekartta 1) sijaitsee vanhimman kartan osoittaman kyläasutuksen paikkeilla ja on mitoiltaan 10x20 m. Siitä erottuu etelä- ja itäkivijalka, jotka on tehty lohkotuista kivistä, betonista ja ruukkitiilestä. Kivijalan korkeus on 0,2-0,8 metriä. Kyseinen perustus lienee 1800 –luvun lopulta tai 1900 –luvun alusta. Siitä n. 15 m länteen ja ylärinteeseen sijaitsee toinen säilynyt luonnon kivistä tehty perustus nro 2, joka on kooltaan 2 x 4 metriä, perustus on alarinteen puolelta n. metrin korkuinen, ylärinteessä kiviä ei ole lainkaan vaan rakennus on siinä aikanaan levännyt kallioperustalla. Perustus nro 2 on kalliopohjalla ja siihen liittyy 2 x 2 metrin kokoinen luonnon kivistä tehty ajoluiska. Kyseinen perustus lienee varastorakennuksen jäännös, joka on voinut liittyä joko maatalous- tai ruukkitoimintaan.

RAKENNE	p-koord.	i-koord.
perustus 1	6667236	3282167
perustus 2	6667240	3282142

Joen itärannan alueella pellot olivat kynnetyt ja näkyvyys hyvä. 1600 –luvun kartan mukaan näyttäisi siltä, että eteläiset pellot ovat tuolloin sijainneet Sjö Haga –nimisen talon ja Trollshovdan ohittavan tien välisellä alueella. Pellot ovat maalajiltaan hiekansekaista savea. Pintapöiminnässä pellolta löytyi palanutta savea, tiilen paloja ja ruukkikuonaa, löytöjä ei otettu talteen. Peltojen reunoissa ja keskellä oleville viljelemättömille alueille on rakennettu taloja ja kesämökkejä.

Trollshovdan kyläalue on määriteltävä melko laajasti (ks. kohdekartta 1). Kylä kuulune Tenholan vanhimpiin ja on historiallisesti arvokas myös ruukkitoimintansa puolesta. Sekä asutukseen, että ruukkitoimintaan liittyviä rakenteita voi olla säilyneenä maan alla. Ruukkitoimintaan liittyviä rakennuksia on alueella yhä pystyssäkin, mutta ne vaativat pikaisesti korjauksia. Osa on jo romahtamaisillaan. Kohteen tarkempi määrittely vaatii lisätutkimuksia.

Tutkimukset H. Jansson & J. Latikka, inventointi 2002
G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka, Vårt Maritima Arv 2005.
J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt

Kertomuksen liitteet:

Peruskarttaote: 1
Kohdekartta: 1
Kuvat: JT156-167

51 Tenhola Seuko (Seuko)

Muinaisjäännösrekisterinumero:

Muinaisjäännöstyyppi:	asuinpaikat
Tyyppin tarkenne:	yksittäistalot
Ajoitus:	historiallinen
Rauhoitusluokka:	2
Peruskartta:	201210
Yhtenäiskoordinaatit:	p = 6664910 , i = 3284050, z = 5-12,5
Koordinaattien selite:	kohteen keskipisteen koordinaatit, tarkempi rajaus karttaliitteessä
Sijainti:	10 km lounaaseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Seukon yksittäistalo kuuluu Trollshuvdan jakokuntaan. Varhaisin maininta on vuodelta 1549. Seukoon on aina kuulunut vain yksi talo. Vanhin kartta on vuodelta 1647 (G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka 2005).

Havainnot: Seukon kyläkeskus sijaitsee samalla paikalla kuin alueen vanhin vuodelta 1647 peräisin oleva kartta osoittaa. Samassa kartassa näkyvät peltoalueet ovat myös hyvin hahmotettavissa ja ne ovat edelleen viljelyksessä. Inventoinnissa tarkastettiin laajalti alueen ympäristöä ja peltoalueita. Pellot olivat sängellä ja näkyvyys olematon.

Vaikuttaa siltä, että asutus on ainakin keskiajan lopulta sijainnut suunnilleen samalla alueella kuin nykyäänkin. Alueen yleisilme on erittäin hyvin säilynyt ja keskiajalta peräisin olevia maanalaisia rakenteita on todennäköisesti kylämäen alueella säilyneenä. Kohteen tarkempi määrittely vaatii lisätutkimuksia.

Tutkimukset G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka, Vårt Maritima Arv 2005.
J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt

Kertomuksen liitteet:

Peruskarttaote:	13
Kohdekartta	19
Kuvat:	JT51-53

52 Tenhola Holm (Holm)

Muinaisjäännösrekisterinumero: 1000009272

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
Tyyppin tarkenne: kylänpaikat
Ajoitus: historiallinen
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201211
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6667685, i = 3285674, z = 5 -10
Koordinaattien selite: kohteen arvioidun keskipisteen koordinaatit
Sijainti: 8,2 km luoteeseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Holmin kylä kuuluu Hölklötin jakokuntaan ja esiintyy vanhoissa asiakirjoissa myös Posnäs -nimisenä. Vanhin maininta kylästä on vuodelta 1540, jolloin se oli yksitaloinen. Vuonna 1560 kylässä oli kaksi taloa, mutta 1600 –luvulle tultaessa kylä autioitui. Kylästä ei ole olemassa varhaista kartta-aineistoa (G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka 2005).

Kohde on paikallistettu Byholmenin saarelle vuoden 2002 inventoinnissa ja määritelty tuolloin historiallisten lähteiden perusteella, jolloin myös kylän paikaksi arvioitua aluetta on koekuopitettu. Paikalta ei kuitenkaan tullut mitään löytöjä.

Havainnot: Saari on pituudeltaan n. 1 km ja leveydeltään n. 0,5 km. Sen erottaa mantereesta vain kapea kannas, jonka yli menee silta. Saari muodostuu kahdesta osasta, joista pohjoisempi on Byholmen ja eteläisempi Storön. Näiden välillä on matala alle 2,5 metriä merenpinnan yläpuolella oleva kannas, joka aiemmin on ollut salmena, kuten saaren eri osien nimistäkin käy ilmi. Saarella on nykyisin melko paljon mökkejä, Byholmenilla erityisesti sen länsiosassa.

Inventoinnissa kiersin koko saaren ja löysin kaksi rakennuksen perustusta, joista molemmat ovat Byholmenilla.

RAKENNE	p-koord.	i-koord.
perustus 1	6667590	3285834
perustus 2	6667781	3285506

Perustus 1 (kohdekartta 26, nro 1) sijaitsee saaren halkaisevan tien ja siitä itään erkanevan mökkitien risteyksessä. Perustuksen koko on n. 5 x 8 metriä, suunnaltaan se on lounais-koillinen. Pohjoispuolelta perustus on tuhoutunut mökkitien teossa, mutta muuten se on säilynyt. Selkeimmin erottuu läntinen seinälinja, joka on tehty maasta ja luonnonkivistä ja on korkeudeltaan n. 0,5 metriä. Seinälinjan päällä kasvaa katajia. Perustuksen sisällä, suunnilleen sen keskellä on röykkiö, kooltaan n. 1,5 x 3 metriä, korkeudeltaan n. 0,5 metriä, joka voisi olla tulisijan jäännös, vaikuttaa kuitenkin siltä, että ainakin päällimmäiset kivet on nostettu kasaan tien teon yhteydessä. Tein koepiston röykkiön eteläpuolelle perustuksen sisäpuolelle. Ohuen turpeen alla oli kivinen sora, jossa oli hieman hiiltä. Kaivoin vain 10 cm:n syvyyteen maaperän kivisyyden vuoksi. Perustus on varsin matalalla keskiaikaista Holmin kylää ajatellen. Arvioitu korkeus merenpinnasta on vain n. 3 metriä. Kyseessä lienee keskiaikaa nuoremman rakennuksen jäännös.

Perustus 2 (kohdekartta 26, nro 2) sijaitsee saaren luoteisosan peltoalueen luoteiskulmauksessa ja on tehty poraamalla lohkotuista kivistä. Tapasin paikalla Hölklötin kylästä kotoisin olevan isännän

haravoimassa mökin pihaa, jonka lähistöllä perustus on. Hän kertoi, että hänen ollessaan pikkupoika, siinä oli ollut sepän talo. Talo oli purettu 40 –luvulla. Isäntä kertoi, että pihapiiriin oli kuulunut myös navetta ja paja ja että saarella on hänen tietämänsä mukaan ainakin 5-6 vanhaa asuinpaikkaa, jotka on purettu pois ja siten hävinneet.

Löytämieni rakennuksen perustojen lisäksi tein koepistoja Byholmenin itäosan metsäiselle mäkialueelle, mutta niistä ei paljastunut mitään merkkejä ihmisen toiminnasta. Metsä on alueella reheväkasvuista ja maapohja vaikuttaa siltä, että sitä on ehkä joskus kynnetty, eli alueella on saattanut olla pieniä peltokappaleita.

Vuoden 2002 inventoinnissa paikallistetun kylänpaikan ympäröimiltä kynnetyiltä peltoalueilta löytyi pari pientä palaa punasavikeramiikkaa. Löytöjä ei otettu talteen. Pellot ovat hiekansekaista savea. Peltojen väliset kumpareet kasvavat heinää ja pusikkoa eikä niissä näy mitään erityistä.

Eteläisen osan Storöltä ei löytynyt mitään muinaisjäännöksiin viittaavaa.

Historiallinen lähdeaineisto, saaren topografia, peltojen sijainti sekä nimistö huomioon ottaen aiemmassa inventoinnissa esitetty paikallistus Holmin autioituneesta kylätontista on todennäköisin vaihtoehto asutuksen varhaiselle sijainnille ja kohderajaus on tehty em. kriteerien perusteella. Kohteen tarkempi määrittely vaatii lisätutkimuksia.

Tutkimukset H. Jansson & J. Latikka, inventointi 2002
G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka, Vårt Maritima Arv 2005.
J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt -

Kertomuksen liitteet:

Peruskarttaote: 3
Kohdekartta: 26
Kuvat: JT230-238

53 Tenhola Gullböle (Gullböle)

Muinaisjäännösrekisterinumero: 1000011901

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyyppin tarkenne:

Ajoitus: historiallinen

Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 2012 07 Bromarv

Yhtenäiskoordinaatit: p = 6661937, i = 3278891, z = 5

Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit, tarkempi rajausta karttaliitteessä

Sijainti: 15,5 km lounaaseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Gullböle on autioitunut ennen 1500-luvun puoliväliä. Vanhin maininta on 1500 – luvulta. Myöhemmin paikalla on ollut Korsmarken-niminen niitty, josta lähikylät ovat riidelleet. Alue näkyy Kårbölen kylän vuoden 1647 kartassa (G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka 2005).

Kohde on paikallistettu vuoden 2002 inventoinnissa ja sijaitsee Kårbölen päärakennuksesta n. 450 m luoteeseen olevalla metsäisellä matalalla kalliosaarekkeella. Ympäriällä on metsää. Saarekkeessa on uuninpohja ja sen vierestä on löydetty palanutta savea.

Havainnot: Paikallistin vuoden 2002 inventoinnissa löytyneen tulisijan jäännöksen pienen kumpareen laelta. Kyseessä on lähes kokonaan heinän peittämä ja olemukseltaan melko huomaamaton kiven ja maansekainen kohouma, jonka rajoja on vaikea määrittellä sen loivuuden vuoksi. Röykkiön halkaisija lienee noin 1,5 metriä ja korkeus n. 0,3-0,4 metriä. Paikalla näytti olevan vanhan peitetyn koekuopan hahmo, joten asian varmistamiseksi avasin sen uudelleen, jolloin siitä tuli löytöinä palanutta kiveä ja savitiivisteiden kappaleita. Löydöt eivät ole tallessa. Tein uuden koepiston röykkiöstä n. 5 metriä etelään, jossa oli multamaata n. 15 cm:n syvyyteen ja sen alla vaalea kivinen pohjamaa.

Tarkastelin aluetta laajasti, mutta mitään muita näkyviä rakenteita ei ollut. Lähiympäristö on nykyisin metsitettyä peltoa ja metsää kasvavaa moreeni/kalliomäkeä. Näkyvyys alueella oli paikoitellen heikko tiheän puuston vuoksi.

Inventoinnin ja taustatietojen perusteella on mahdotonta sanoa, liittyykö kyseinen tulisijan jäännös varhain autioituneeseen Gullbölen kylään, koska tiedot kylästäkin ovat varsin vähäiset. Alue on kuitenkin säästynyt nykyaikaiselta rakentamiselta, joten mahdollisena autioituneena kyläpaikkana kohde on mielenkiintoinen ja arvokas. Kohteen tarkempi määrittely vaatii lisätutkimuksia.

Tutkimukset H. Jansson & J. Latikka, inventointi 2002
G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka, Vårt Maritima Arv 2005.
J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt

Kertomuksen liitteet:

Peruskarttaote: 17

Kuvat: JT146-148

54 Tenhola Trollshovdaviken

Muinaisjäännösrekisterinumero:

Muinaisjäännöstyyppi: meriarkeologiset kohteet
Tyyppin tarkenne: hylky
Ajoitus: historiallinen
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201208
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6666654 , i = 3281446, z = -1-1
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit
Sijainti: 12,4 km länteen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Kohde sijaitsee Trollshovdan kylässä Trollshovdavikenin länsirannan luoteispohjukassa osittain veden alla, osittain kaislikossa hiekkapohjalla.

Havainnot: Hylystä on jäljellä pohjarakenteet. Ylhäältä alaspäin rakenteet ovat seuraavat (ks. kuva JT175): Pohjan pintalankku (paksuus x leveys n. 50 x 220 mm) on pitkittäin laivan runkoon nähden, sen alla poikittaiset tukikaaret (paksuus x leveys n. 200 x 250 mm). Tukikaarien alla pohjalankut pitkittäin laivan runkoon nähden (paksuus x leveys n. 50 x 200 mm). Lankut ja kaaret on kiinnitetty toisiinsa puutappeilla, nauloja ei näkynyt. Tukikaaret ovat varsin lähellä toisiaan, lähes toisissaan kiinni. Hyllyn mitat ovat suunnilleen 6 x 25 metriä (mitattu metrimitalla, vedenalainen osa arvioitu mukaan). Puulajista ei tietoa. Hyllyn ”kokkapuu” oli rannan puolella kaislojen alla, siinä näytti olevan ainakin yksi iso naula.

Tutkimukset J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt

Kertomuksen liitteet:

Peruskarttaote: 1
Kuvat: JT174-179

55 Tenhola Kvigos (Kvigos)

Muinaisjäännösrekisterinumero:

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
Tyyppin tarkenne: kyläpaikat
Ajoitus: historiallinen
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201208

Yhtenäiskoordinaatit: p = 6669670, i = 3277620, z = 5 (Kvigos)
p = 6669740, i = 3277150, z = 5 (Kvigos B)
p = 6668350, i = 3278390, z = 7,5 (Ytterkvigos)

Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit, tarkempi rajausta karttaliitteessä
Sijainti: 16,5 km luoteeseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Kvigosin kylä kuuluu Trollshovdan jakokuntaan. Varhaisin maininta on vuodelta 1549. Kylä tunnetaan vanhoissa asiakirjoissa myös nimellä Kvians ja Kuivasto. 1500 –luvulla taloluku vaihteli 3-4 välillä ja 1570 –luvulla kaksi taloa mainitaan erillään Ytterkvigosina. 1600 –luvulla taloluku vaihteli 0-3 välillä. Vanhin kartta on vuodelta 1826 (G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka 2005).

Havainnot: Kvigosin kylä on ilmeisesti kautta aikojen ollut hajallaan, mahdollisesti kolmessa eri paikassa. Paikallistaminen on tehty vanhan kartta-aineiston ja topografian perusteella. Kartta-aineisto ei kuitenkaan ole kovin vanhaa, joten paikallistuksessa on tavallista suurempi epävarmuus keskiaikaista asutuksen sijaintia ajatellen.

Asutus sijaitsee nykyisin suunnilleen samoin kuin vanhimmassa kartta-aineistossa on esitetty, on täysin mahdollista, että asutus on ainakin keskiajan lopulta sijainnut kyseisillä paikoilla. Maisema on saarella asutuksen ympäristössä hyvin säilynyt ja pellot ovat edelleen viljelyksessä. Inventoinnissa rajatut kylätonttialueet ovat osin tiheään, mutta melko kevyesti rakennettuja, joten maanalla saattaa olla säilyneenä vanhoja kerrostumia ja rakenteita. Kohteen tarkempi määrittely vaatii lisätutkimuksia.

Kylä-alueen lisäksi kävin tarkastamassa Kvigosin lounaiskärjessä paikan nimeltä Hamnvik. Sieltä ei löytynyt kuitenkaan mitään muinaisjäännöksiin viittaavaa, mutta paikkaa lienee ehkä kauankin käytetty rantautumiseen eli satamana. Rannalla lahdelman pohjukassa on erotettavissa muutamia vaatimattomia ”laiturikiveyksiä”, mutta ne eivät liene kovin vanhoja, sillä ovat edelleen korkeamman veden aikaan veden alla. Nyt keväällä veden ollessa tavallista matalammalla ne erottuivat vaaleina vedenpinnan yläpuolella.

Tutkimukset G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka, Vårt Maritima Arv 2005.
J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt

Kertomuksen liitteet:

Peruskarttaote: 7
Kohdekartta 7 ja 8
Kuvat: JT282-286

56 Tenhola Kvigos 1

Muinaisjäännösrekisterinumero:

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyyppin tarkenne:

Ajoitus: historiallinen?

Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201208

Yhtenäiskoordinaatit: p = 6669171, i = 3278514, z = 2,5-10

Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit, tarkempi rajausta karttaliitteessä

Sijainti: 15,5 km länsi-luoteeseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Kohde sijaitsee Kvigosin kylän alueella Lillsjönin itärannalla. Alueella on 18 röykkiötä ja yksi tulisijallinen rakennuksen perustus.

Alueen vanha kartta-aineisto on melko heikkoa. Vanhin kartta on 1800 –luvun Kuninkaan kartasto, jossa ei ko. alueella ole näkyvissä mitään erikoista. Pitäjänkartassa vuodelta 1938 näkyvät nykyisessä peruskartassakin niittynä olevat alueet peltoina. Lisäksi pitäjänkartassa on pelto sekä asutusta kohteen lounaispuolella. Tämä pelto on nykyään metsitetty. Pitäjänkartassa kohteen alue on metsää.

Alue vaikuttaa vanhalta pelto-/kaskialueelta. Sen yhteydessä on ainakin yksi tulisijallinen rakennuksen perustus ja toinen epävarma rakennuksen perustus. Röykkiöt sijaitsevat reheväkasvuisessa täysimittaisessa kuusimetsässä loivalla terassimaisella luoteis-/länsirinteellä. Röykkiöiden välinen alue on paikoin hyvin tasaista, mikä viittaa auran käyttöön alueella. Röykkiöt näyttävät päällisin puolin maansekaisilta ja osa röykkiöistä on melko suuria. On mahdollista, että osa röykkiöistä on hautoja.

Havainnot: Kohde löytyi inventoinnissa. Lillsjönin itärannalla, luoteeseen kurottavalla kuusimetsää kasvavalla harjanteella on 18 röykkiötä ja yksi tulisijallisen rakennuksen perustus. Alueen halkaisee Lillsjönin itärantaa kulkeva tie. Neljä röykkiötä ja rakennuksen perustus ovat tien itäpuolella, loput röykkiöt tien länsipuolella (ks. kohdekartta 9).

Tien itäpuoli

Röykkiö 1, halkaisija 4 metriä, korkeus 0,5 metriä. Kiven ja maan sekainen, sammaloitunut.

Röykkiö 2, halkaisija 3 metriä, korkeus 0,4 metriä. Kiven ja maan sekainen, sammaloitunut.

Röykkiö 3, halkaisija 2 metriä, korkeus 0,3 metriä. Kiven ja maan sekainen, sammaloitunut.

Röykkiö 4, halkaisija 3 metriä, korkeus 0,4 metriä. Kiven ja maan sekainen, sammaloitunut.

Perustus 1, erottuu vallimaisena matalana ja sammaloituneena neliömäisenä kohoumana harjanteen korkeimmalla kohdalla ja on aivan tienleikkauksessa kiinni. Matalien vallien sisäpuolinen alue on tasainen ja hieman valjeja matalammalla. Näyttää siltä, että tieleikkaus ei ole tuhonnut rakennuksen perustusta, mutta varmuudella sitä ei voi sanoa. Neliömäisenä erottuvan kaakko-luodesuuntaisen perustuksen ala on 6 x 6 metriä. Eteläkulmauksessa oleva tulisijan jäännös erottuu sammaloituneena

seinälinjoissa kiinni olevana röykkiönä, jonka halkaisija on 2,5 metriä ja korkeus 0,5 metriä. Tein koepiston röykkiön keskelle, heti sammalen alta tuli kerros kiviä ja palanutta savea (KM 2008035:4). En kaivanut kuoppaa syvemmälle. Toisen koepiston tein perustuksen sisäpuolelle länsinurkkaan. N. 15 cm:n syvyyteen oli vaaleaa likamaata ja sen alapuolella hietasoraa. Ei löytöjä. Perustus on tulkittavissa pienen tulisijallisen rakennuksen jäännökseksi. Kyseessä voi olla asuinrakennus, mahdollisesti vanhakin.

Tien länsipuoli

Röykkiö 5, halkaisija 2,5 metriä, korkeus 0,3 metriä. Kiven ja maan sekainen, sammaloitunut.

Röykkiö 6, halkaisija 2,5 metriä, korkeus 0,3 metriä. Kiven ja maan sekainen, sammaloitunut.

Röykkiö 7, halkaisija 1,5 metriä, korkeus 0,3 metriä. Täysin sammalen peitossa.

Röykkiö 8, halkaisija 2, 5 metriä, korkeus 0,4 metriä. Kiven ja maan sekainen, sammaloitunut.

Röykkiö 9, halkaisija 2, 5 metriä, korkeus 0,4 metriä. Kiven ja maan sekainen, sammaloitunut.

Röykkiö 10, halkaisija 2, 5 metriä, korkeus 0,4 metriä. Kiven ja maan sekainen, sammaloitunut.

Röykkiö 11, halkaisija 1, 5 metriä, korkeus 0,3 metriä. Kiven ja maan sekainen, sammaloitunut.

Röykkiö 12, halkaisija 2,2 metriä, korkeus 0,3 metriä. Röykkiön pohjoispuolella on kiveystä, joka saattaa olla rakennuksen perustuksen jäännöstä. Röykkiön päällä kasvaa iso kuusi.

Röykkiö 13, halkaisija 2 metriä, korkeus 0,3 metriä. Sammaloitunut.

Röykkiö 14, halkaisija 2,5 metriä, korkeus 0,3 metriä. täysin sammalen peitossa.

Röykkiö 15, halkaisija 2, 5 metriä, korkeus 0,4 metriä. Sammaloitunut.

Röykkiö 16, halkaisija 4,5 metriä, korkeus 0,5 metriä. Keskellä sammaloitunut kuoppa, joten sitä on joskus kaiveltu. Iso kuusi pohjoispäässä.

Röykkiö 17, halkaisija 3,5 metriä, korkeus 0,5 metriä. Päältä menee eläimen, ehkä mäyrän polku, joka on kuluttanut kohdaltaan kivet näkyviin.

Röykkiö 18, halkaisija 4,5 metriä, korkeus 0,3 metriä. Sammalen peitossa ja lähes huomaamaton röykkiö. Röykkiön päälle on kaatunut iso kuusi.

RAKENNE	p-koord.	i-koord.
röykkiö 1	6669135	3278557
röykkiö 2	6669130	3278547
röykkiö 3	6669119	3278543
röykkiö 4	6669112	3278535
perustus 1	6669126	3278530
röykkiö 5	6669165	3278487
röykkiö 6	6669167	3278494
röykkiö 7	6669181	3278499
röykkiö 8	6669201	3278484

röykkiö 9	6669224	3278507
röykkiö 10	6669252	3278498
röykkiö 11	6669253	3278514
röykkiö 12 + mahd. rakennuksen perust.	6669240	3278520
röykkiö 13	6669212	3278518
röykkiö 14	6669210	3278518
röykkiö 15	6669210	3278525
röykkiö 16	6669205	3278539
röykkiö 17	6669180	3278524
röykkiö 18	6669187	3278531

Alue vaikuttaa vanhalta pelto/kaskialueelta. Sen yhteydessä on ainakin yksi tulisijallinen rakennuksen perustus ja toinen epävarma rakennuksen perustus. Röykkiöt sijaitsevat reheväkasvuissa täysimittaisessa kuusimetsässä loivalla terassimaisella luoteis-/länsirinteellä. Röykkiöiden välinen alue on paikoin hyvin tasaista, mikä viittaa auran käyttöön alueella. Röykkiöt näyttävät päällisin puolin maansekaisilta ja osa röykkiöistä on melko suuria. On mahdollista, että osa röykkiöistä on hautoja. Kohde on erittäin hyvin säilynyt. Kohteen tarkempi määrittely vaatii lisätutkimuksia.

Tutkimukset J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt KM 2008035:4

Kertomuksen liitteet:

Peruskarttaote: 7

Kohdekartta: 9

Kuvat: JT269-279

57 Tenhola Högböle 2

Muinaisjäännösrekisterinumero:

Muinaisjäännöstyyppi: valmistuspaikat
Tyyppin tarkenne: hiilimiilut
Ajoitus: historiallinen
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201210
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6662781, i = 3286152, z = 35
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit
Sijainti: 8,6 km lounaaseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Kohde sijaitsee Högbölen kylässä Tenhola-Bromarv tien eteläpuolella loivasti etelään viettävällä mäntykankaalla n. 150 metriä tiestä.

Havainnot: Loivan etelärinteen taitteessa sijaitsevat kaksi kraatterimaista kuoppaa ovat n. metrin välein toisistaan. Alueen maaperä on hiekkaa. Kuoppien halkaisija on n. 3 metriä ja syvyys n. 0,7 m. Tein itäisemmän kuopan nro 1 pohjalle koepiston, josta paljastui nokimaa n. 30 cm:n syvyyteen, mistä alkoi ruskea melko kova moreenimaa.

Kuopat on tulkittavissa vanhemman tyyppisiksi hiilimiilun jäännöksiksi, jossa kaivettuun kuoppaan on ladottu hiillettäviksi aiottuja puita

Tutkimukset J. Taivainen, inventointi 2008
Löydöt

Kertomuksen liitteet:
Peruskarttaote: 19
Kuvat:

58 Tenhola Skogsböle 1

Muinaisjäännösrekisterinumero:

Muinaisjäännöstyyppi: kivirakenteet
Tyyppin tarkenne: röykkiöt
Ajoitus: esihistoriallinen?
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201210
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6665705 , i = 3286635, z = 22,5
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit
Sijainti: 7,2 km länsi-lounaaseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Kohde sijaitsee Skogsböleträskin järven pohjoispäästä n. 400 metriä luoteeseen pienen pellon pohjoispuolisella matalalla etelään aukeavalla kalliolla.

Havainnot: Röykkiö on kalliopohjainen, L-muotoinen. Etelä-pohjois –suuntainen röykkiö on kooltaan n. 6 x 7 m, korkeudeltaan n. 0,7 m. Eteläpuolella olevan pellon reunaan on matkaa n. 10 metriä. Röykkiö voi periaatteessa olla kokonaan tai osittain syntynyt pellolta raivatuista kivistä, mutta toisaalta kohde voi olla myös esihistoriallisen ajan muinaisjäännös, esim. hauta, sillä sen sijainti ja korkeus sopisivat esim. pronssikauden lopulle. Tarkastin eteläpuolista peltoa havaitsematta sen pinnalla mitään muinaisjäännökseen viittaavaa, tosin pelto oli sängellä ja näkyvyys melko heikko. Tarkastin myös ympäristöä melko laajalti eri ilman suuntiin, mutta muita vastaavia rakennelmia ei alueella ollut.

Tutkimukset J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt -

Kertomuksen liitteet:

Peruskarttaote: 12
Kuvat: Tammisaaren museo: JT35-36

59 Tenhola Högböle 3

Muinaisjäännösrekisterinumero:

Muinaisjäännöstyyppi:	Puolustusvarustukset
Tyypin tarkenne:	tykkiasemat
Ajoitus:	uusi aika
Rauhoitusluokka:	2
Peruskartta:	201210
Yhtenäiskoordinaatit:	Tykkiasema A) p = 6661221, i = 3283436, z = 32,5 Tykkiasema B) p = 6661230, i = 3283555, z = 35
Koordinaattien selite:	Tykkiasemien koordinaatit
Sijainti:	11,7 km lounaaseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Kivetyt tykkiasemat sijaitsevat Modervikenin ja Lindövikenin välisen kannaksen harjumaisella lakialueella n. 100 metrin etäisyydellä toisistaan. Ne suuntautuvat kohti etelää ja lounasta eli Lindövikenielle ja ovat maastollisesti hallitsevassa asemassa.

Havainnot: Tykkiasema A sijaitsee harjun laella ja on halkaisijaltaan n. 3 metriä, noin 0,8 metrin syvyyteen kaivettu kivillä vahvistettu tuliaseama. Oviaukko on pohjoiseen, sen leveys on 1,8 metriä ja sen edustalla aseman pohjoispuolella on noin kaksi metriä halkaisijaltaan oleva soikea tasanne, jonka pohja on samalla tasolla tuliaseaman pohjan kanssa. Tuliaseaman seinämät ovat kylmämuurattua luonnonkiveä ja kohoavat parikymmentä senttiä maanpinnan yläpuolelle. Seinät ovat tasaiset eikä niissä ole erityisiä ampuma-aukkoja.

Tykkiasema B sijaitsee edellisestä n. 100 metriä itään saman harjun laella. Se on mitoiltaan tykkiasema A:n kaltainen, mutta sen rakentamisessa on käytetty huomattavasti enemmän luonnonkiviä. Oviaukko on myös pohjoiseen.

Tuliaseamat on tulkittavissa tykkiasemiksi kokonsa, sijaintinsa ja rakenteensa puolesta. Ajoitus on avoin, mutta ne lienevät 1800-luvulta. Asemat ovat hyvin säilyneet ja sijaitsevat luonnonkauniilla paikalla polun varressa lähellä tietä.

Tutkimukset J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt

Kertomuksen liitteet:

Peruskarttaote:	14
Kuvat:	JT91-98

60 Tenhola Stocksböle (Stockby)

Muinaisjäännösrekisterinumero:

Muinaisjäännöstyyppi:	asuinpaikat
Tyypin tarkenne:	kylänpaikat
Ajoitus:	historiallinen
Rauhoitusluokka:	2
Peruskartta:	201211
Yhtenäiskoordinaatit:	p = 6664430 , i = 3277990, z = 10-15
Koordinaattien selite:	kohteen keskipisteen arvioitu sijainti
Sijainti:	15,8 km länsi-lounaaseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Stocksböle kuuluu Hällsbyn jakokuntaan. Vanhin maininta on vuodelta 1530. Taloluku vaihteli 1600-luvulla 1-2 välillä ja oli hetken autionakin. Stocksböle tunnetaan vanhoissa asiakirjoissa myös Stockby –nimisenä. Vanhimmat kartat ovat vuosilta 1807 ja 1814. Kohde on paikannettu em. aineiston perusteella Stocksuddenin luoteispuolelle (G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka 2005).

Havainnot: Stocksbölen arvioidulla kylänpaikalla on nykyisin vanha torppa hyvin säilyneine pihapiireineen. Kiersin ympäristöä laajalti, mutta missään muualla ei näkynyt merkkejä vanhasta asutuksesta.

Alueen topografia, peltojen sijainti ja historiallinen aineisto viittaavat vahvasti, että Stocksbölen kyläalueen keskus on sijainnut nykyisen torpan alueella. Alueella on todennäköisesti säilyneenä maanalaisia kerrostumia/rakenteita, jotka liittyvät historialliseen Stocksbölen kylätonttiin. Kohderajaus on tehty em. kriteerien perusteella. Kohteen tarkempi määrittely vaatii lisätutkimuksia.

Tutkimukset G. Haggrén & H. Jansson & J. Latikka, Vårt Maritima Arv 2005.
J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt

Kertomuksen liitteet:

Peruskarttaote:	5
Kohdekartta:	28
Kuvat:	JT292-293

5. LÖYTÖPAIKAT

Inventoinnissa löytyneet irtolöydöt.

22 Tenhola Hölklöt 1

Muinaisjäännösrekisterinumero:

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat
Tyyppin tarkenne: irtolöytöpaikat
Ajoitus: kivikautinen
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201211
Yhtenäiskoordinaatit: $p = 6669319$, $i = 3288720$, $z = 17,5-20$
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit
Sijainti: 5,8 km luoteeseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Kohde sijaitsee Hölklötin kylässä aivan Västankärrin rajan tuntumassa, kaakkoon laskevalla peltoalueella, n. 550 metriä Västankärrin päärakennuksesta lounaaseen.

Havainnot: Kohde sijaitsee pellolla, jonka maa-aines on hiekkansekaista. Paikalta löytyi kolme kvartsi-iskosta n. 10 x 10 metrin alueelta. Tarkastelin pellon pintaa laajalta alueelta, näkyvyys oli hyvä. Löytöjä ei kuitenkaan tullut enempää, joten vaikuttaa siltä, että paikalta löytyneet kvartsi-iskokset eivät indikoi asuinpaikkaa, vaan ne on tulkittava irtolöydöiksi. Kohde löytyi inventoinnissa.

Kohteesta n. 200 m koilliseen löytyi toinen kivikautinen löytöpaikka Hölklöt 2, joka yhdessä Hölklöt 1:n kanssa viittaa kivikauden lopun aikaiseen toimintaan alueella. Jossain lähistöllä saattaa olla kivikautinen asuinpaikka. Topografian puolesta sellainen voisi löytyä Västankärrin puolelta, mutta alue ei kuulunut tämän inventoinnin piiriin, joten mainittua aluetta ei tutkittu. Västankärristä tunnetaan entuudestaan yksi kivikirveslöytö (KM 503), jonka tarkemmat löytösuhteet ovat kuitenkin hämärän peitossa.

Tutkimukset J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt KM 37378:1

Kertomuksen liitteet:

Peruskarttaote: 4

Kuvat: JT249

23 Tenhola Hölklöt 2

Muinaisjäännösrekisterinumero:

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat
Tyyppin tarkenne: irtolöydöt
Ajoitus: kivikautinen
Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 201211
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6669483, i = 3288791, z = 22,5
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit
Sijainti: 5,8 km luoteeseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Kohde sijaitsee Hölklötin kylässä aivan Västankärrin rajan tuntumassa, kaakkoon laskevalla peltoalueella, n. 400 metriä Västankärrin päärakennuksesta lounaaseen.

Havainnot: Kohde sijaitsee pellolla, jonka maa-aines on hiekansekaista. Paikalta löytyi kaksi kvartsi-iskosta n. 5 metrin etäisyydellä toisistaan. Tarkastelin pellon pintaa laajalta alueelta, näkyvyys oli hyvä. Löytöjä ei kuitenkaan tullut enempää. Tein myös pari koepistoa metsän puolelle, jossa rinne nousi melko loivasti kohti koillista. Maaperä oli hiekkaa. Koepistot olivat löydöttömiä. Vaikuttaa siltä, että paikalta löytyneet kvartsi-iskokset eivät indikoisi asuinpaikkaa, vaan ne on tulkittava irtolöydöiksi. Kohde löytyi inventoinnissa.

Kohteesta n. 200 m lounaaseen löytyi toinen kivikautinen löytöpaikka Hölklöt 1, joka yhdessä Hölklöt 2:n kanssa viittaa kivikauden lopun aikaiseen toimintaan alueella. Jossain lähistöllä saattaa olla kivikautinen asuinpaikka. Topografian puolesta sellainen voisi löytyä Västankärrin puolelta, mutta alue ei kuulunut tämän inventoinnin piiriin, joten mainittua aluetta ei tutkittu. Västankärristä tunnetaan entuudestaan yksi kivikirveslöytö (KM 503), jonka tarkemmat löytösuhteet ovat kuitenkin hämärän peitossa.

Tutkimukset J.Taivainen, inventointi 2008

Löydöt KM 37379:1

Kertomuksen liitteet:

Peruskarttaote: 4
Kuvat: JT250-251

5.1. TUTKIMUSALUEEN VANHAT IRTOLÖYDÖT

Tutkimusalueelta tunnetaan ennestään kolme kiviesinelöytöä.

Löytönumero	esineyyppi	löytöpaikka
KM 5720 PK 201210, pkoord. = 6663965, ikoord. = 3289376, z = 10-15	poikkikirves	Lindö, Kalvhagaudden
TM 264 PK 201210	kourutaltta	Lindö
- PK 201210 (Mv. E. Holmbergilla, Hiekkasen kertomus Tenhola 52).	poikkikirves	Bergbyn ja Skogsbölen rajalta

6. MUUT HAVAINNOT

Tässä luvussa käsitellään inventoinnissa havaitut kohteet, jotka eivät ole lain suojaamia muinaisjäännöksiä. Inventoinnissa kohteet kartoitettiin, koska niistä voi tulla tarkastuspyyntöjä myöhemmin.

38 Tenhola Knopön

Muinaisjäänöstyyppi: ei muinaisjäänös
Tyyppin tarkenne: muut havainnot
Ajoitus: 1900 –luvulla käytöstä jäänyt peltoalue + ladon tms. pohjia 2 kpl.

Peruskartta: 201207
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6663340 , i = 3283110, z = 5-10
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit, tarkempi rajaus karttaliitteessä
Sijainti: 11,2 km lounaaseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Knopön saari sijaitsee Knopkägran edustalla. Vuoden 1694 kartassa saaren kaakkoisranta on merkitty niityksi. Vuoden 1938 pitäjänkartassa ko. alueet ovat peltona. Nykyisin alue on lehtojensuojelualuetta.

Havainnot: Knopön saari on lounais-koillinen suuntainen, pituudeltaan 1,5 km ja leveimmältä kohdaltaan n. 400 metriä. Saaren pituussuunnassa kulkee korkea osin kallioinen harjanne. Kaakkoisrinne on reheväkasvuista tammilehtoa, joka jo ainakin 1600 –luvun lopulta lähtien on ollut niittyä joka sittemmin on raivattu pelloksi. Ko. alueella kasvaa komeita tammia, joiden ikä lienee useita satoja vuosia, joten ne ovat saaneet kasvaa niityn ja peltojen keskellä. Vanhalla peltoalueella on kolme kiviröykkiötä, jotka ovat selvästi pellonraivauksessa syntyneitä. Vanhalle peltoalueella kasvaa tammien lisäksi isoja lehtikuusia. Knopkägran puoleisella rinteellä saaren parhaimmassa satamapaikassa on kaksi rakennuksen perustusta, jotka vaikuttavat ladon tms. pohjilta.

Alepana (n. 40 metriä rannasta ylärinteeseen) sijaitseva on harva kiviperustus, jossa on peruskiviä n. metrin välein. Se on Kaakko-luodesuuntainen, kooltaan 7 x 8 metriä.. Tehty luonnonkivistä. Alarinteen puolella on noin 0,8 metriä korkeita 2-3 kivistä tehtyjä kivipilareita, joista osa on sortunut. Kiviperustus sijaitsee alarinteen puolella ja sen takana toinen saman suuntainen kivirivi noin kolmen metrin päässä, josta noin 4 metriä ylärinteeseen erottuu rakennuksen vanha seinälinja kaivettuna penkereenä. Itäpuolen seinälinja rajoittuu ylösnousevaan matalaan kallionseinämään, länsipuolinen seinälinja erottuu alarinteen puolella olevana pengerryksenä. Tein yhden koepiston perustuksen sisälle, tumma hiilensekainen hiekkamulta jatkui noin 15 cm:n syvyyteen, sen alapuolella oli hiekkamaa. Perustuksen sisällä ei näkynyt merkkejä tulisijasta. Kyseessä on todennäköisesti alueen pelto/niittytoimintaan liittyvä rakennuksenjäännös kuten esim. lato.

Toinen mahdollinen perustuksen jäännös on tasattu alue edellisestä n. 7 metriä ylärinteeseen. Sen koko on suunnilleen sama eli n. 7 x 8 metriä. Tein koekuopan tasatun alueen keskelle, maaperä oli tasaista ruskeaa hiekkaa. Kyseessä voi olla rakennuksen perustus tai muuten tasattu alue.

RAKENNE	p-koord.	i-koord.
röykkiö 1	6663252	3283073
röykkiö 2	6663256	3283070
perustus 1	6663387	3283113
tasattu alue	6663376	3283117
röykkiö 3	6663303	3283149

Kohde ei täytä ikänsä puolesta muinaisjäännöksen kriteerejä, koska on varmuudella jäänyt pois käytöstä alle sata vuotta sitten. Kohde sijaitsee lehtojensuojelualueella.

Tutkimukset J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt

Kertomuksen liitteet:

Peruskarttaote:	15
Kohdekartta:	22
Kuvat:	JT340-344

61 Tenhola Ögonpur

Muinaisjäännöstyyppi: ei muinaisjäännös
Tyypin tarkenne: muut havainnot
Ajoitus: autioitunut 1900 -luvulla

Peruskartta: 201208
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6667180 , i = 3276620, z = 0-2,5
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit
Sijainti: 17 km länteen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Kohde sijaitsee Ögonpurin saarella Eekholman selän keskellä.

Alueella on 1900 –luvun alkuvuosikymmeninä käytöstä pois jääneen kalastajatilán/torpan asuinrakennuksen ja ulkorakennuksen jäännös, kellarikuoppa, kiviröykkiöitä ja kiviaidanpätkiä, metsitetty pelto ja kivetty polunpätkä.

Havainnot: Inventoinnissa saaren etelä-kaakkoiskärjessä havaittiin kalastajatilán tms. jäännökset sekä metsitetty pieni pelto. Paikalta kartoitettiin kolme viljelysröykkiötä, päarakennuksen perustus, ulkorakennuksen perustus, kiviaidan pätkä sekä kellarikuoppa. Kohde ei näy vanhassa kartta-aineistossa eikä myöskään vuoden 1938 pitäjänkartassa.

Pienellä alueella saaren kaakkois-eteläkärjessä on päarakennuksen maatuneet jäännökset, osittain kivillä tuettu kellarikuoppa, yksinkertainen pieni kiviperustus, joka lienee jonkin ulkorakennuksen perustuksen jäännös. Pihapiirissä on kiviaidan pätkiä, rantaan on tehty kivipolku, joka korkeamman veden aikaan on veden alla. Lisäksi metsitetyn pellon pohjoisreunassa on kolme kiviröykkiötä, jotka vaikuttavat pellon reunaan kasatuilta.

RAKENNE	p-koord.	i-koord.
röykkiö 1	6667244	3276557
röykkiö 2	6667248	3276560
röykkiö 3	6667258	3276568
kivetty kellarikuoppa	6667257	3276585
perustus 1	6667205	3276613
perustus 2	6667226	3276609
kivaita	6667197	3276604

Päarakennuksen jäännös muistuttaa kovasti alueen muita (kohteet 62 ja 63) torppien tms. päarakennusten jäännöksiä. Se on eteläpohjois-suuntainen, kooltaan 5 x 8,5 metriä. Länsiseinustalla on vielä maatunutta hirsiseinää. Tulisijanjäännös on rakennuksen itseinustassa kiinni ja sijaitsee puolivälissä, muodoltaan neliskanttinen, kooltaan 2 x 3 metriä. Tein koepiston tulisijan pohjoispuolelle, josta tuli heti pintaturpeen alta taottuja nauvoja, tiilen paloja, laastia, nahkan pala, kirkasta ikkunalasia, osittain ruostunut valkoinen neppari/nappi ja posliinin pala. Löytöjä ei otettu talteen. Kaivoin n. 30 cm:n syvyyteen. Maaperä oli mustaa hiekkansekaista multaa.

Kyseessä on asuinrakennuksen jäännös, joka löytömaterialista päätellen on ollut käytössä ainakin 1900 –luvulla. Alueella havaitut rakenteet liittyvät ajallisesti toisiinsa. Ehkä paikka on autioitunut ennen vuotta 1938, koska se ei näy ko. vuoden pitäjänkartassa. Kohde ei täytä ikänsä puolesta muinaisjäännöksen kriteerejä, koska on varmuudella jäänyt pois käytöstä alle sata vuotta sitten, mutta on esim. retkeilykohteena mielenkiintoinen sillä alue on täydellisesti säilynyt rakentamiselta.

Tutkimukset J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt

Kertomuksen liitteet:

Peruskarttaote: 20

Kuvat: JT316-326

62 Tenhola Gretarbynäset torp

Muinaisjäännöstyyppi: ei muinaisjäännös
Tyypin tarkenne: muut havainnot
Ajoitus: autioitunut 1900 -luvulla

Peruskartta: 201211
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6666950, i = 3290290, z = 10-12,5
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit
Sijainti: 4,5 km länteen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Kohde sijaitsee Gretarbyn kylän alueella Gretarbynäsetin itäkärjessä.

Alueella on 1900 –luvun alkuvuosikymmeninä käytöstä pois jääneen torpan asuinrakennus, ulkorakennusten perustuksia, kellarikuoppa, kiviröykkiöitä ja –aidanpätkiä sekä kaivo/lähde.

Havainnot: 1600 –luvun kartoissa alueella ei ole peltoja eikä asutusta, mutta 1800 –luvun Kuninkaan kartastoon on paikalle merkitty torppa, lisäksi alueen hiljattain käytöstä jääneet pellot ovat olleet käytössä ainakin vuoden 1938 pitäjänkartan mukaan. Tuolloin kohdalla ei näyttäisi enää olevan asutusta.

Inventoinnissa alueelta löytyi torppaan kuuluneen asuinrakennuksen jäännös, kellarikuoppa, kaivo sekä kaksi muuta tulisijatonta rakennuksen perustusta. Alueella olleet pellot eivät enää ole käytössä vaan metsittyvät pikkuhiljaa, ne on kuitenkin maastossa vielä helppo havaita ja niiden reunamilla on pieniä kivikasoja ja kiviaidan pätkiä.

RAKENNE	pkoord.	ikoord.
kaivo	6666877	3290267
perustus 1	6666916	3290254
kellarikuoppa	6666949	3290265
perustus 2	6666935	3290285
perustus 3	6666945	3290333

Päärakennuksen paikka (perustus 2, taulukko yllä) sijaitsee niemenkärjen tuntumassa mäen laella niemenkärkeen menevän tien pohjoispuolella. Itä-länsisuuntaisen perustuksen koko on 11 x 7 metriä. Sen pohjoisseinustan puolivälissä on n. 3,5 metriä halkaisijaltaan ja noin 1 metri korkeudeltaan olevan tulisijan jäännös. Kumpareen pinnalla on runsaasti tiilimurskaa ja tiilenpaloja. Perustuksen paksuus on n. 0,4 metriä, korkeus n. 0,5 metriä ja on tehty lohkotuista kivistä sekä osin ruukkitiilestä. Perustuksen sisällä kasvaa kaksi halkaisijaltaan noin puolimetristä mäntyä sekä kolme saman kokoista kuusta. Kyseessä on asuinrakennuksen jäännös. Puustosta ja kartta-aineistosta päätellen rakennus on jäänyt käytöstä joskus 1900 –luvun alkupuolella.

Päärakennuksen länsipuolella rantakalliolla on toinen rakennuksen perustus (perustus 3, taulukko yllä). Kaakko-luode –suuntaisen heinän peittämän perustuksen koko on 5 x 5 metriä, korkeus n. 0,5 metriä. Sen sisällä ei ole näkyviä merkkejä tulisijasta. Kyseessä voi olla varastorakennuksen, esim. aitan perustus.

Päärakennuksen itäpuolella mäen alapuolella, noin 40 metriä tiestä pohjoiseen on kolmas rakennuksen perustus (perustus 1, taulukko yllä). Etelä-pohjoissuuntaisen perustuksen koko on 4 x

5 metriä. Se on luonnonkivistä tehty yksinkertainen sammaloitunut perustus eikä sen sisäpuolella näy merkkejä tulisijasta. Kyseessä lienee varastorakennuksen tai muun talousrakennuksen jäännös.

Päärakennuksen pohjoispuolella mäenlaen pohjoisreunalla on kellarikuopan jäännös (kellarikuoppa, taulukko yllä). Kuopan koko on 2 x 2,5 metriä ja siihen liittyy pohjoiseen alarinteen puolelle suuntautuva suukäytävä, joka on noin metrin leveä ja 2, 5 metriä pitkä. Kuopan seinissä on osittain romahtanut luonnon kivistä tehty seinä (ilman laastia).

Päärakennuksesta n. 50 metriä etelä-lounaaseen, tien eteläpuolella on kaivo/lähde (kaivo, taulukko yllä).

Alueella havaitut rakenteet liittyvät ajallisesti toisiinsa. Ehkä paikka on autioitunut ennen vuotta 1938, koska rakennuksia ei näy ko. vuoden pitäjänkartassa. Kohde ei täytä ikänsä puolesta muinaisjäännöksen kriteerejä, koska on varmuudella jäänyt pois käytöstä alle sata vuotta sitten. Alue on täydellisesti säilynyt rakentamiselta.

Tutkimukset J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt

Kertomuksen liitteet:

Peruskarttaote: 21

Kuvat: JT334-339

63 Tenhola Sattala Bodal

Muinaisjäännöstyyppi: ei muinaisjäännös
Tyyppin tarkenne: muut havainnot
Ajoitus: autioitunut 1900 -luvulla

Peruskartta: 201210
Yhtenäiskoordinaatit: p = 6662420 , i = 3286560, z = 32,5-35
Koordinaattien selite: kohteen keskipisteen koordinaatit
Sijainti: 7,5 km lounaaseen Tenholan kirkosta

Kohdekuvaus: Kohde sijaitsee Sattalan kylän alueella Tenhola-Bromarv tien eteläpuolella Sattala malm –nimisen harjanteen länsipäässä.

Alueella on 1900 –luvun puolivälissä käytöstä jääneen asuinrakennuksen, kellarikuopan, ulkorakennuksen jäännös sekä kiviaidan pätkiä ja kiviröykkiöitä.

Havainnot: Sattala Bodal –niminen asuinpaikka, ilmeisesti torppa, näkyy 1800 –luvun kuninkaankartassa. Asutus on merkitty myös vuoden 1938 pitäjänkarttaan, joten se on jäänyt autioksi varsin myöhään.

Paikalla on nykyisin kuusimetsä. Päärakennuksenjäännöksen isokokoiset perustukset ja tulisijan jäännös erottuvat Tenhola-Bromarv tielle asti. Kohdalla on bussipysäkki. Päärakennuksen etelä-pohjoissuuntainen perustus on kooltaan 5,5 x 9,2 metriä, alarinteen puolella noin metrin korkuinen, ylärinteen puolella noin 0,2-0,5 metrin korkuinen. Kivijalka on luonnonkivistä tehty ja saumoissa näkyy myös laastia paikoitellen. Perustuksen eteläpäässä on syvennys, joten siinä on voinut olla lattialainen kellari/säilytystila. Tulisijan jäännös on rakennuksen pohjoisseinustalla suunnilleen sen keskellä. Se on neliskanttinen, halkaisijaltaan n. 3 metriä, korkeudeltaan n. 1, 5 metriä. Tulisijan jäännöksen päällä on runsaasti tiilimurskaa ja lasia, lisäksi näkyvissä mm. ruostunut patahahlon tms. pätkä ja rautalankaa.

Lisäksi alueella on kellarikuopan jäännös, kaksi ulkorakennuksen perustusta, kiviaidan pätkiä sekä kiviröykkiö.

RAKENNE	p-koord.	i-koord.
perustus 1 (päärakennus)	6662407	3286580
kiviaita 1	6662410	3286586
perustus 2 (talousrakennus/navetta?)	6662437	3286563
röykkiö 1	6662433	3286572
kellarikuoppa	6662471	3286588
kiviaita 2	6662390	3286576
perustus 3 (aitta?)	6662385	3286569

Alueella havaitut rakenteet liittynevät toiminnallisesti ja ajallisesti toisiinsa. Paikka on autioitunut vuoden 1938 jälkeen. Kohde ei täytä ikänsä puolesta muinaisjäännöksen kriteerejä, koska on varmuudella jäänyt pois käytöstä alle sata vuotta sitten. Alue on täydellisesti säilynyt rakentamiselta.

Tutkimukset J. Taivainen, inventointi 2008

Löydöt

Kertomuksen liitteet:
Peruskarttaote: 22
Kuvat: JT327-333

7. YHTEENVETO

Tammisaaren museo suoritti Tenholan alueen arkeologisen inventoinnin, joka liittyi valmisteilla olevaan rantakaavaan. Inventoinnissa kiinnitettiin huomio sekä historiallisen että esihistoriallisen ajan kohteisiin. Inventoinnin suoritti FM Jouni Taivainen 1.4-30.4.2008.

Inventoinnissa tarkastettiin kaikki alueen tunnetut muinaisjäännökset sekä pyrittiin löytämään uusia ennestään tuntemattomia kohteita.

Inventoitavalta alueelta tunnettiin ennestään 18 esihistoriallisen ajan sekä 10 historiallisen ajan kiinteää muinaisjäännöstä. Inventoinnissa löydettiin ennestään tuntemattomia esihistoriallisen ajan kiinteitä muinaisjäännöksiä 3 kpl (Lindö 1, 2 ja 3), kaksi mahdollisesti rautakautista kivilatomusta (Sillböle 1 ja Skogsböle 1) sekä kaksi todennäköisesti kivikauden lopulle kuuluvaa löytöpaikkaa (Höklött 1 ja 2). Esihistoriallisen ajan uusista muinaisjäännöksistä kolme sijaitsee Lindössä. Ne ovat hautaröykkiöitä, joista kaksi ajoittuu pronssikaudelle ja yksi pronssi- tai rautakaudelle. Lisäksi ennestään tunnettu Grönalundin kohde ajoittuu inventoinnin perusteella rautakautiseksi hautaröykkiöksi.

Ennestään tuntemattomia historiallisen ajan kiinteitä muinaisjäännöksiä inventoinnissa löytyi 25 kpl. Näistä suurin osa on edelleen asuttuina olevia historiallisen ajan kylätontteja, joita on kaikkiaan 18 kpl. Näiden lisäksi alueella on viisi on täysin autioitunutta historiallisen ajan kylätonttia ja kaksi kohdetta, jotka saattavat olla varhain autioituneita kylätontteja. Alueella on jo aiemmin tehty historiallisen ajan kylätonttien kartoitus, josta oli suuri apu inventointityössä (Merellinen perintömme – Vårt maritima Arv –projekti). Muita inventoinnissa löytyneitä ennestään tuntemattomia historiallisen ajan muinaisjäännöskohteita olivat; yksi asuinpaikka (Kvigos 1), Yksi markkinapaikka (Stocksudden 1), yksi hylkylöytö (Trollshovdaviken), kaksi veneenvetotaivalta (Framnäs S ja Framnäs 1), Kaksi hiilimiilukohdetta (Högböle 1 ja 2), yksi sotahistoriallinen kohde (Högböle 3) ja yksi maarakenne (Kägra med pälurv 1).

Kiinteiden muinaisjäännöskohteiden ja löytöpaikkojen lukumäärä on inventoinnin jälkeen 60. Suurin osa muinaisjäännöskohteista kuuluu rauhoitusluokkaan II. Yksi kohde esitetään siirrettäväksi rauhoitusluokkaan III, koska se on täysin tuhoutunut (Kohde 18, Tenhola Rånäsudden).

Hämeenlinnassa 31.7.2008.

KOPIO

Jouni Taivainen
tutkija

Tammisaaren museo/Ekenäs museum

LIITTEET

KUVALUETTELO

- JT1 Tenhola Skogsböle. Perustus 1. Luoteesta. 8.4.2008
- JT2 Tenhola Skogsböle. Perustus 2. Kaakosta, perustuksen 1 päältä. 8.4.2008.
- JT3 Tenhola Skogsböle. Yleiskuva perustus 1 ja 2. Itä-kaakosta. 8.4.2008.
- JT4 Tenhola Skogsböle. Lähikuva perustuksen 1 tulisijasta. Tiilimurskaa, kiveä ja lasittunutta kiveä. 8.4.2008.
- JT5 Tenhola Skogsböle. Perustuksen 1 lounaiskulmaa. Lounaasta 8.4.2008.
- JT6 Tenhola Skogsböle. Yleiskuva perustus 3. Länsi-luoteesta. 8.4.2008.
- JT7 Tenhola Skogsböle. Lähikuva perustuksen 3 länsinurkasta. Tulisijan jäännös kuusen vasemmalla puolella oleva kumpare. Lännestä 8.4.2008.
- JT8 Tenhola Skogsböle. Lähikuva perustuksen nro 3 eteläosasta. Kaakosta. 8.4.2008.
- JT9 Tenhola Skogsböle. Yleiskuva perustuksesta 3. Tulijan jäännös kuvan keskellä osittain kuusen oksien takana. Kaakosta. 8.4.2008.
- JT10 Tenhola Skogsböle. Kiviaita 1. Lännestä. 8.4.2008.
- JT11 Tenhola Skogsböle. Perustuksen 4 kaksi tulisijan jäännöstä erottuvat kumpareina. Etelästä. 8.4.2008.
- JT12 Tenhola Skogsböle. Perustuksen 4 kaksi tulisijan jäännöstä erottuvat kumpareina. Pohjoisesta. 8.4.2008.
- JT13 Tenhola Skogsböle. Röykkiö nro 2. Luoteesta. 8.4.2008.
- JT14 Tenhola Skogsböle. Kiviaita nro 4. Taustalla Skogsbölen järvi. Luoteesta. 8.4.2008.
- JT15 Tenhola Skogsböle. Röykkiöt nro 3 (vas.) ja 4 (oik.). Taustalla Skogsbölen järvi. Lännestä. 8.4.2008.
- JT16 Tenhola Skogsböle. Röykkiöt nro 3 (vas.) ja 4 (oik.). Taustalla Skogsbölen järvi. Lounaasta. 8.4.2008.
- JT17 Tenhola Skogsböle. Mahdollinen laiturikiveys vanhalla Skogsböle järven rantatörmällä. Etelästä. 8.4.2008.
- JT18 Tenhola Skogsböle. Mahdollinen laiturikiveys vanhalla Skogsböle järven rantatörmällä. Lännestä. 8.4.2008.
- JT19 Tenhola Skogsböle. Kiviaita nro 5:n luoteispää. Luoteesta. 8.4.2008.
- JT20 Tenhola Skogsböle. Kiviaita nro 5:n kaakkoispäätä. Taustalla Skogsböle järvi. Luoteesta. 8.4.2008.
- JT21 Tenhola Skogsböle. Kiviaita nro 5:n hajanainen jatko luoteispäässä. Luoteesta.
- JT22 Tenhola Skogsböle. Kiviaita nro 6. Vasemmalla kärrypolun pohja, josta kivet ehkä raivattu. Luoteesta 8.4.2008.
- JT23 Tenhola Skogsböle. Kiviaita nro 7. Kaakosta. Oikealla kärrypolun pohja, josta kivet ehkä raivattu.
- JT24 Tenhola Skogsböle. Röykkiö nro 5. Pohjoisesta. 8.4.2008.
- JT25 Tenhola Skogsböle. Röykkiö nro 6. Koillisesta. 8.4.2008.
- JT26 Tenhola Skogsböle. Röykkiö nro 7. Lännestä. 8.4.2008.
- JT27 Tenhola Skogsböle. Kiviaita nro 8. Koillisesta. 8.4.2008.
- JT28 Tenhola Skogsböle. Kiviaita nro 9. Luoteesta. 8.4.2008.
- JT29 Tenhola Skogsböle. Kiviaita nro 10. Luoteesta 8.4.2008.
- JT30 Tenhola Skogsböle. Röykkiö nro 9. Kaakosta 8.4.2008.
- JT31 Tenhola Skogsböle. Röykkiö nro 8. Luoteesta. 8.4.2008.
- JT32 Tenhola Skogsböle. Perustus nro 5. Lännestä 8.4.2008.
- JT33 Tenhola Skogsböle. Kivikellari nro 6, yleiskuva. Etelästä. 8.4.2008.
- JT34 Tenhola Skogsböle. Kivikellari nro 6, sisäkuva. Kaakosta. 8.4.2008.

- JT35 Tenhola Skogsböle. Skogsböle 1, yleiskuva kivilatomuksesta. Kaakosta. 8.4.2008.
- JT36 Tenhola Skogsböle. Skogsböle 1, yleiskuva kivilatomuksen sijainnista pellon takaa Lunkbölen tieltä. Kaakosta. 8.4.2008.
- JT37 Tenhola Lunkböle. Yleiskuva kylämäestä, koillisesta 9.4.2008.
- JT38 Tenhola Lunkböle. Yleiskuva päärakennuksesta, lännestä 9.4.2008.
- JT39 Tenhola Lunkböle. Yleiskuva kylämäeltä merelle, lounaasta 9.4.2008.
- JT40 Tenhola Lunkböle. Yleiskuva kylämäestä, idästä 9.4.2008.
- JT41 Tenhola Lunkböle. Yleiskuva kylän itäpuolisesta peltoalueesta, idästä 9.4.2008.
- JT42 Tenhola Bergby. Yleiskuva kylästä Storöltä nähtynä. Luoteesta 22.4.2008.
- JT43 Tenhola Bergby. Yleiskuva kylästä. Kaakosta 9.4.2008.
- JT44 Tenhola Bergby. Yleiskuva kylämäestä. Luoteesta 9.4.2008.
- JT45 Tenhola Bergby. Holmin päärakennus. Koillisesta 9.4.2008
- JT46 Tenhola Jättekasten 2. Yleiskuva röykkiö A. Luoteesta 9.4.2008.
- JT47 Tenhola Jättekasten 2. Näkymä merelle röykkiöltä A. Kaakosta 9.4.2008.
- JT48 Tenhola Jättekasten 2. Yleiskuva röykkiö A. Lännestä 9.4.2008.
- JT49 Tenhola Jättekasten 2. Yleiskuva röykkiö B. Idästä 9.4.2008.
- JT50 Tenhola Jättekasten 2. Näkymä merelle röykkiöltä B. Idästä 9.4.2008.
- JT51 Tenhola Seuko. Yleiskuva kylästä. Luoteesta 10.4.2008.
- JT52 Tenhola Seuko. Yleiskuva päärakennuksesta. Luoteesta 10.4.2008.
- JT53 Tenhola Seuko. Näkymä merelle lounaiselta peltoalueelta. Koillisesta 10.4.2008.
- JT54 Tenhola Högböle 1, Yleiskuva hiilimiilu ja koekuoppa. Kaakosta 10.4.2008.
- JT55 Tenhola Högböle 1, koekuoppa hiilimiilun pohjalla. Kaakosta 10.4.2008.
- JT56 Tenhola Sattala. Yleiskuva Sattalan peltoalueesta. Lounaasta 10.4.2008.
- JT57 Tenhola Sattala. Yleiskuva perustus 1. Koillisesta 10.4.2008.
- JT58 Tenhola Sattala. Yleiskuva Sattalan peltoalueesta. Koillisesta 10.4.2008.
- JT59 Tenhola Sattala. Perustus 2. Koillisesta 10.4.2008.
- JT60 Tenhola Sattala. Perustus 2. Kaakosta 10.4.2008.
- JT61 Tenhola Högböle. Yleiskuva kylämäestä. Koillisesta 10.4.2008.
- JT62 Tenhola Högböle. Yleiskuva kylämäestä. Idästä 10.4.2008.
- JT63 Tenhola Högböle. Yleiskuva kylämäen itäreunan navetanrauniosta. Idästä 10.4.2008.
- JT64 Tenhola Högböle. Sisäkuva navetanrauniosta. Etelästä 10.4.2008.
- JT65 Tenhola Högböle. Yleiskuva kylämäen pohjoispäästä. Etelästä 10.4.2008.
- JT66 Tenhola Kalby. Yleiskuva kylästä. Etelästä 10.4.2008.
- JT67 Tenhola Kalby. Kellarin perustus. Etelästä 10.4.2008.
- JT68 Tenhola Kalby. Kellarin perustus tierauunion vasemmassa reunassa kuvan keskellä. Idästä 10.4.2008.
- JT69 Tenhola Kalby. Kellarin perustus tierauunion takana. Koillisesta 10.4.2008.
- JT70 Tenhola Kalby. Tieraunio yhtyy nykyiseen tiehen. Luoteesta 10.4.2008
- JT71 Tenhola Kalby. Tieraunio yhtyy Kalbyn pihatiehen. Kaakosta 10.4.2008.
- JT72 Tenhola Gretarby. Yleiskuva kylämäestä. Luoteesta 10.4.2008.
- JT73 Tenhola Gretarby. Yleiskuva kylämäestä. Etelästä 10.4.2008.
- JT74 Tenhola Bondböle. Yleiskuva, myllynpaikka puron mutkassa. Luoteesta 11.4.2008.
- JT75 Tenhola Bondböle. Yleiskuva, kylämäki. Luoteesta 11.4.2008.
- JT76 Tenhola Bondböle. Yleiskuva, röykkiö 1 (perustus). Pohjoisesta 11.4.2008.
- JT77 Tenhola Bondböle. Yleiskuva, röykkiö 1 (perustus). Kaakosta 11.4.2008.
- JT78 Tenhola Bondböle. Yleiskuva, röykkiö 1 (perustus). Etelästä 11.4. 2008.
- JT79 Tenhola Bondböle. Yleiskuva, röykkiö 2. Pohjoisesta 11.4.2008.
- JT80 Tenhola Bondböle. Yleiskuva, röykkiö 2. Luoteesta 11.4.2008.
- JT81 Tenhola Bondböle. Kylämäen piha-alue. Idästä 11.4.2008.
- JT82 Tenhola Lindö 1. Varpujen peittämä röykkiö. Koillisesta 11.4.2008.

- JT83 Tenhola Lindö 1. Yleiskuva. Röykkiö mäessä tien vasemmalla puolella. Etelästä 11.4.2008.
- JT84 Tenhola Lindö 2. Yleiskuva röykkiöstä. Pohjoisesta 11.4.2008.
- JT85 Tenhola Lindö 3. Yleiskuva röykkiöstä. Pohjoisesta 11.4.2008.
- JT86 Tenhola Lindö 3. Yleiskuva röykkiöstä. Lännestä 11.4.2008.
- JT87 Tenhola Lindö 3. Kraatteri röykkiön keskellä. Pohjoisesta 11.4.2008.
- JT88 Tenhola Högböle 2. Yleiskuva, kuoppa 1 edessä, kuoppa 2 takana. Luoteesta 14.4.2008.
- JT89 Tenhola Högböle 2. Yleiskuva, kuoppa 1. Lännestä 14.4.2008.
- JT90 Tenhola Högböle 2. Koepisto kuopassa 1. Lännestä 14.4.2008.
- JT91 Tenhola Högböle 3. Yleiskuva tuliasemasta A. Pohjoisesta 14.4.2008
- JT92 Tenhola Högböle 3. Kylmämuurattua seinää, tuliasema A. 14.4.2008.
- JT93 Tenhola Högböle 3. Yleiskuva tuliasemasta A. Kaakosta 14.4.2008.
- JT94 Tenhola Högböle 3. Yleiskuva tuliasemasta A. Kaakosta 14.4.2008.
- JT95 Tenhola Högböle 3. Yleiskuva tuliasemasta B. Pohjoisesta 14.4.2008.
- JT96 Tenhola Högböle 3. Kylmämuurattua eteläseinää, tuliasema B. 14.4.2008.
- JT97 Tenhola Högböle 3. Yleisnäkyvä luoteeseen (taakse) tuliasema B. 14.4.2008.
- JT98 Tenhola Högböle 3. Yleiskuva tuliasemasta B. Lännestä 14.4.2008.
- JT99 Tenhola Framnäs 1. Yleiskuva, tie leikkaa vetokannaksen harjanteen matalasta kohdasta. Idästä 14.4.2008.
- JT100 Tenhola Framnäs 1. Vetokannaksen paikka pohjukassa etelärannalla. Idästä 14.4.2008.
- JT101 Tenhola Framnäs 1. Vetokannaksen pohjoisranta Lillsjönin puolella. Kaakosta 14.4.2008.
- JT102 Tenhola Framnäs 1. Vetokannaksen etelärannalla säilynyttä ”serpentiinitien” pätkää. Luoteesta 15.4.2008.
- JT103 Tenhola Framnäs 1. Vetokannaksen etelärannalla säilynyttä ”serpentiinitien” pätkää. Kaakosta 15.4.2008.
- JT104 Tenhola Framnäs 1. Vetokannaksen pohjoisrantaa Lillsjön takaa nähtynä. Luoteesta 15.4.2008.
- JT105 Tenhola Framnäs 1. Vetokannaksen etelärantaa tieltä nähtynä. Luoteesta 15.4.2008.
- JT106 Tenhola Framnäs S. Yleiskuva röykkiöstä. Kaakosta 14.4.2008.
- JT107 Tenhola Framnäs S. Yleiskuva kiviunista. Lännestä 14.4.2008.
- JT108 Tenhola Framnäs S. Tenhola-Bromarv tie leikkaa vetokannaksen harjanteen matalimmassa kohdassa. Oikealla Måderviken. Idästä 14.4.2008.
- JT108 Tenhola Framnäs S. Vetokannaksen eteläranta Lindövikenin puolella. Koillisesta 14.4.2008.
- JT110 Tenhola Framnäs S. Vetokannaksen pohjoisranta Mådervikenin puolella. Lounaasta 14.4.2008.
- JT111 Tenhola Kägra med Pålurv 1. Yleiskuva. Kuoppa sijaitsee kumpareella kuvan keskellä matalan katajan kohdalla. Kaakosta 15.4.2008.
- JT112 Tenhola Kägra med Pålurv 1. Yleiskuva. Kuoppa matalan katajan vasemmalla puolella. Etelästä 15.4.2008.
- JT113 Tenhola Kägra med Pålurv. Yleiskuva kylästä. Kaakosta 15.4.2008.
- JT114 Tenhola Kägra med Pålurv. Yleiskuva kylästä. Etelästä 15.4.2008.
- JT115 Tenhola Kägra med Pålurv. Yleiskuva kylän ranta-alueesta, jolla 1600 –luvun kartan mukaista asutusta on sijainnut. Keskellä rakennuksen edessä puun alla tulisijanjäännös 1. Lännestä 15.4.2008.
- JT116 Tenhola Kägra med Pålurv. Tulisijan jäännös 1. Etelästä 15.4.2008.
- JT117 Tenhola Kägra med Pålurv. Tulisijan jäännös 1, taustalla kylämäki. Idästä 15.4.2008.

- JT118 Tenhola Kägra med Pålarv. Tulisijan jäännös 1. Lännestä 15.4.2008.
- JT119 Tenhola Kägra med Pålarv. Tulisijan jäännös 1. Koillisesta 15.4.2008.
- JT120 Tenhola Kägra med Pålarv. Tulisijan jäännös 2. Lännestä 15.4.2008.
- JT121 Tenhola Kägra med Pålarv. Tulisijan jäännös 2, taustalla kylämäki. Idästä 15.4.2008.
- JT122 Tenhola Kägra med Pålarv. Tulisijan jäännös 2. Koillisesta 15.4.2008.
- JT123 Tenhola Kägra med Pålarv. Røykkiö 1 kylämäen koillisosassa, taustalla 1600 –luvun kartan mukaisen ranta-asutuksen alue, jossa tulisijan jäännökset 1 ja 2 sekä kesämökki. Luoteesta 15.4.2008.
- JT124 Tenhola Kägra med Pålarv. Røykkiö 1 kylämäen koillisosassa. Etelästä 15.4.2008.
- JT125 Tenhola Knopkägra. Yleiskuva kylästä Knopöltä nähtynä. Kaakosta 29.4.2008.
- JT126 Tenhola Knopkägra. Storgårdin päärakennus kylänraitilta nähtynä. Kaakosta 15.4.2008.
- JT127 Tenhola Knopkägra. Kylämäen rakentamatonta koillisosaa. Koillisesta 15.4.2008.
- JT128 Tenhola Knopkägra. Näkymä kylämäen koillisrinteeltä merelle. Luoteesta 15.4.2008.
- JT129 Tenhola Knopkägra. Kylämäen pohjoisosa. Kaakosta 15.4.2008.
- JT130 Tenhola Knopkägra. Kylämäen keskiosan kaakkoisrinteellä kulkeva vanha tienpohja. Lounaasta 15.4.2008.
- JT131 Tenhola Knopkägra. Näkymä Storgårdin pihalta merelle. Luoteesta 15.4.2008.
- JT132 Tenhola Knopkägra. Vuoden 1694 karttaan merkityn myllyn likimääräinen paikka. Idästä 15.4.2008.
- JT133 Tenhola Knopkägra. Yleiskuva vuoden 1694 karttaan merkityn myllyn paikasta (tienmutkan oikealla puolella metsän reunassa). Koillisesta 15.4.2008.
- JT134 Tenhola Kivitok. Yleiskuva kylämäestä. Lounaasta 16.4.2008.
- JT135 Tenhola Kivitok. Yleiskuva kylämäestä. Lounaasta 16.4.2008.
- JT136 Tenhola Kivitok. Yleiskuva kylämäestä. Kaakosta 16.4.2008.
- JT137 Tenhola Kivitok. Yleiskuva kylän keskusalueesta kartanolta päin. Idästä 16.4.2008.
- JT138 Tenhola Kivitok. Yleiskuva tulisijallisesta perustuksen jäännöksestä kuvan keskellä olevan tammen edustalla. Kaakosta 16.4.2008.
- JT139 Tenhola Kivitok. Lähikuva tulisijallisesta perustuksen jäännöksestä. Lounaasta 16.4.2008.
- JT140 Tenhola Kivitok. Yleiskuva kylätiestä. Tien vasemmalla puolella tulisijallisen perustuksen jäännös, oikealla paikalla 1600 –luvun myllynpaikat. Luoteesta 16.4.2008.
- JT141 Tenhola Kivitok. Puronvarsi, jossa 1600 –luvun myllynpaikat, taustalla kylämäkeä. Kaakosta 16.4.2008.
- JT142 Tenhola Kårböle. Yleiskuva Kårböle. Idästä 16.4.2008.
- JT143 Tenhola Kårböle. Yleiskuva Kårböle. Kaakosta 16.4.2008.
- JT144 Tenhola Kårböle. Yleiskuva Kårböle arvioidulta myllynpaikalta nähtynä. Idästä 16.4.2008.
- JT145 Tenhola Kårböle. Yleiskuva arvioidulta myllynpaikalta putoukselle päin. Etelästä 16.4.2008.
- JT146 Tenhola Gullböle. Yleiskuva kumpareesta. Pohjoisesta 16.4.2008.
- JT147 Tenhola Gullböle. Yleiskuva røykkiöstä. Etelästä 16.4.2008.
- JT148 Tenhola Gullböle. Lähikuva røykkiöön tehdystä koekuopasta. Etelästä. 16.4.2008
- JT149 Tenhola Grönalund. Røykkiö. Lounaasta 17.4.2008.
- JT150 Tenhola Grönalund. Røykkiö, taustalla Lindöviken. Luoteesta 17.4.2008.
- JT151 Tenhola Grönalund. Røykkiö, taustalla Grönalundin piha-alue rakennuksineen. Koillisesta 17.4.2008.
- JT152 Tenhola Lindö. Yleiskuva kartanon päärakennuksesta ja piha-alueesta. Itä-koillisesta 17.4.2008.

- JT153 Tenhola Lindö. Yleiskuva kartanon päärakennuksesta ja piha-alueesta. Idästä 17.4.2008.
- JT154 Tenhola Lindö. Yleiskuva kartanon luoteisista peltoalueista, vasemmalla navetta. Kaakosta 17.4.2008.
- JT155 Tenhola Lindö. Yleiskuva kartanon alueesta luoteisten peltoalueiden takaa nähtynä. Keskellä navetta. Luoteesta 17.4.2008.
- JT156 Tenhola Trollshovda. Yleiskuva vuoden 1647 kartan kylänpaikalta Trollshovdavikenille. Pohjoisesta 17.4.2008.
- JT157 Tenhola Trollshovda. Yleiskuva vuoden 1647 kartan kylänpaikalta pohjoiseen. Etelästä 17.4.2008.
- JT158 Tenhola Trollshovda. Perustuksen nro 1 kivijalkaa. Kaakosta 17.4.2008.
- JT159 Tenhola Trollshovda. Näkymä Trollshovdavikenille, kuvattu perustuksen nro 1 päältä. Luoteesta 17.4.2008.
- JT160 Tenhola Trollshovda. Näkymä Trollshovdavikenille, kuvattu perustuksen nro 2 päältä. Luoteesta. 17.4.2008.
- JT161 Tenhola Trollshovda. Näkymä pohjoiseen, kuvattu perustuksen nro 2 päältä. Etelästä 17.4.2008.
- JT162 Tenhola Trollshovda. Näkymä itään joelle, kuvattu perustuksen nro 2 vierestä. Lännestä 17.4.2008.
- JT163 Tenhola Trollshovda. Yleiskuva perustus 2. Kaakosta 17.4.2008.
- JT164 Tenhola Trollshovda. Trollshovdavikenin pohjukka, 1600 –I kartan mukainen kylänpaikka vasemmalla rannalla ylärinteessä. Etelästä. 17.4.2008.
- JT165 Tenhola Trollshovda. Trollshovdavikenin pohjukka, 1600 –I kartan mukainen kylänpaikka vasemmalla rannalla ylärinteessä. Etelästä. 17.4.2008.
- JT166 Tenhola Trollshovda. Yleiskuva Trollshovdavikenin itäpuolisesta peltoalueesta. Koillisesta 17.4.2008.
- JT167 Tenhola Trollshovda. Yleiskuva Trollshovdavikenin Kuninkaan kartaston mukaisesta kylän keskusalueesta Löfsalan risteyksestä nähtynä. Kaakosta 17.4.2008.
- JT168 Tenhola Sandviken. Yleiskuva röykkiöstä. Pohjoisesta 17.4.2008.
- JT169 Tenhola Sandviken. Näkymä röykkiöltä merelle. Idästä 17.4.2008.
- JT170 Tenhola Edesberget. Yleiskuva röykkiöstä. Idästä 17.4.2008.
- JT171 Tenhola Edesberget. Kraatteri röykkiön keskellä. Etelästä 17.4.2008.
- JT172 Tenhola Ärmdalsberget. Yleiskuva röykkiöstä. Lännestä 17.4.2008.
- JT173 Tenhola Ärmdalsberget. Kraatteri röykkiön keskellä. Kaakosta 17.4.2008.
- JT174 Tenhola Trollshovdaviken. Lähikuva hylystä. Lännestä 17.4.2008.
- JT175 Tenhola Trollshovdaviken. Lähikuva hylän pohjarakenteesta. Lännestä 17.4.2008.
- JT176 Tenhola Trollshovdaviken. Yleiskuva hylystä. Lounaasta 17.4.2008.
- JT177 Tenhola Trollshovdaviken. Yleiskuva hylystä. Lounaasta 17.4.2008.
- JT178 Tenhola Trollshovdaviken. Yleiskuva hylystä. Lännestä 17.4.2008.
- JT179 Tenhola Trollshovdaviken. Yleiskuva hylystä rantakalliolta nähtynä. Lounaasta 17.4.2008.
- JT180 Tenhola Kesuböle. Röykkiö 1, lapio koepiston kohdalla. Etelästä 21.4.2008.
- JT181 Tenhola Kesuböle. Röykkiö 1, lapio koepiston kohdalla. Luoteesta 21.4.2008.
- JT182 Tenhola Kesuböle. Röykkiö 2, lapio koepiston kohdalla. Kaakosta 21.4.2008.
- JT183 Tenhola Kesuböle. Röykkiö 2, lapio koepiston kohdalla. Luoteesta 21.4.2008.
- JT184 Tenhola Kesuböle. Röykkiö 3, lapio koepiston kohdalla. Lounaasta 21.4.2008.
- JT185 Tenhola Kesuböle. Röykkiö 3, lapio koepiston kohdalla. Kaakosta 21.4.2008.
- JT186 Tenhola Kesuböle. Yleiskuva alueesta. Lännestä 21.4.2008.
- JT187 Tenhola Kesuböle. Yleiskuva Perustus 1, lapio koepiston kohdalla. Koillisesta 21.4.2008.

- JT188 Tenhola Kesuböle. Yleiskuva Perustus 1, lapio koepiston kohdalla. Kaakosta 21.4.2008.
- JT189 Tenhola Kesuböle. Kellarikuoppa vadelmapusikon kohdalla. Koillisesta 21.4.2008.
- JT190 Tenhola Kesuböle. Kellarikuoppa niityn reunassa mäntyjen edustalla. Idästä 21.4.2008.
- JT191 Tenhola Kesuböle. Tiilimurskaa perustuksen 2 tulisijassa. Lounaasta 21.4.2008.
- JT192 Tenhola Kesuböle. Yleiskuva perustuksen 2, tulisijasta katajikossa. Lounaasta 21.4.2008.
- JT193 Tenhola Kesuböle. Perustuksen 2 luoteiskulman koepistosta paljastunutta lattiakiveystä. Etelästä 21.4.2008.
- JT194 Tenhola Kesuböle. Yleiskuva perustuksesta 2. Etelästä 21.4.2008.
- JT195 Tenhola Kesuböle. Perustuksen 3 tulisijaan kaivettu kuoppa. Etelästä 21.4.2008.
- JT196 Tenhola Kesuböle. Näkymä merelle, kuvattu perustuksen 3 tulisijan päältä. Luoteesta 21.4.2008.
- JT197 Tenhola Kesuböle. Yleiskuva perustuksesta 3. Koillisesta 21.4.2008.
- JT198 Tenhola Kesuböle. Yleiskuva perustuksesta 3. Lounaasta 21.4.2008.
- JT199 Tenhola Kesuböle. Yleiskuva perustuksesta 3. Kaakosta 21.4.2008.
- JT200 Tenhola Kesuböle. Yleiskuva perustuksen 3 itäpäästä. Etelästä 21.4.2008.
- JT201 Tenhola Kesuböle. Lähikuva perustuksen 3 koillisnurkasta. Koillisesta 21.4.2008.
- JT202 Tenhola Kesuböle. Yleiskuva perustuksesta 4. Koillisesta 21.4.2008.
- JT203 Tenhola Kesuböle. Yleiskuva perustuksesta 4. Idästä 21.4.2008.
- JT204 Tenhola Kesuböle. Yleiskuva perustuksesta 4. Lounaasta 21.4.2008.
- JT205 Tenhola Kesuböle. Yleiskuva kylätonttialueesta. Länneestä 21.4.2008.
- JT206 Tenhola Kesuböle. Kivillä täytetty kehämäinen valli (kohdekartan nro 6). Etelästä 21.4.2008.
- JT207 Tenhola Kesuböle. Yleiskuva tien länsipuolisesta kylätonttialueesta. Kaakosta 21.4.2008.
- JT208 Tenhola Kesuböle. Yleiskuva tien länsipuolisesta kylätonttialueesta, edellisestä hieman pohjoiseen. Kaakosta 21.4.2008.
- JT209 Tenhola Malarby. Yleiskuva kylästä Kesubölen suunnasta. Idästä 21.4.2008.
- JT210 Tenhola Malarby. Yleiskuva kylästä. Kaakosta 21.4.2008.
- JT211 Tenhola Degergård. Yleiskuva 1647 kartan osoittaman asutuksen sijainnista rakennusten oikealla puolella. Luoteesta 21.4.2008.
- JT212 Tenhola Degergård. Yleiskuva 1647 kartan osoittaman asutuksen sijainnista kuvan keskellä tien molemmin puolin. Lounaasta 21.4.2008.
- JT213 Tenhola Degergård. Yleiskuva 1647 kartan osoittaman asutuksen sijainnista kuvan keskellä tien molemmin puolin. Lounaasta 21.4.2008.
- JT214 Tenhola Degergård. Kellarikuoppa. Kaakosta 21.4.2008.
- JT215 Tenhola Degergård. Kellarikuoppa. Luoteesta 21.4.2008.
- JT216 Tenhola Degergård. Perustus 1. Luoteesta 21.4.2008.
- JT217 Tenhola Degergård. Perustus 1. Koillisesta 21.4.2008.
- JT218 Tenhola Degergård. Perustus 2. Lounaasta 21.4.2008.
- JT219 Tenhola Degergård. Perustus 2. Luoteesta 21.4.2008.
- JT220 Tenhola Degergård. Yleiskuva kellarikuoppa ja perustukset tien vasemmalla puolella pellon reunassa metsän puolella. Kaakosta 21.4.2008.
- JT221 Tenhola Degergård. Yleiskuva kylämäestä peltojen takaa. Etelästä 21.4.2008.
- JT222 Tenhola Kvarnviken. Röykkiö, taustalla kesämökki. Luoteesta 22.4.2008.
- JT223 Tenhola Kvarnviken. Röykkiö. Kaakosta 22.4.2008.
- JT224 Tenhola Kvarnviken. Röykkiö. Koillisesta 22.4.2008.
- JT225 Tenhola Rödhäll. Röykkiö, taustalla meri. Koillisesta 22.4.2008.

- JT226 Tenhola Rödhäll. Röykkiö. Lounaasta 22.4.2008.
- JT227 Tenhola Hölklött. Yleiskuva Byholmenilta nähtynä. Lounaasta 22.4.2008.
- JT228 Tenhola Hölklött. Västergård eteläpeltojen takaa nähtynä. Lounaasta 22.4.2008
- JT229 Tenhola Hölklött. Östergård eteläpeltojen takaa nähtynä. Lounaasta 22.4.2008.
- JT230 Tenhola Holm. Yleiskuva arvioidusta kylänpaikasta. Etelästä 22.4.2008.
- JT231 Tenhola Holm. Yleiskuva perustuksesta nro 1 risteuksen oikealla puolella. Kaakosta 22.4.2008.
- JT232 Tenhola Holm. Yleiskuva perustuksesta nro 1 risteyksessä. Luoteesta 22.4.2008.
- JT233 Tenhola Holm. 22.4.2008. Yleiskuva perustuksesta nro 1, taustalla meri. Pohjoisesta 22.4.2008.
- JT234 Tenhola Holm. 22.4.2008. Yleiskuva perustuksesta nro 2 pellon kulmauksessa meren rannassa. Kaakosta 22.4.2008.
- JT235 Tenhola Holm. 22.4.2008. Byholmenin reheväkasvuista metsän peittämää itäosaa. Koillisesta 22.4.2008.
- JT236 Tenhola Holm. 22.4.2008. Byholmenin reheväkasvuista metsän peittämää itäosaa. Lännestä 22.4.2008.
- JT237 Tenhola Holm. 22.4.2008. Storön lounaisosan peltoalue. Itä-kaakosta 22.4.2008.
- JT238 Tenhola Holm. 22.4.2008. Störön lounaisosan peltoalue ja lounaisin kärki. Koillisesta 22.4.2008.
- JT239 Tenhola Sillböle. Yleiskuva kylämäestä. Pohjoisesta 22.4.2008.
- JT240 Tenhola Sillböle. Yleiskuva kylämäestä. Lännestä 22.4.2008.
- JT241 Tenhola Sillböle. Yleiskuva kylämäestä. Lounaasta 22.4.2008.
- JT242 Tenhola Sillböle. Perustus 1. Etelästä 22.4.2008.
- JT243 Tenhola Sillböle. Perustus 1. Kaakosta 22.4.2008.
- JT244 Tenhola Sillböle. Perustus 2. Etelästä 22.4.2008.
- JT245 Tenhola Sillböle. Perustus 2, oviaukko ja tulisija. Luoteesta 22.4.2008.
- JT246 Tenhola Sillböle. Perustus 3, mänty koillisnurkan päällä, taustalla kivikellari. Etelästä 22.4.2008.
- JT247 Tenhola Sillböle. 22.4.2008. Kivikellarin suuaukko. Etelästä 22.4.2008.
- JT248 Tenhola Sillböle. Näkymä merelle perustukselta 3 nähtynä. Pohjoisesta 22.4.2008.
- JT249 Tenhola Hölklöt 1. Löytöpaikka kuvan keskellä kynnetyllä pellolla. Luoteesta 23.4.2008
- JT250 Tenhola Hölklöt 2. Löytöpaikka kuvan keskellä metsän reunassa pellon puolella. Lännestä 23.4.2008.
- JT251 Tenhola Hölklöt 2. 23.4.2008. Löytöpaikka kuvan keskellä pellon reunassa. Koillisesta 23.4.2008.
- JT252 Tenhola Frankböle. Yleiskuva autioituneesta kylämäestä. Etelä-lounaasta 23.4.2008.
- JT253 Tenhola Frankböle. Yleiskuva autioituneesta kylämäestä. Etelästä 23.4.2008.
- JT254 Tenhola Frankböle. Kellarikuoppa pellon reunassa (kohdekartta 5, nro 5). Etelästä 23.4.2008.
- JT255 Tenhola Frankböle. Perustus 1 puiden alla. Luoteesta 23.4.2008.
- JT256 Tenhola Frankböle. Perustus 1, eteläisempi tulisija erottuu kumpareena puiden alla. Kaakosta 23.4.2008.
- JT257 Tenhola Frankböle. Perustus 1, koepisto lapion kohdalla, taustalla pohjoisempi tulisija joka erottuu kumpareena puiden alla. Lounaasta 23.4.2008.
- JT258 Tenhola Frankböle. Kivestä ja maasta tehty ajoluiska. Lounaasta 23.4.2008.
- JT259 Tenhola Frankböle. Kivestä ja maasta tehty ajoluiska, taustalla olevassa metsikössä perustus 1. Kaakosta 23.4.2008.
- JT260 Tenhola Frankböle. Perustus 2, kaakkoisnurkka. Kaakosta 23.4.2008.
- JT261 Tenhola Frankböle. Perustus 2 männyn takana. Kaakosta 23.4.2008.

- JT262 Tenhola Frankböle. Perustus 3 eteläkiveys. Lounaasta 23.4.2008.
- JT263 Tenhola Sillböle 1. Kivilatomus. Luoteesta 22.4.2008.
- JT264 Tenhola Sillböle 1. Kivilatomus. Kaakosta 22.4.2008.
- JT265 Tenhola Sillböle 1. Kivilatomus, taustalla Sjögårdin tila. Lounaasta 22.4.2008.
- JT266 Tenhola Rånäsudden. Näkymä kallion laelta merelle. Idästä 24.4.2008.
- JT267 Tenhola Rånäsudden. Mahdolliset röykkiön jäänteet, muutama kivi kallion laella. Pohjoisesta 24.4.2008.
- JT268 Tenhola Rånäsudden. Mahdolliset röykkiön jäänteet, muutama kivi kallion laella. Idästä 24.4.2008.
- JT269 Tenhola Kvigos 1. Röykkiö 1. Luoteesta 24.4.2008.
- JT270 Tenhola Kvigos 1. Röykkiö 2. Lounaasta 24.4.2008.
- JT271 Tenhola Kvigos 1. Röykkiö 3, taustalla röykkiö 4 ja tie. Pohjoisesta 24.4.2008.
- JT272 Tenhola Kvigos 1. Perustus 1 ja tulisija, takana tie. Koillisesta 24.4.2008.
- JT273 Tenhola Kvigos 1. Perustus 1, pohjoisnurkalta. Pohjoisesta 24.4.2008.
- JT274 Tenhola Kvigos 1. Perustus 1 tien mutkassa oikealla. Etelästä 24.4.2008.
- JT275 Tenhola Kvigos 1. Röykkiö 5, taustalla Lillsjön. Kaakosta 24.4.2008.
- JT276 Tenhola Kvigos 1. Röykkiö 12. Pohjoisesta 24.4.2008.
- JT277 Tenhola Kvigos 1. Röykkiö 16. Länestä 24.4.2008.
- JT278 Tenhola Kvigos 1. Röykkiöalue niityn takana. Koillisesta 24.4.2008.
- JT279 Tenhola Kvigos 1. Tien länsipuolinen röykkiöalue, taustalla Lillsjön. Kaakosta 24.4.2008.
- JT280 Tenhola Svinberget. Röykkiö Etelästä 24.4.2008.
- JT281 Tenhola Svinberget. Näkymä röykkiöltä mereltä. Kaakosta 24.4.2008.
- JT282 Tenhola Kvigos A (Södergård). Yleiskuva kylämäestä. Etelästä 24.4.2008.
- JT283 Tenhola Ytterkvigos (Puolakka). Yleiskuva kylämäestä. Koillisesta 24.4.2008.
- JT284 Tenhola Kvigos B (Vestervik). Yleiskuva kylämäestä. Luoteesta 24.4.2008.
- JT285 Tenhola Kvigos B (Vestervik). Yleiskuva kylämäestä. Idästä 24.4.2008.
- JT286 Tenhola Kvigos B (Vestervik). Näkymä merelle peltojen yli. Kaakosta 24.4.2008.
- JT287 Tenhola Stocksudden. Yleiskuva. Koillisesta 24.4.2008.
- JT288 Tenhola Stocksudden. Yleiskuva. Idästä 24.4.2008.
- JT289 Tenhola Stocksudden. Yleiskuva kivilouhoksesta. Luoteesta 24.4.2008.
- JT290 Tenhola Stocksudden. Lähikuva louhoksen porausjäljestä. Koillisesta 24.4.2008.
- JT291 Tenhola Stocksudden. Yleiskuva kivilouhoksesta, taustalla röykkiöt. Koillisesta 24.4.2008.
- JT292 Tenhola Stocksudden 1. Yleiskuva Stocksbölestä Stocksuddenin markkinapaikalle, lahden takana oleva niemi. Luoteesta 24.4.2008.
- JT293 Tenhola Stocksböle. Torpan nykyinen päärakennus arvioidun kylätonttialueen keskellä. Lounaasta 24.4.2008.
- JT294 Tenhola Näset (Olsböle). Yleiskuva Röykkiöistä. Pohjoisesta 24.4.2008.
- JT295 Tenhola Näset (Olsböle). Näkymä pohjoisröykkiön päältä eteläröykkiölle, taustalla meri. Luoteesta 24.4.2008.
- JT296 Tenhola Stockholmen. Röykkiö. Pohjoisesta 29.4.2008.
- JT297 Tenhola Stockholmen. Röykkiö. Kaakosta 29.4.2008.
- JT298 Tenhola Jättekasten. Kivipöytä. Etelästä 30.4.2008.
- JT299 Tenhola Jättekasten. Kivipöytä. Pohjoisesta 30.4.2008.
- JT300 Tenhola Stocksudden 1. Yleiskuva Stocksuddenin markkinapaikalle Stockholmista nähtynä. Länestä 29.4.2008.
- JT301 Tenhola Korsuddarna. Perustus 1. Luoteesta 25.4.2008.
- JT302 Tenhola Korsuddarna. Perustus 1. Kaakosta 25.4.2008.
- JT303 Tenhola Korsuddarna. Perustus 1. Länestä 25.4.2008.

- JT304 Tenhola Korsuddarna. Perustus 1. Koillisesta 25.4.2008.
- JT305 Tenhola Korsuddarna. Yleiskuva perustus 1. Etelästä 25.4.2008.
- JT306 Tenhola Korsuddarna. Yleiskuva perustus 1. Idästä 25.4.2008.
- JT307 Tenhola Korsuddarna. Perustus 1. Koillisesta 25.4.2008.
- JT308 Tenhola Korsuddarna. Perustus 2, tulisijan kumpare kuvan keskellä. Pohjoisesta 25.4.2008.
- JT309 Tenhola Korsuddarna. 25.4.2008. Perustus 2, tulisijan kumpare kuvan keskellä. Luoteesta 25.4.2008.
- JT310 Tenhola Korsuddarna. Yleiskuva, perustus 2 ladon vasemmalla puolella metsän reunassa. Kaakosta 25.4.2008.
- JT311 Tenhola Korsuddarna. Yleiskuva, perustus 3 tien vasemmalla puolella. Lounaasta 25.4.2008.
- JT312 Tenhola Korsuddarna. Perustus 2, itäseinän perustus. Etelästä 25.4.2008.
- JT313 Tenhola Korsuddarna. Perustus 2, lähikuva itäseinän perustuksesta 25.4.2008.
- JT314 Tenhola Korsuddarna. Kellarikuoppa. Kaakosta 25.4.2008.
- JT315 Tenhola Korsuddarna. Yleiskuva, kellarikuoppa tien oikealla puolella. Lounaasta 25.4.2008.
- JT316 Tenhola Ögonpur. Asuinrakennuksen jäännös. Luoteesta 28.4.2008.
- JT317 Tenhola Ögonpur. Asuinrakennuksen jäännös. Etelästä 28.4.2008.
- JT318 Tenhola Ögonpur. Asuinrakennuksen maatuneita länsiseinän hirsiiä. Etelästä 28.4.2008.
- JT319 Tenhola Ögonpur. Asuinrakennuksen koillisnurkka. Koillisesta 28.4.2008.
- JT320 Tenhola Ögonpur. Asuinrakennuksen tulisijan jäännös erottuu kumpareena. Lännestä 28.4.2008.
- JT321 Tenhola Ögonpur. Asuinrakennuksen pohjoispuolisen ulkorakennuksen perustukset puun kohdalla kuvan keskellä. Lounaasta 28.4.2008.
- JT322 Tenhola Ögonpur. Asuinrakennuksen pohjoispuolisen kellarikuopan jäännökset. Etelästä 28.4.2008.
- JT323 Tenhola Ögonpur. Itärannalla sijaitseva kivipolku johtaa kohti asuinrakennusta. Koillisesta 28.4.2008.
- JT324 Tenhola Ögonpur. Asuinrakennuksen eteläpuolella oleva kiviaidan pätkä. Pohjoisesta 28.4.2008.
- JT325 Tenhola Ögonpur. Metsitetyn pellon pohjoispään kiviröykkiö. Lännestä 28.4.2008.
- JT326 Tenhola Ögonpur. Metsitetty peltoalue asuinrakennuksen länsipuolella. Pohjoisesta 28.4.2008.
- JT327 Tenhola Sattala Bodal. Asuinrakennuksen perustus. Koillisesta 16.4.2008.
- JT328 Tenhola Sattala Bodal. Asuinrakennuksen tulisijan jäännös. Luoteesta 16.4.2008.
- JT329 Tenhola Sattala Bodal. Kivilatomus ja asuinrakennuksen perustus. Lounaasta 16.4.2008.
- JT330 Tenhola Sattala Bodal. Kiviaidan pätkä asuinrakennuksen koillispuolella. Koillisesta 16.4.2008.
- JT331 Tenhola Sattala Bodal. Yksinkertaisen kiviperustus heinän alla. Taustalla Tenhola-Bromarv tie. Etelä-lounaasta 16.4.2008.
- JT332 Tenhola Sattala Bodal. Yksinkertaisen kiviperustuksen koillisnurkka. Koillisesta 16.4.2008.
- JT333 Tenhola Sattala Bodal. Kellarikuopan jäännös, taustalla Tenhola-Bromarv tie. Etelästä 16.4.2008.
- JT334 Tenhola Gretarbynäset torp. Kaivo/lähde. Lännestä 10.4.2008.
- JT335 Tenhola Gretarbynäset torp. Perustus 3. Pohjoisesta 10.4.2008.
- JT336 Tenhola Gretarbynäset torp. Kellarikuoppa. Pohjoisesta 10.4.2008.

- JT337 Tenhola Gretarbynäset torp. Perustus 1. Lounaasta 10.4.2008.
JT338 Tenhola Gretarbynäset torp. Perustus 2. Etelästä 10.4.2008.
JT339 Tenhola Gretarbynäset torp. Yleiskuva torpanmäestä, torpan asuinrakennuksen jäännös mäen laella. Etelästä. 10.4.2008.
JT340 Tenhola Knopön. Knopkägran puoleinen ranta. Pohjoisesta 29.4.2008.
JT341 Tenhola Knopön. Ladon tms. kiviperustus koillisrinteellä. Pohjoisesta 29.4.2008.
JT342 Tenhola Knopön. Koivujen kohdalla tasattu maa-alue, takana edellisen kuvan kiviperustus. Etelästä 29.4.2008.
JT343 Tenhola Knopön. Kaakkoisrinteen pieni peltoraunio. Pohjoisesta 29.4.2008.
JT344 Tenhola Knopön. Metsittyneen pellon maatunut oja kaakkoisrinteellä lehtikuusien alla. Luoteesta 29.4.2008.
JT345 Tenhola Framnäs N. Röykkiö. Luoteesta 14.4.2008.
JT346 Tenhola Framnäs. Röykkiö. Luoteesta 14.4.2008.

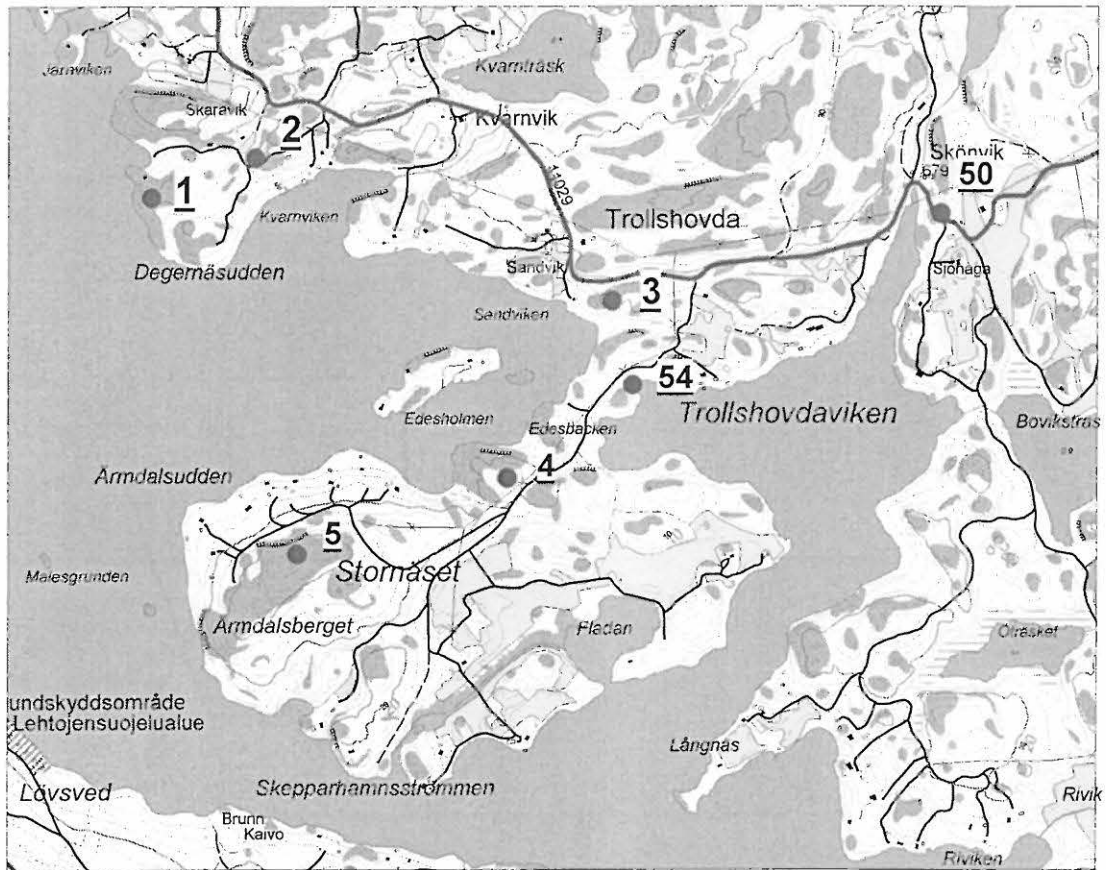
KARTTALUETTELO

Yleiskartta (ks. tiivistelmän s. 3 jälkeinen liite).

Kohde nro	Kohteen nimi	Peruskarttaote nro	Kohdekartta nro
1	Tenhola Bovik	1	-
2	Tenhola Skaravik	1	-
3	Tenhola Sandviken	1	-
4	Tenhola Edesberget	1	-
5	Tenhola Ärmdalsberget	1	-
6	Tenhola Kvarnviken	3	-
7	Tenhola Rödhäll	3	-
8	Tenhola Jättekasten	12	-
9	Tenhola Jättekasten 1	12	-
10	Tenhola Stocksudden	5	-
11	Tenhola Näset (Olsböle)	4	-
12	Tenhola Stockholmen	5	-
13	Tenhola Svinberget	7	-
14	Tenhola Framnäs N	14	-
15	Tenhola Framnäs	14	-
16	Tenhola Framnäs S	14	-
17	Tenhola Gröналund	16	-
18	Tenhola Rånäsudden	8	-
19	Tenhola Lindö 1	9	-
20	Tenhola Lindö 2	9	-
21	Tenhola Lindö 3	9	-
22	Tenhola Hölklött 1	4	-
23	Tenhola Hölklött 2	4	-
24	Tenhola Bondböle	9	11
25	Tenhola Lindö	9	10
26	Tenhola Gretarby	10	12
27	Tenhola Kalby	11	13
28	Tenhola Sattala	11	14
29	Tenhola Högböle	11	15
30	Tenhola Högböle 1	19	-
31	Tenhola Skogsböle	12	16
32	Tenhola Lunkböle	12	17
33	Tenhola Bergby	12	18
34	Tenhola Framnäs 1	14	-
35	Tenhola Kägra med Pålarv	14	20
36	Tenhola Kägra med Pålarv 1	14	20
37	Tenhola Knopkägra	15	21
38	Tenhola Knopön	15	22
39	Tenhola Kivitok	16	23
40	Tenhola Kårböle	17	24
41	Tenhola Korsuddarna	18	27
42	Tenhola Stocksudden 1	5	-
43	Tenhola Hölklött	3	25
44	Tenhola Frankböle	6	6

Kohde nro	Kohteen nimi	Peruskarttaote nro	Kohdekartta nro
45	Tenhola Sillböle	3	5
46	Tenhola Sillböle 1	3	5
47	Tenhola Kesuböle	2	2
48	Tenhola Malarby	2	3
49	Tenhola Degergård	2	4
50	Tenhola Trollshovda	1	1
51	Tenhola Seuko	13	19
52	Tenhola Holm	3	26
53	Tenhola Gullböle	17	-
54	Tenhola Trollshovdaviken	1	-
55	Tenhola Kvigos	7	7 ja 8
56	Tenhola Kvigos 1	7	9
57	Tenhola Högböle 2	19	-
58	Tenhola Skogsböle 1	12	-
59	Tenhola Högböle 3	14	-
60	Tenhola Stocksböle	5	28
61	Tenhola Ögonpur	20	-
62	Tenhola Gretarbynäset torp	21	-
63	Tenhola Sattala Bodal	22	-

Peruskarttaote 1
mittakaava 1:20 000

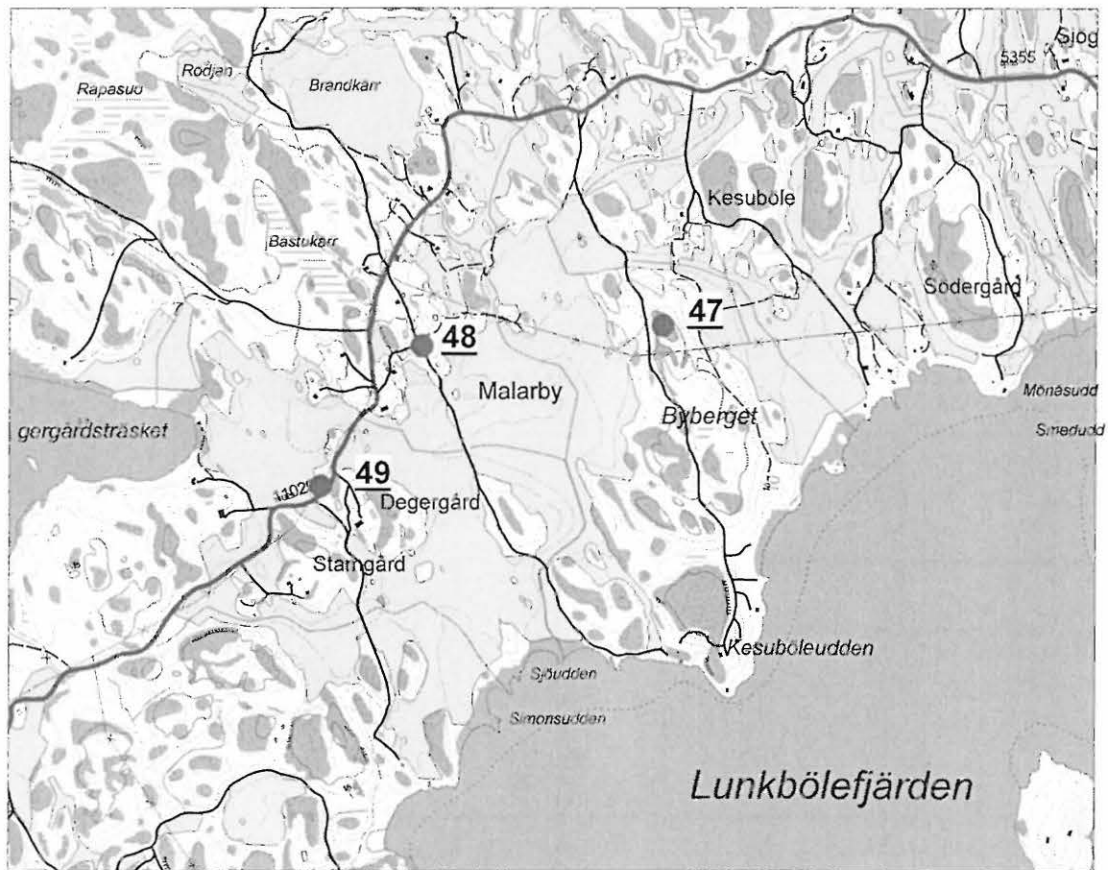
1 km

Kiinteä muinaisjännös ●

- 1) Bovik
- 2) Skaravik
- 3) Sandviken
- 4) Edesberget
- 5) Ärmðalsberget
- 50) Trollshovda
- 54) Trollshovdaviken

Peruskarttaote 2
mittakaava 1:20 000

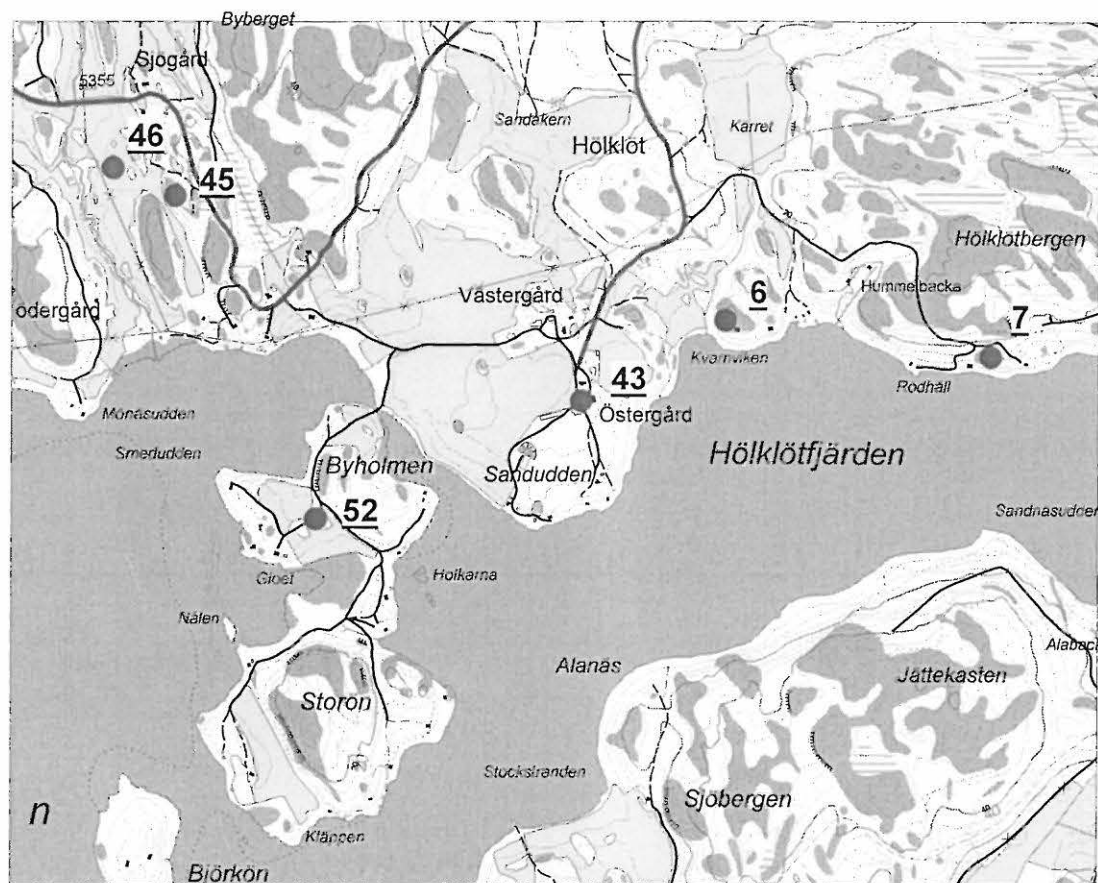
1 km

Kiinteä muinaisjäänös ●

- 47) Kesuböle
- 48) Malarby
- 49) Degergård

Peruskarttaote 3
mittakaava 1:20 000

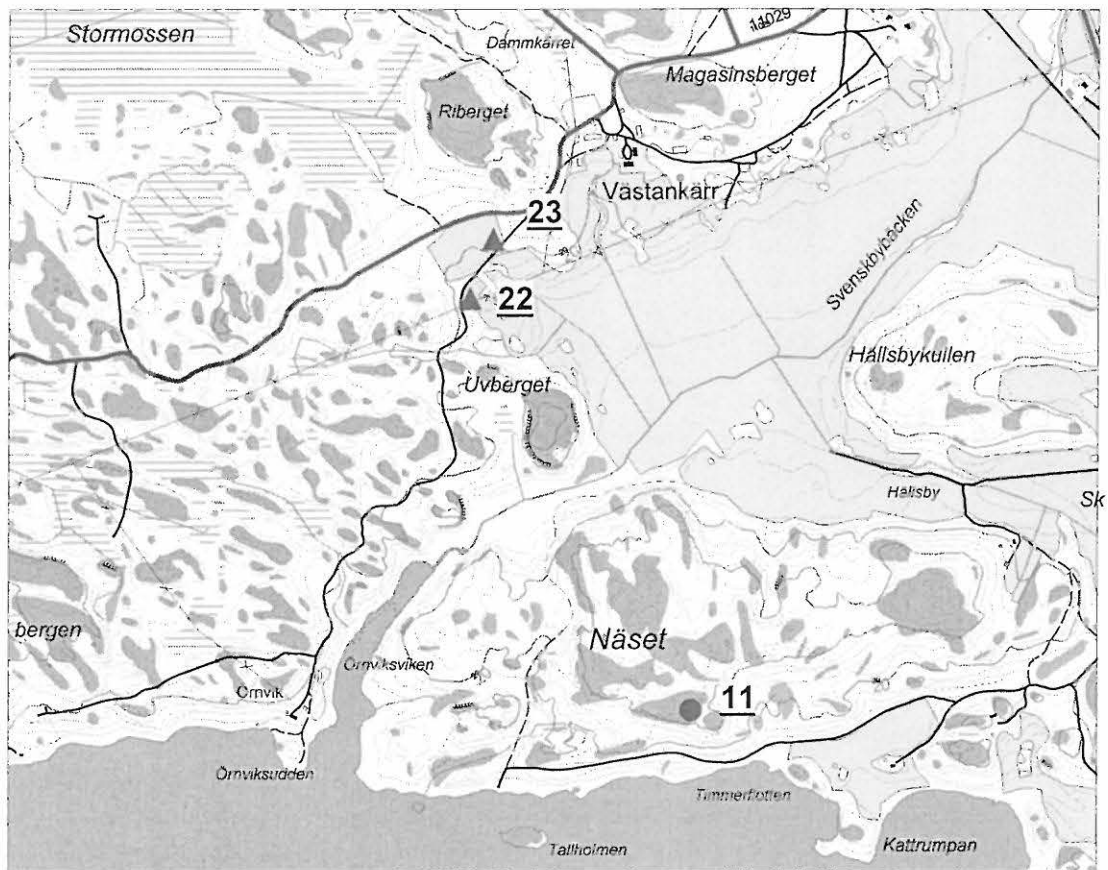

Kiinteä muinaisjännös ●

- 6) Kvarnviken
- 7) Rödhill
- 43) Höklött
- 45) Sillböle
- 46) Sillböle 1
- 52) Holm

Peruskarttaote 4
mittakaava 1:20 000

1 km

Kiinteä muinaisjännös ●

11) Näset (Olsböle)

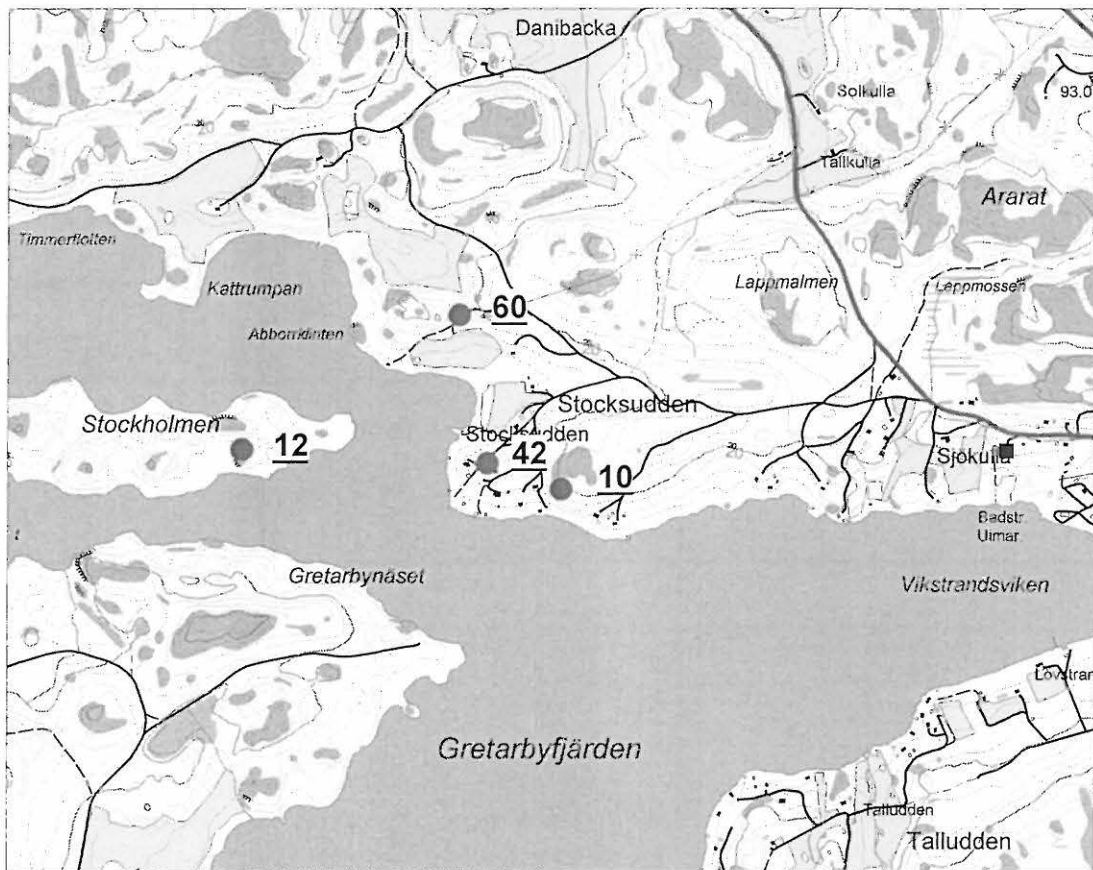
Irtolöytöpaikka ▲

22) Höklött 1

23) Höklött 2

Peruskarttaote 5
mittakaava 1:20 000

Kiinteä muinaisjäännös ●

- 10) Stocksudden
- 12) Stockholmen
- 42) Stockudden 1
- 60) Stocksböle

Peruskarttaote 6
mittakaava 1:20 000

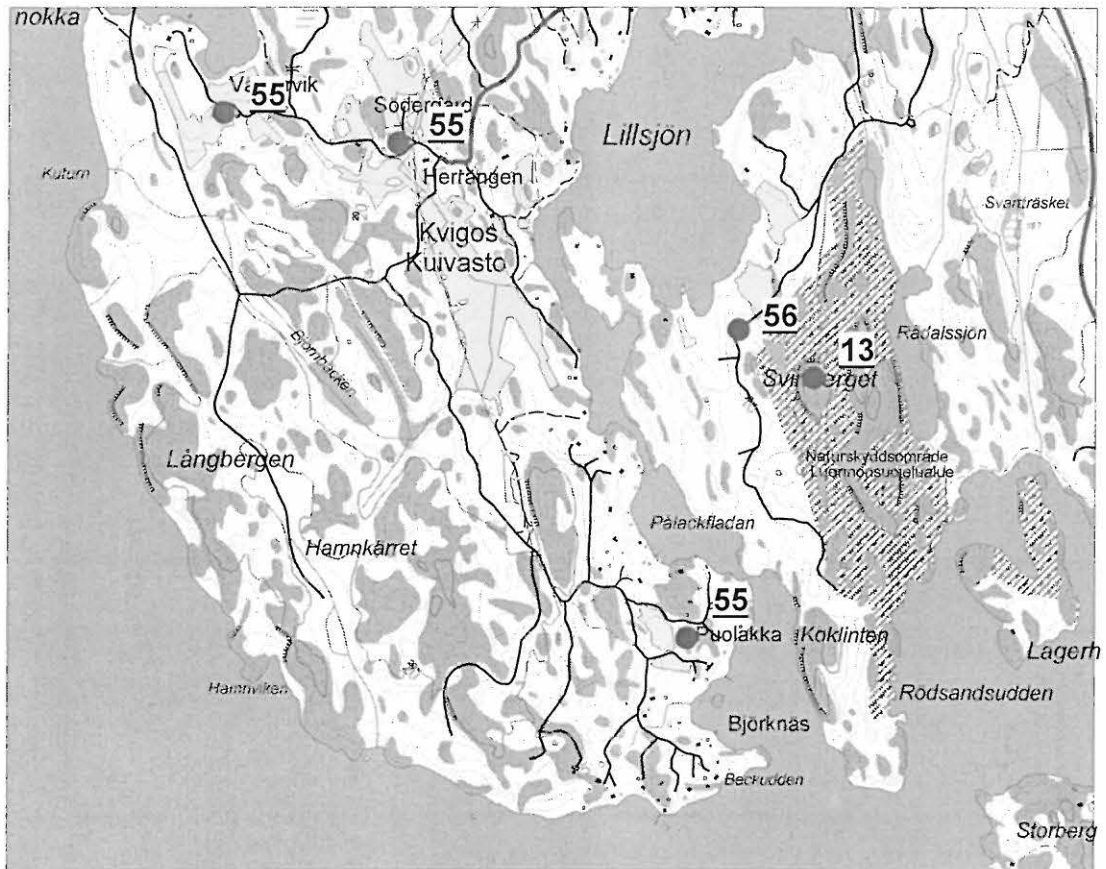

1 km

Kiinteä muinaisjännös ●
44) Frankböle

Peruskarttaote 7
mittakaava 1:20 000

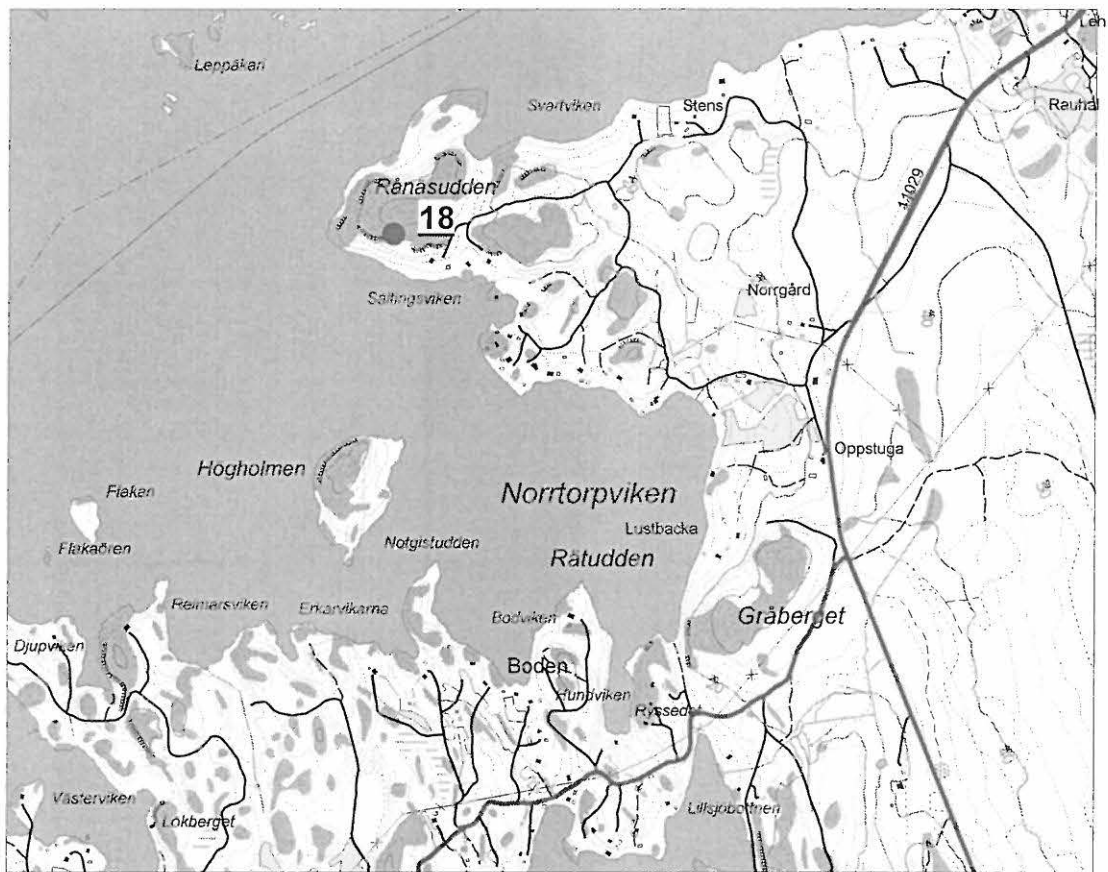
1 km

Kiinteä muinaisjäänös ●

- 13) Svinberget
- 55) Kvigos (keskimmäinen)
- 55) Kvigos B (ylin)
- 55) Ytterkvigos (alin)
- 56) Kvigos 1

Peruskarttaote 8
mittakaava 1:20 000

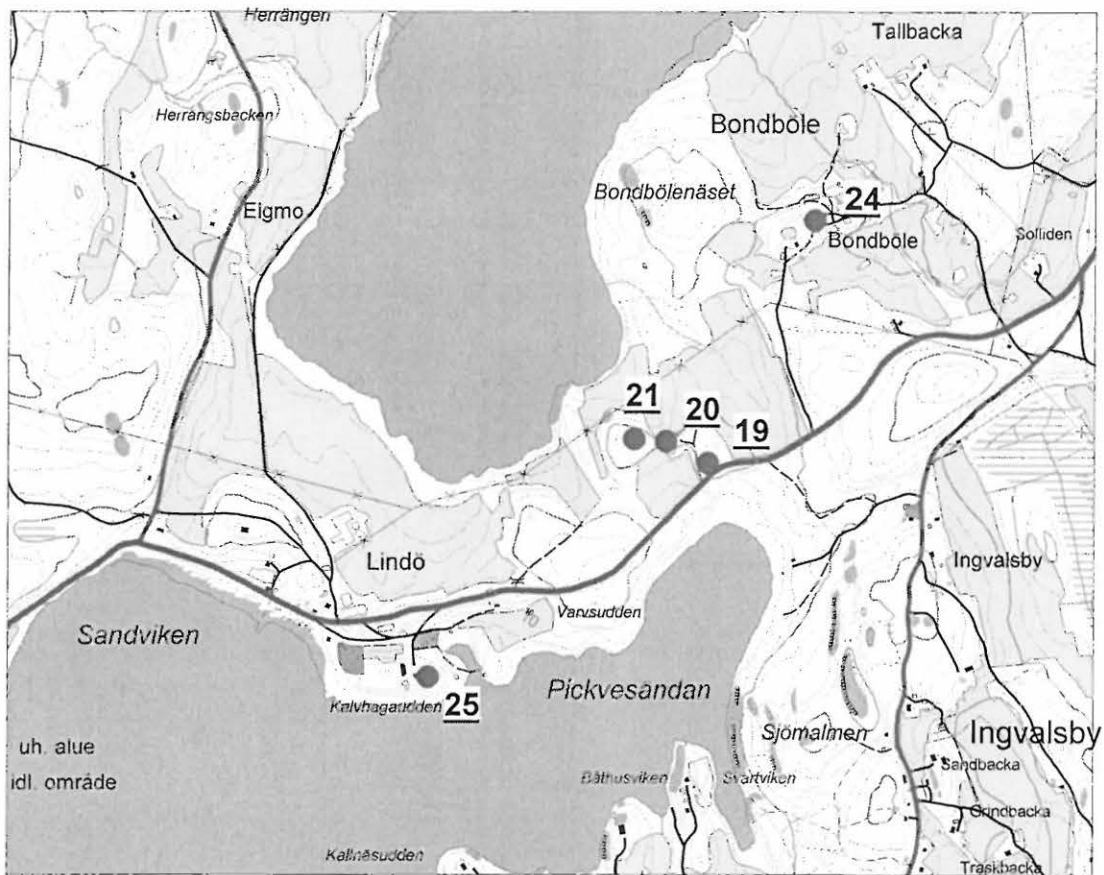

1 km

Kiinteä muinaisjännös ●
18) Rånäsudden

Peruskarttaote 9
mittakaava 1:20 000

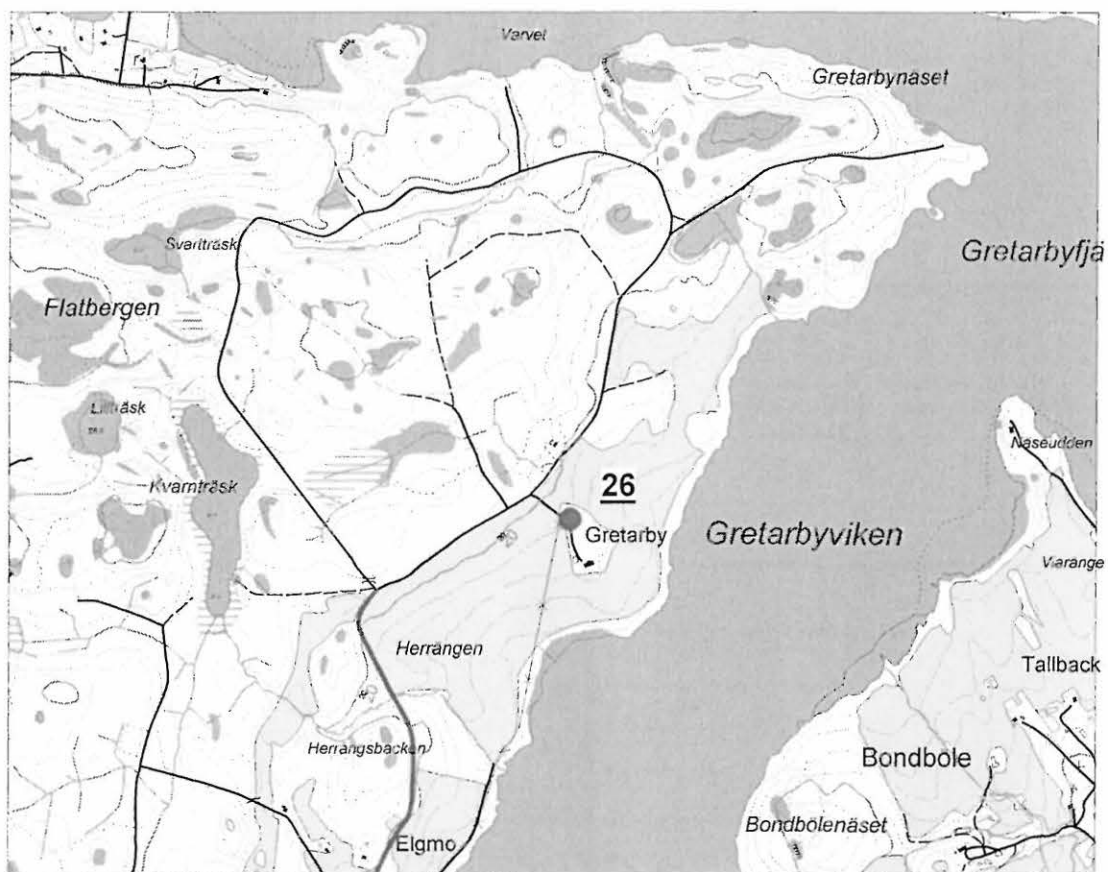
1 km

Kiinteä muinaisjännös ●

- 19) Lindö 1
- 20) Lindö 2
- 21) Lindö 3
- 24) Bondböle
- 25) Lindö

Peruskarttaote 10
mittakaava 1:20 000

1 km

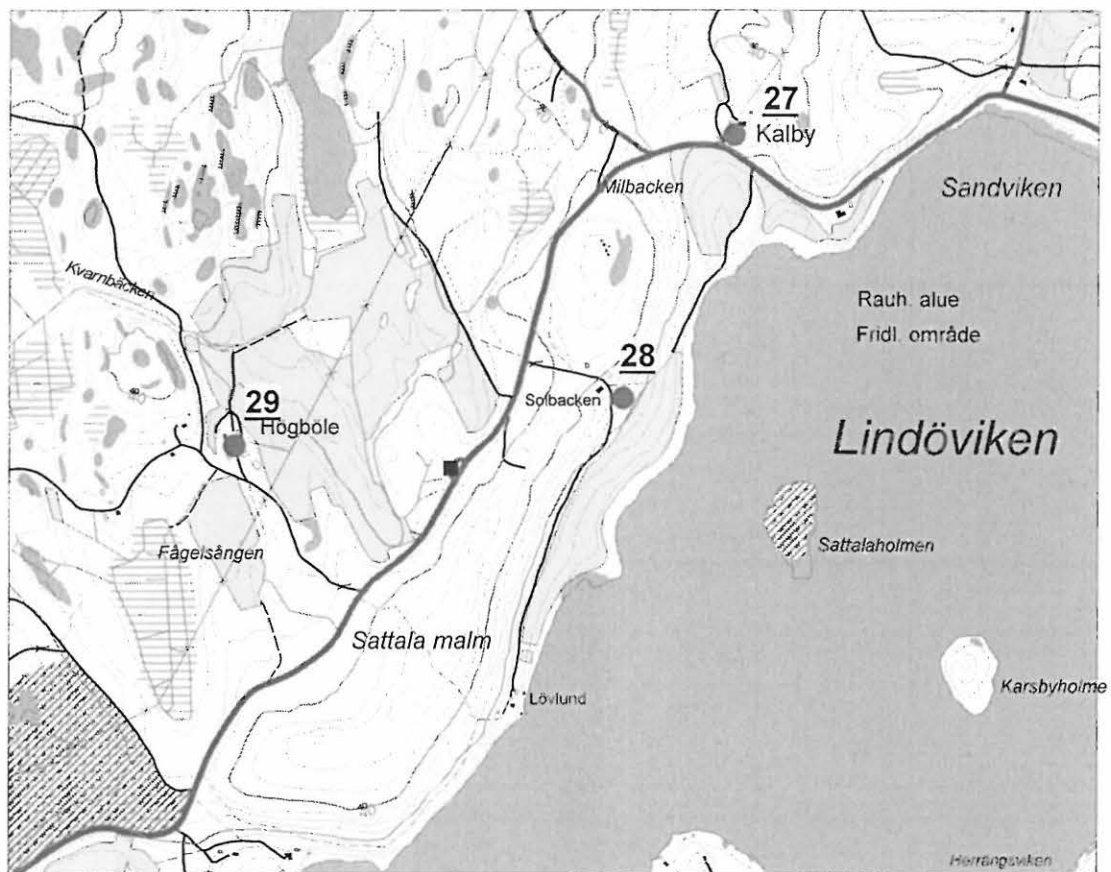
Kiinteä muinaisjäännös ●

26) Gretarby

Peruskarttaote 11

mittakaava 1:20 000

Kiinteä muinaisjäännös ●

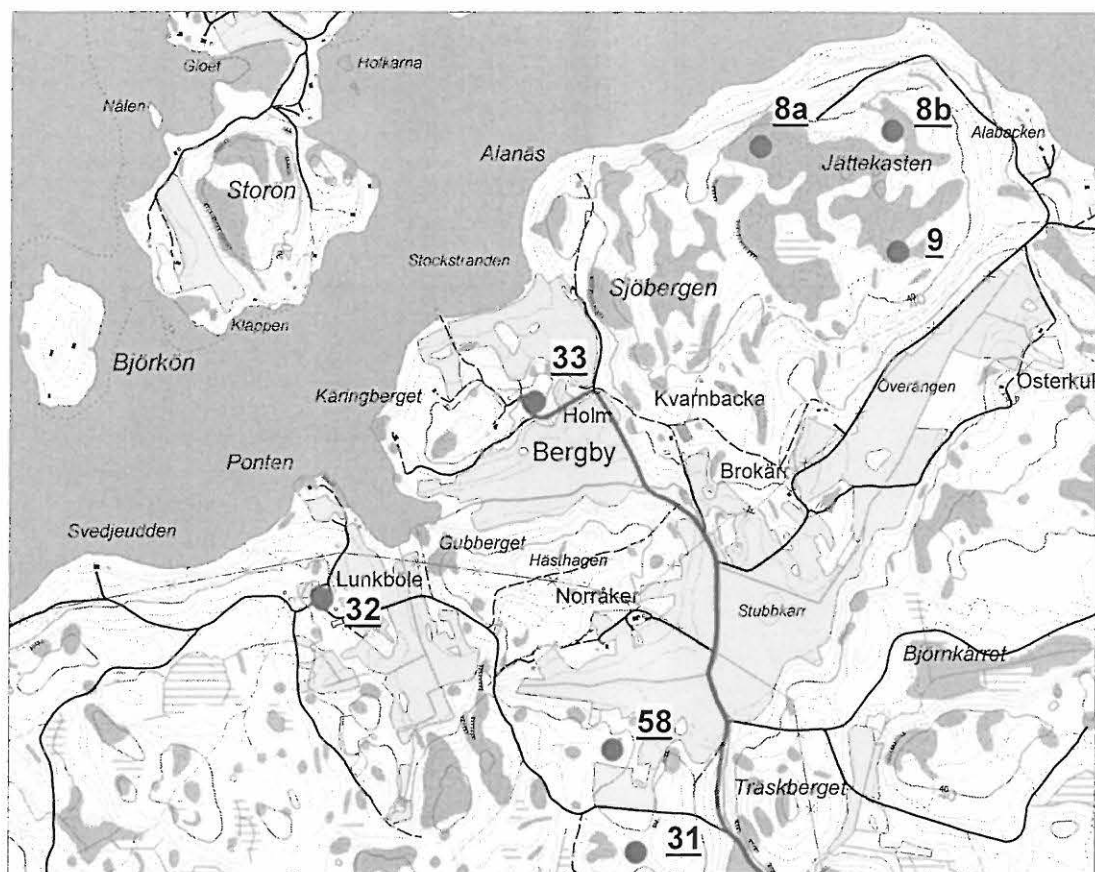
27) Kalby

28) Sattala

29) Högböle

Peruskarttaote 12

mittakaava 1:20 000

1 km

Kiinteä muinaisjännös ●

8) Jättekasten 2

9) Jättekasten

31) Skogsböle

32) Lunkböle

33) Bergby

58) Skogsböle 1

Peruskarttaote 13
mittakaava 1:20 000

1 km

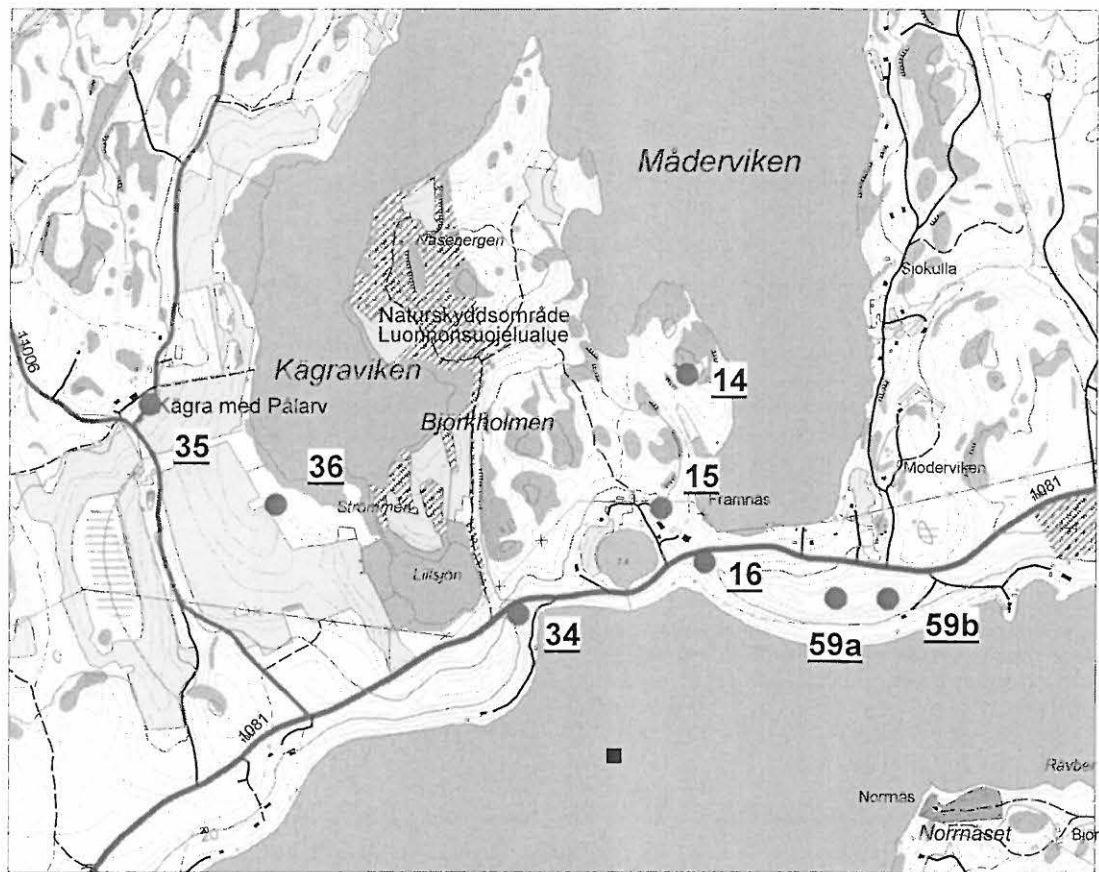
Kiinteä muinaisjäänös ●

51) Seuko

Peruskarttaote 14

mittakaava 1:20 000

1 km

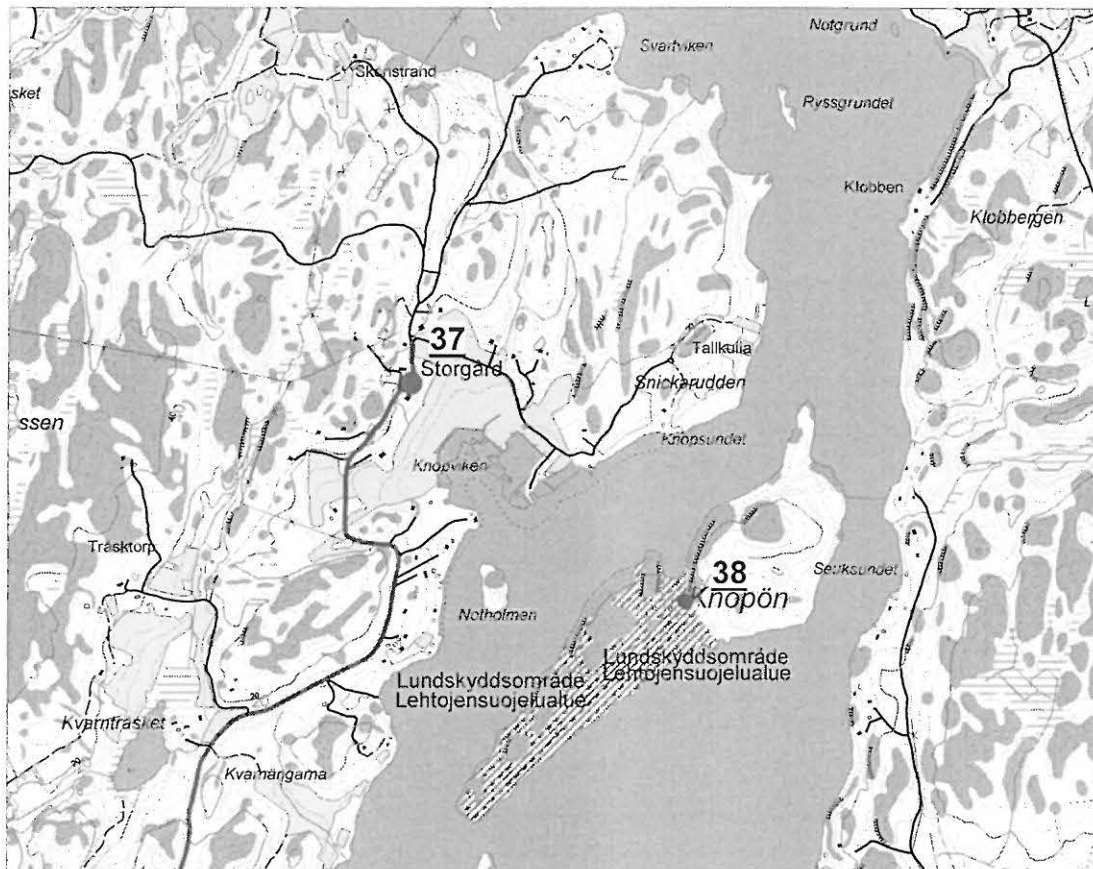
Kiinteä muinaisjäänös ●

- 14) Framnäs N
- 15) Framnäs
- 16) Framnäs S
- 34) Framnäs 1
- 35) Kägra med Pålarv
- 36) Kägra med Pålarv 1
- 59) Högböle 3

Peruskarttaote 15

mittakaava 1:20 000

1 km

Kiinteä muinaisjäännös ●

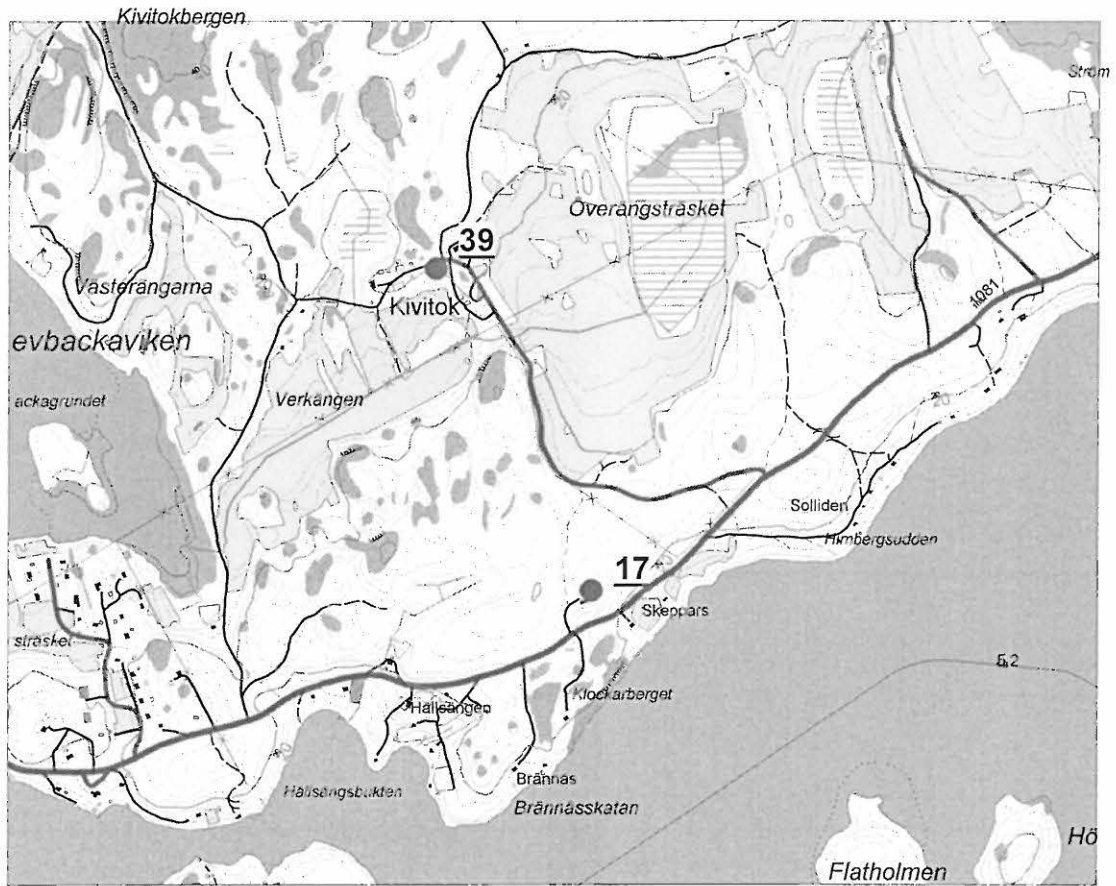
37) Knopkägra

Muu havainto ○

38) Knopön

Peruskarttaote 16
mittakaava 1:20 000

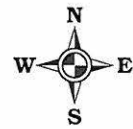

1 km

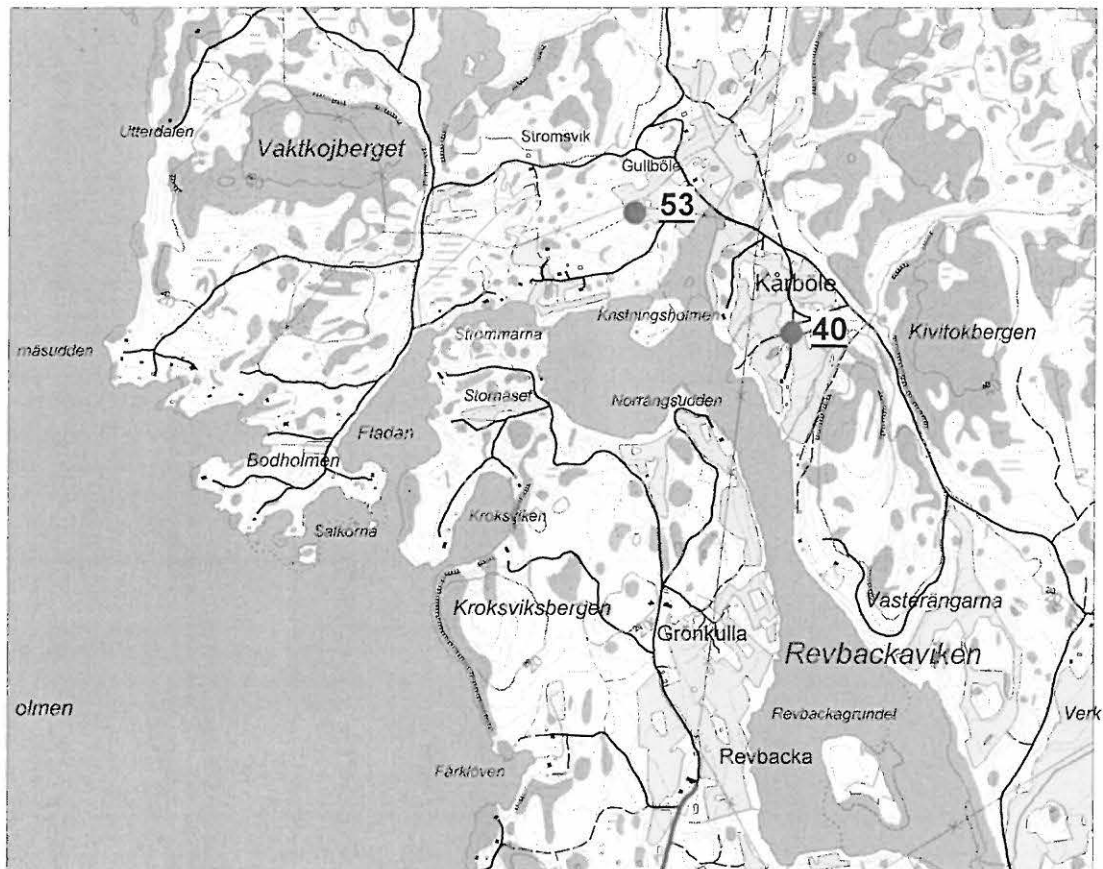
Kiinteä muinaisjännös ●

17) Grönalund

39) Kivitok

Peruskarttaote 17
mittakaava 1:20 000

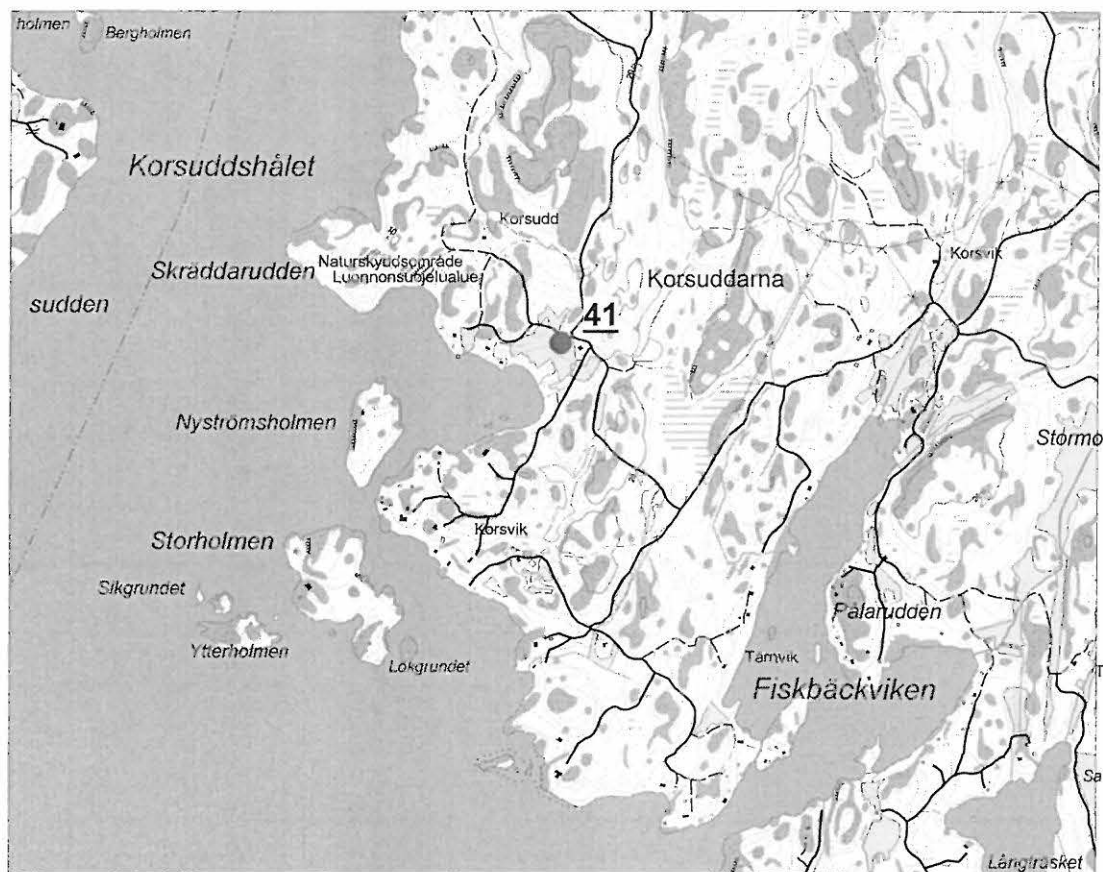
1 km

Kiinteä muinaisjännös ●

- 40) Kårböle
- 53) Gullböle

Peruskarttaote 18
mittakaava 1:20 000

1 km

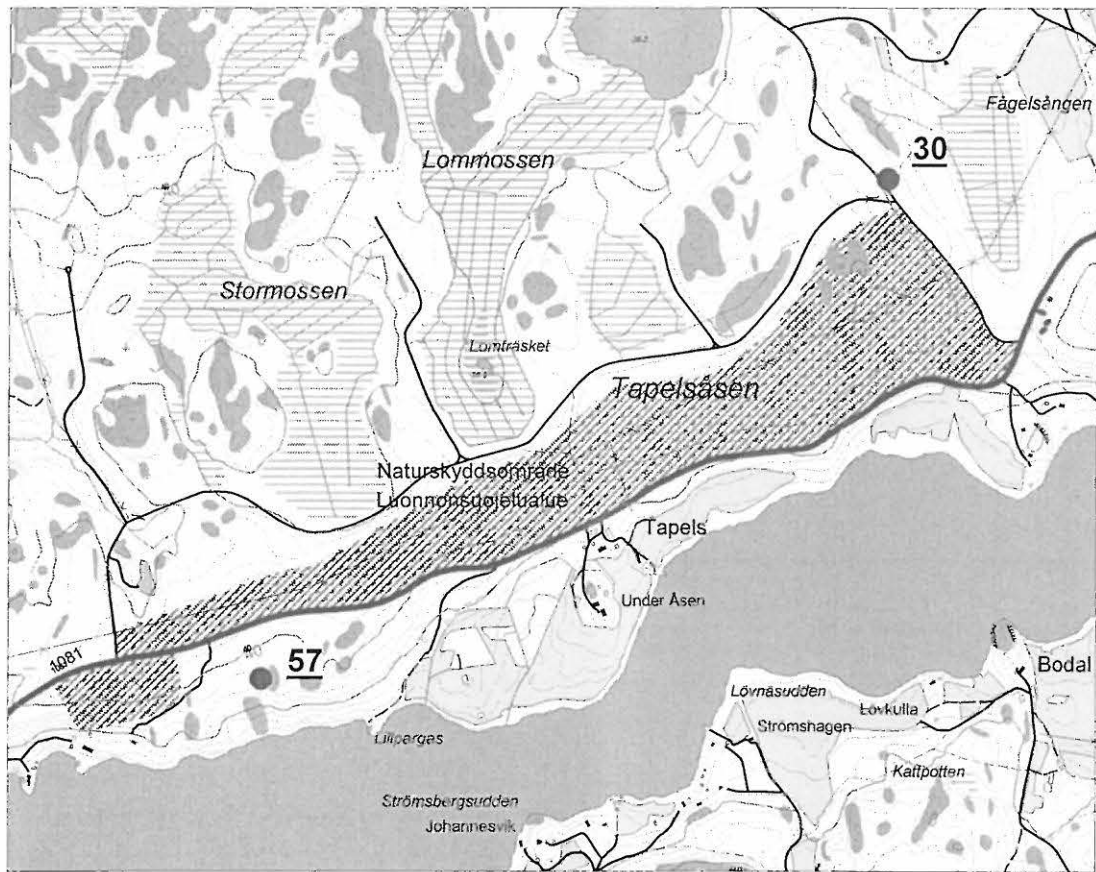
Kiinteä muinaisjännös ●

41) Korsuddarna

Peruskarttaote 19

mittakaava 1:20 000

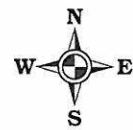

1 km

Kiinteä muinaisjäännös ●

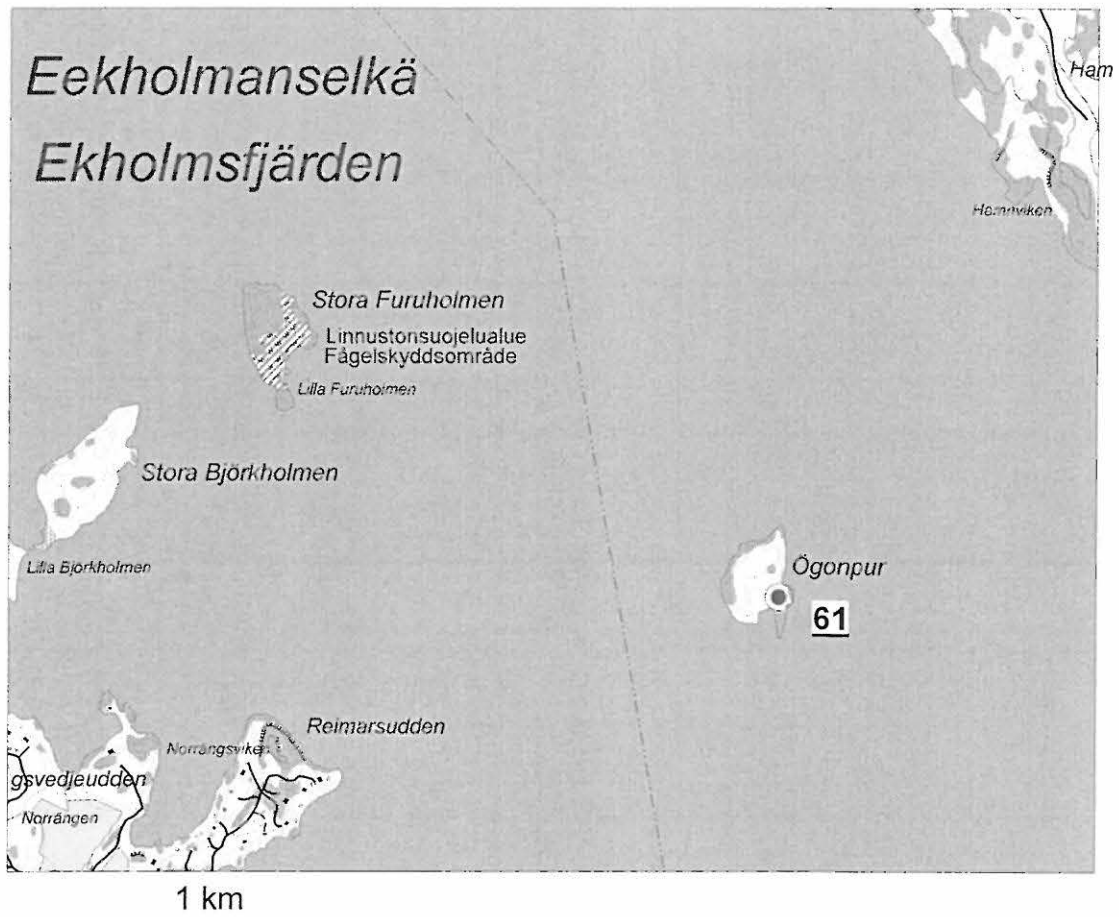
30) Högböle 1

57) Högböle 2

Peruskarttaote 20

mittakaava 1:20 000

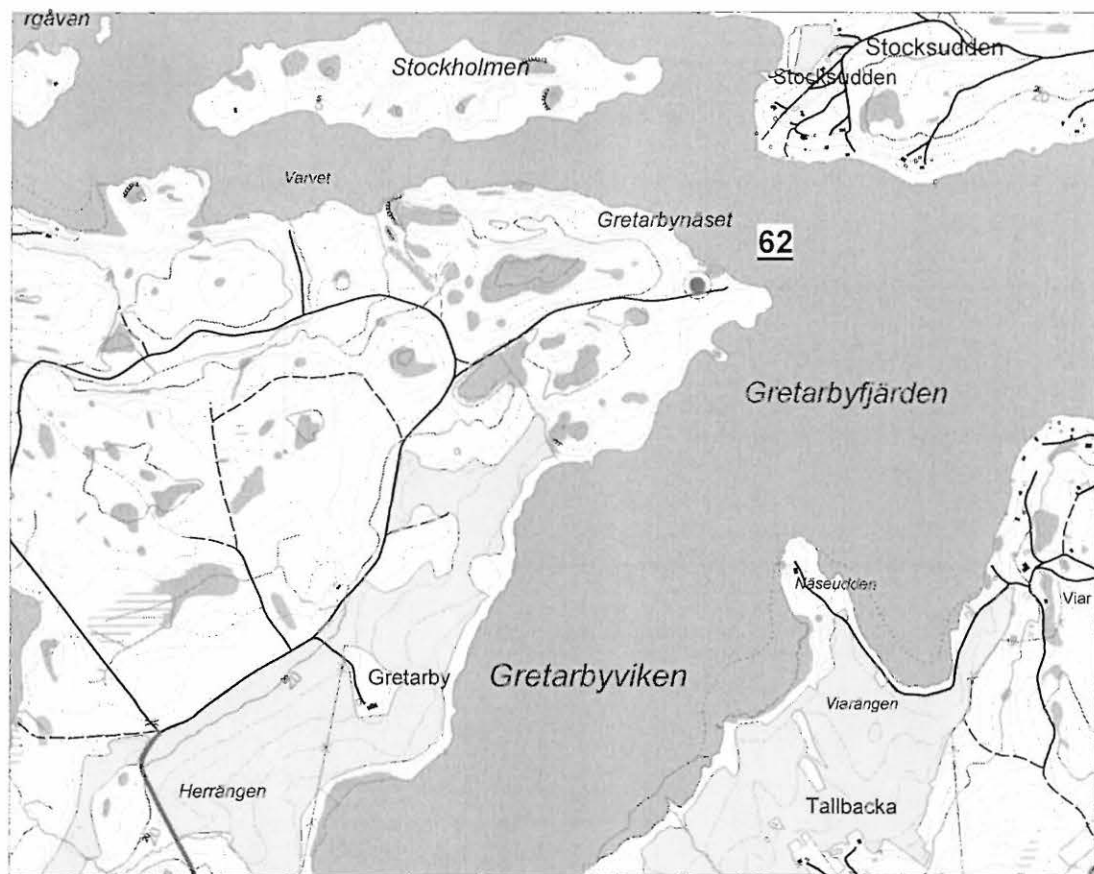

Muu havainto

61) Ögonpur

Peruskarttaote 21

mittakaava 1:20 000

1 km

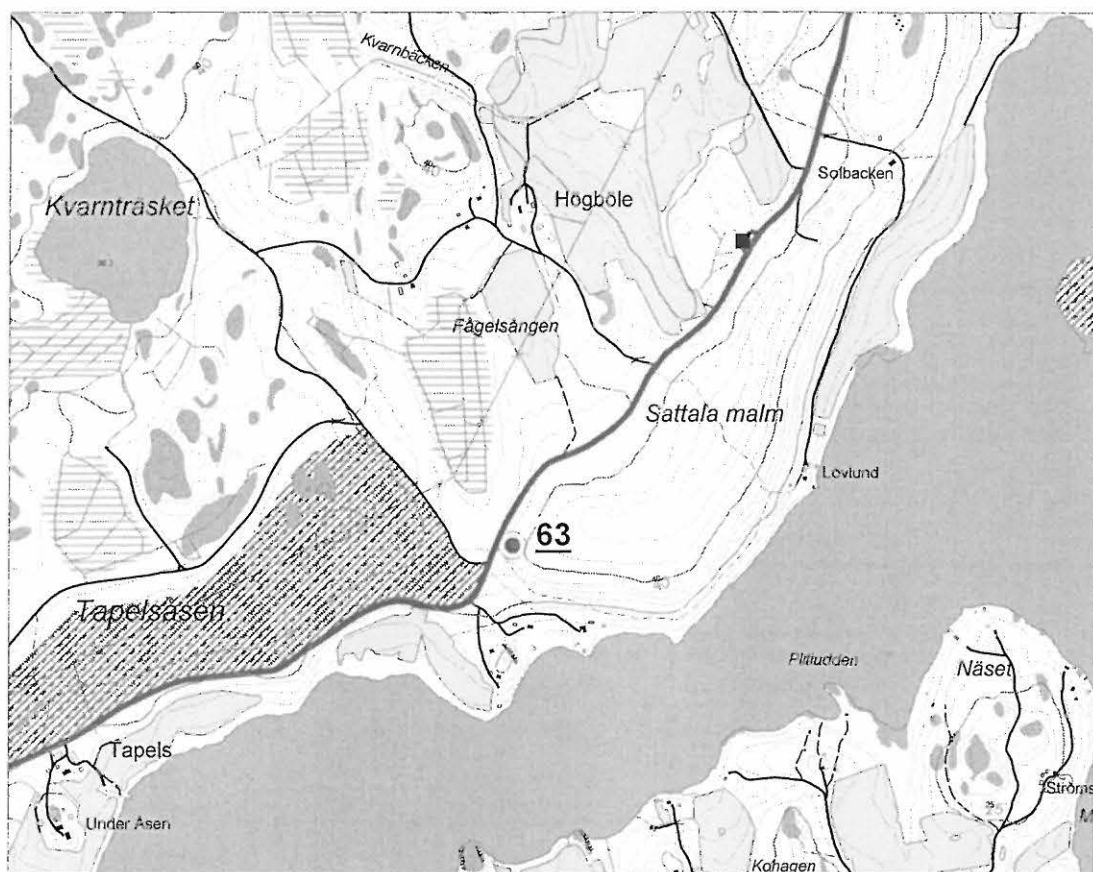
Muu havainto

62) Gretarbynäs torp

Peruskarttaote 22

mittakaava 1:20 000

1 km

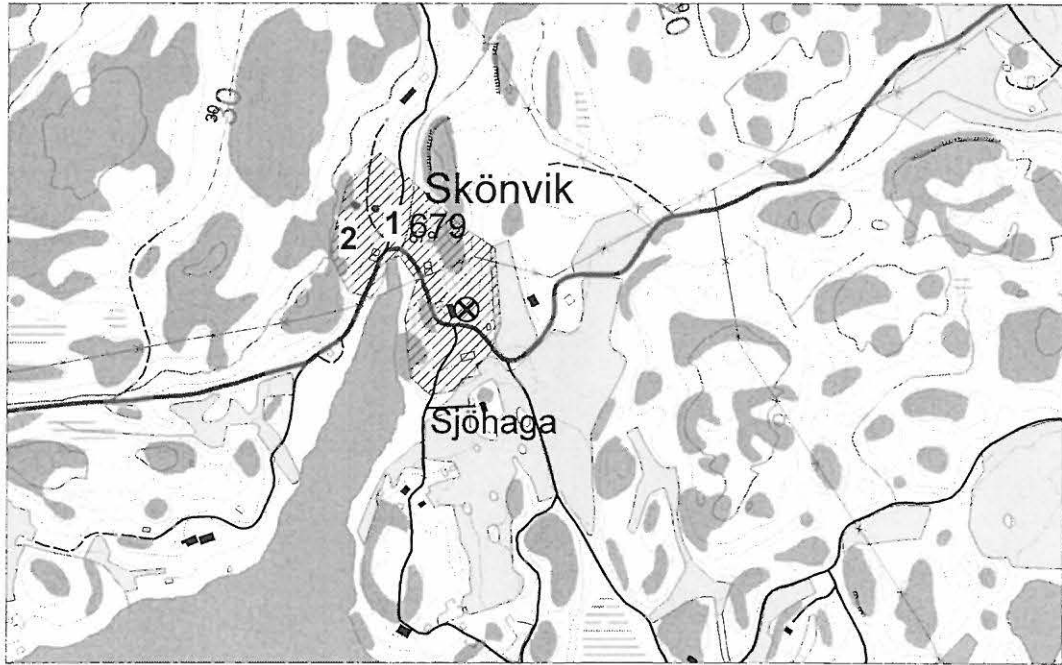
Muu havainto

63) Sattala Bodal

Kohdekartta 1, Trollshovda

mittakaava 1: 10000

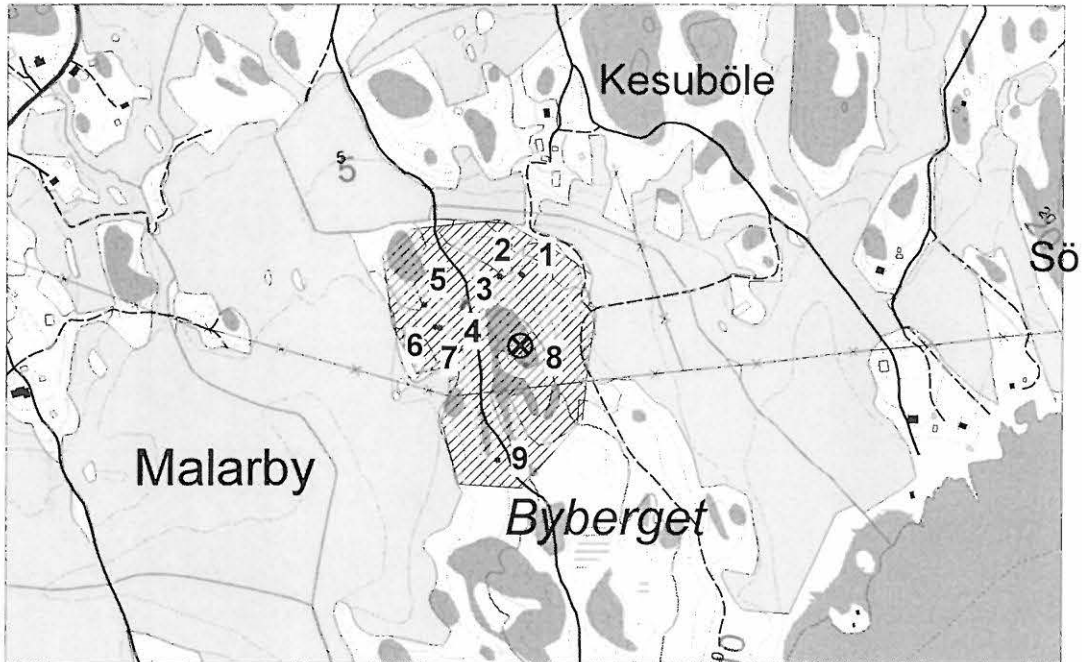
500 m

- ⊗ kylätontin keskipiste
- ▨ kylätonttialue, jossa mahdollisesti säilyneitä maanalaisia rakenteita
- näkyvä rakennuksen perustus tms.

Kohdekartta 2, Kesuböle

mittakaava 1: 10000

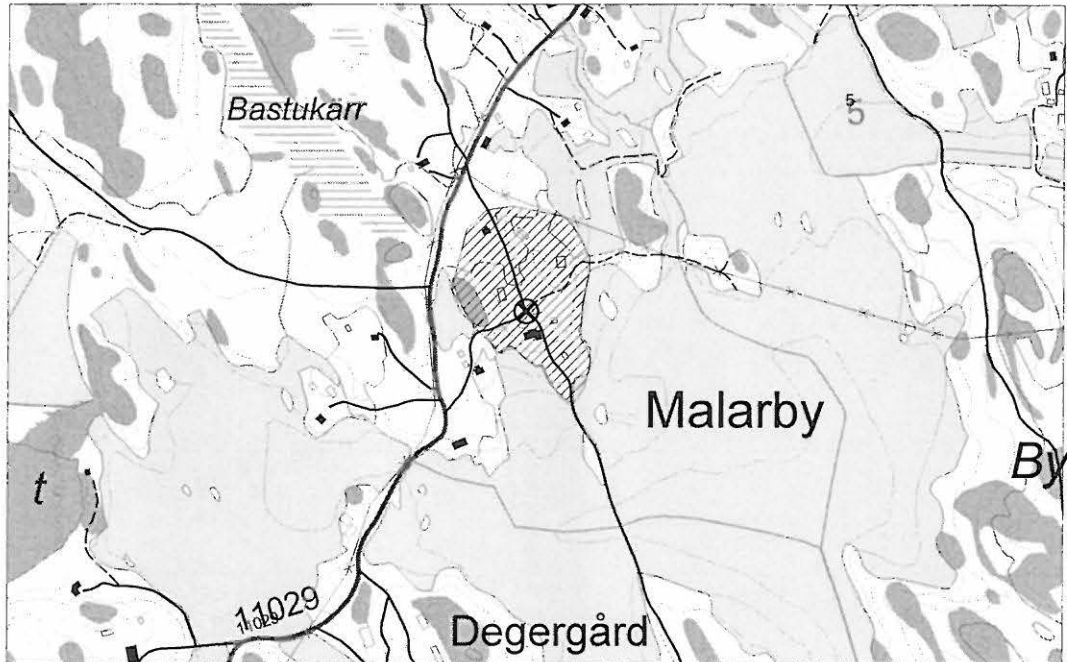
500 m

- ⊗ kylätontin keskipiste
- ▨ kylätonttialue, jossa mahdollisesti säilyneitä maanlaisia rakenteita
- näkyvä rakennuksen perustus tms.

Kohdekartta 3, Malarby

mittakaava 1: 10000

500 m

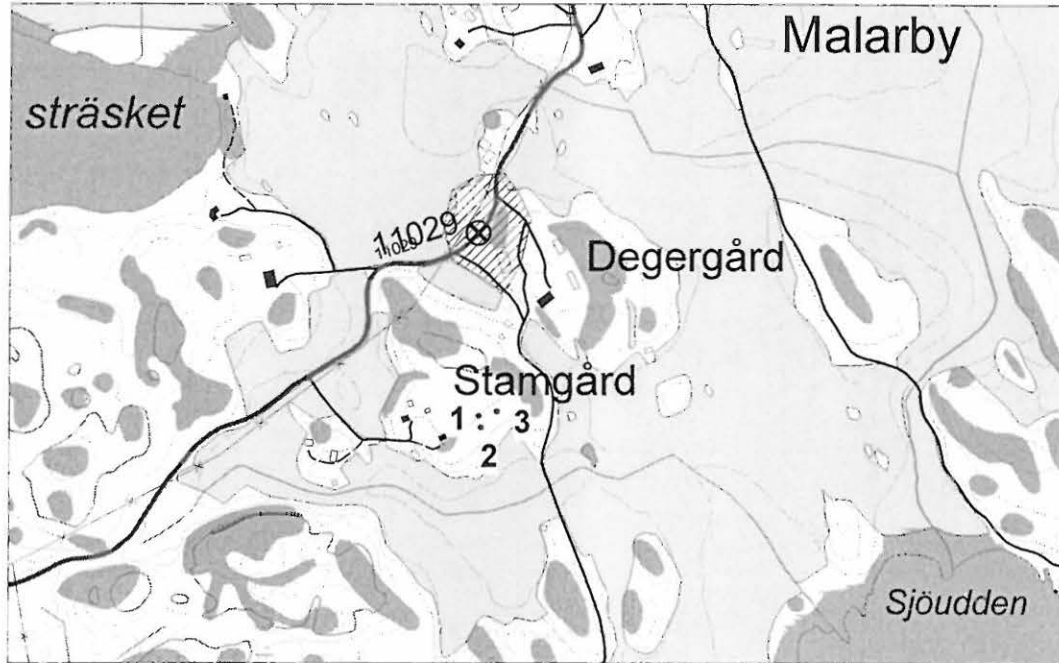
⊗ kylätontin keskipiste

▨ kylätonttialue, jossa mahdollisesti säilyneitä maanalaisia rakenteita

Kohdekartta 4, Degergård

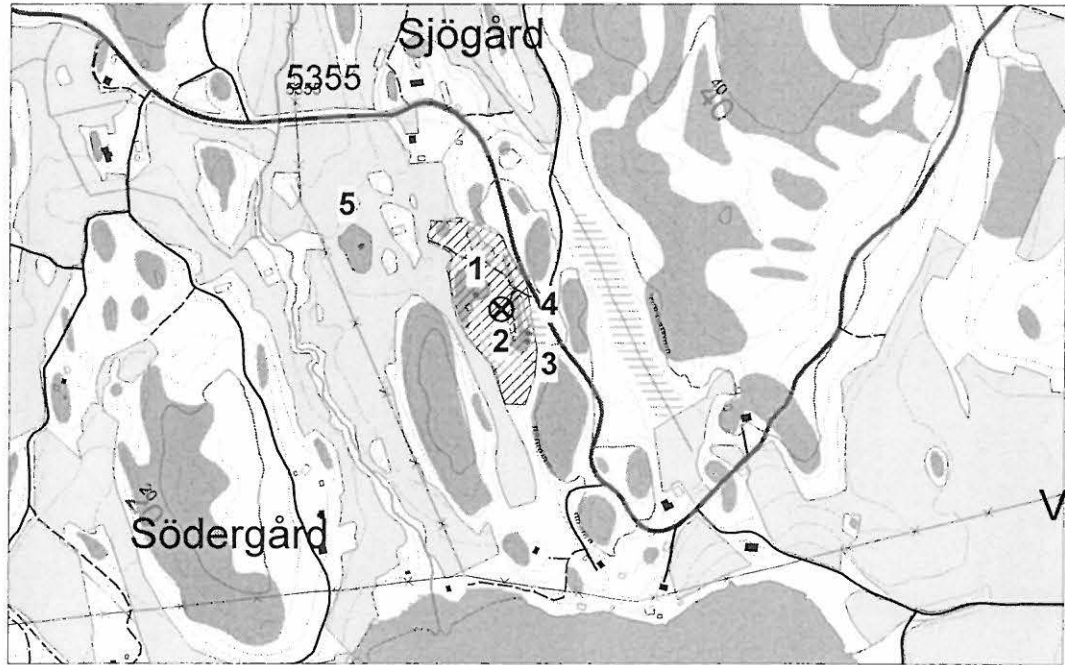
mittakaava 1: 10000

- ⊗ kylätontin keskipiste
- ▨ kylätonttialue, jossa mahdollisesti säilyneitä maanalaisia rakenteita
- näkyvä rakennuksen perustus tms.

Kohdekartta 5, Sillböle

mittakaava 1: 10000

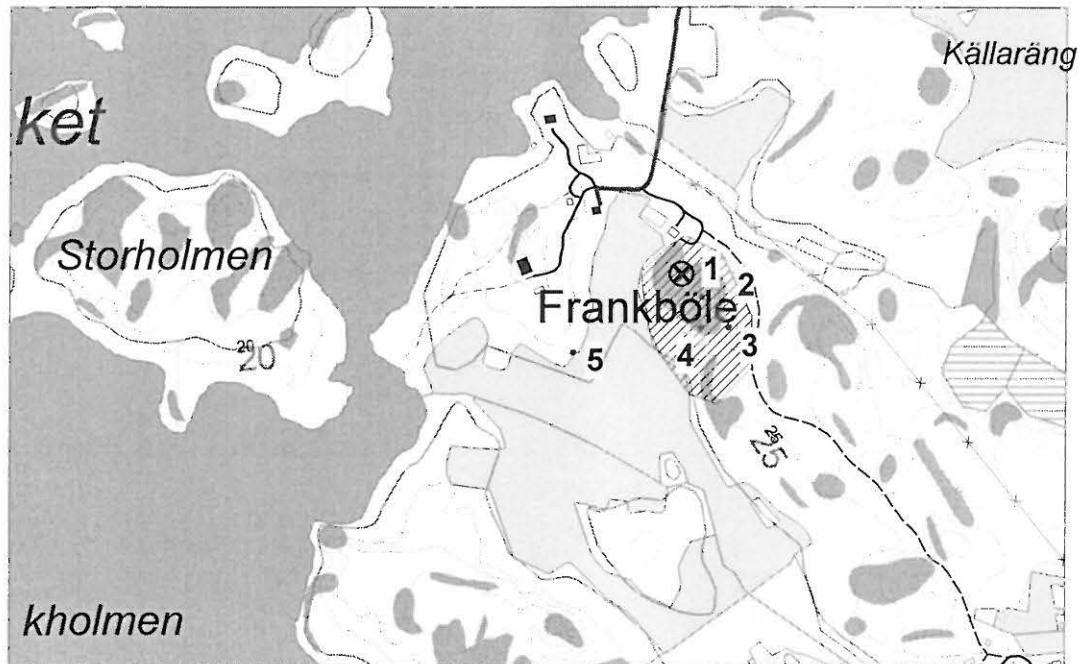
500 m

- ⊗ kylätontin keskipiste
- ▨ kylätonttialue, jossa mahdollisesti säilyneitä maanalaisia rakenteita
- näkyvä rakennuksen perustus tms.

Kohdekartta 6, Frankböle

mittakaava 1: 10000

500 m

- ⊗ kylätontin keskipiste
- ▨ kylätonttialue, jossa mahdollisesti säilyneitä maanalaisia rakenteita
- näkyvä rakennuksen perustus tms.

Kohdekartta 7, Kvigos ja Kvigos B

mittakaava 1: 10000

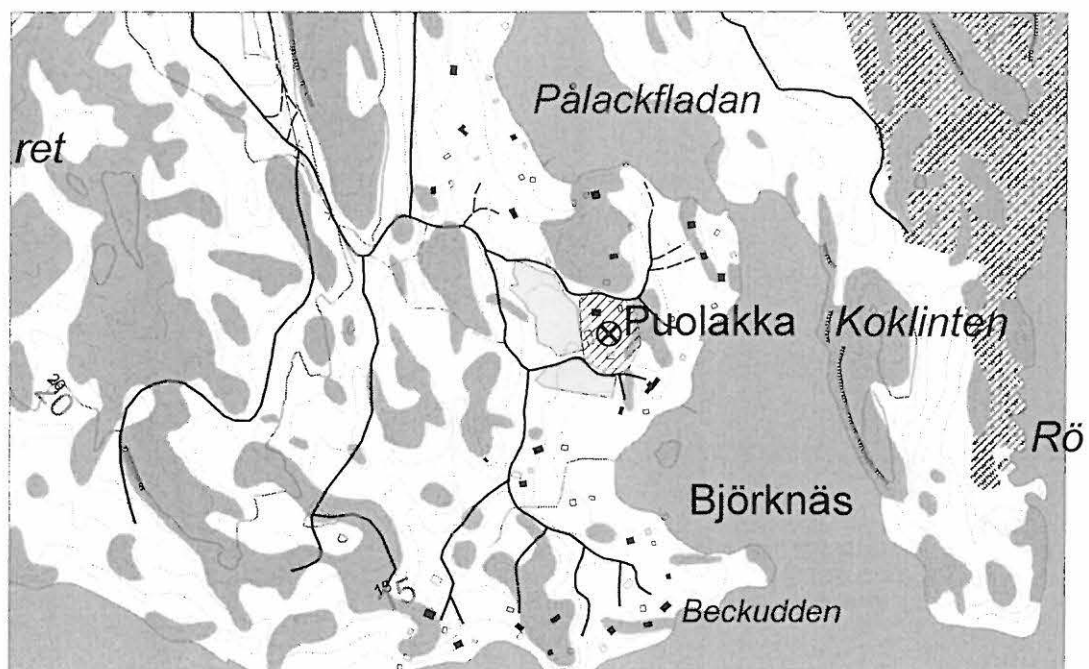
500 m

- ⊗ kylätontin keskipiste
- ▨ kylätonttialue, jossa mahdollisesti säilyneitä maanalaisia rakenteita
- 1 Kvigos
- 2 Kvigos B

Kohdekartta 8, Ytterkvigos

mittakaava 1: 10000

500 m

⊗ kylätontin keskipiste

▨ kylätonttialue, jossa mahdollisesti säilyneitä maanalaisia rakenteita

Kohdekartta 9, Kvigos 1
mittakaava 1:5000

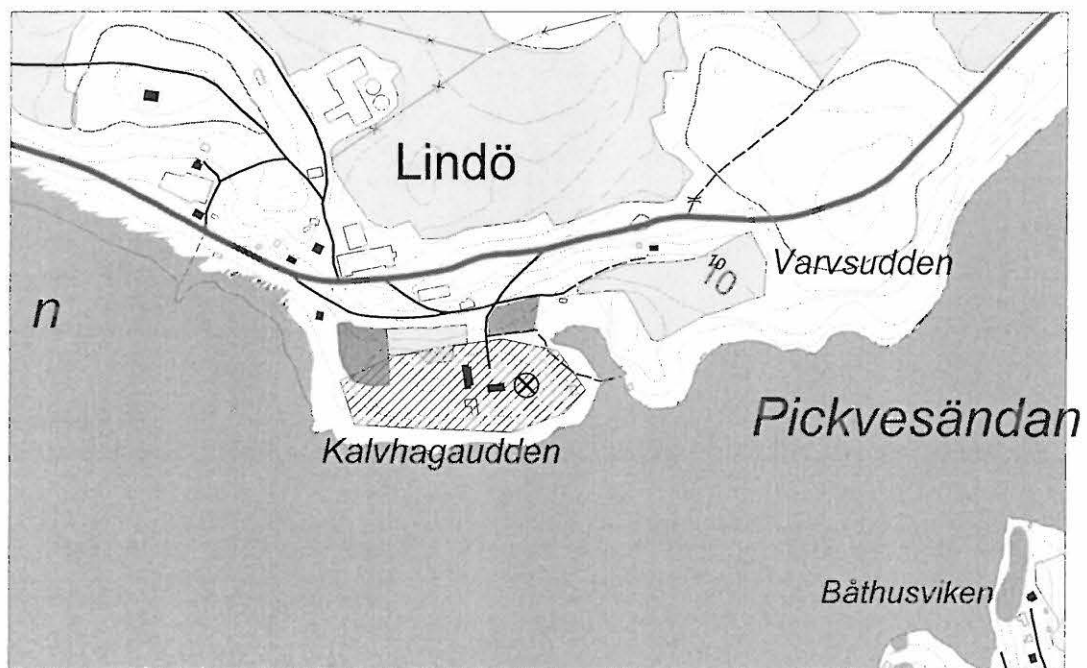
250 m

- rakennuksen perustus + tulisijan jäännös
- viljelyröykkiö
- ⬡ muinaisjäännösalueen raja

Kohdekartta 10, Lindö

mittakaava 1: 10000

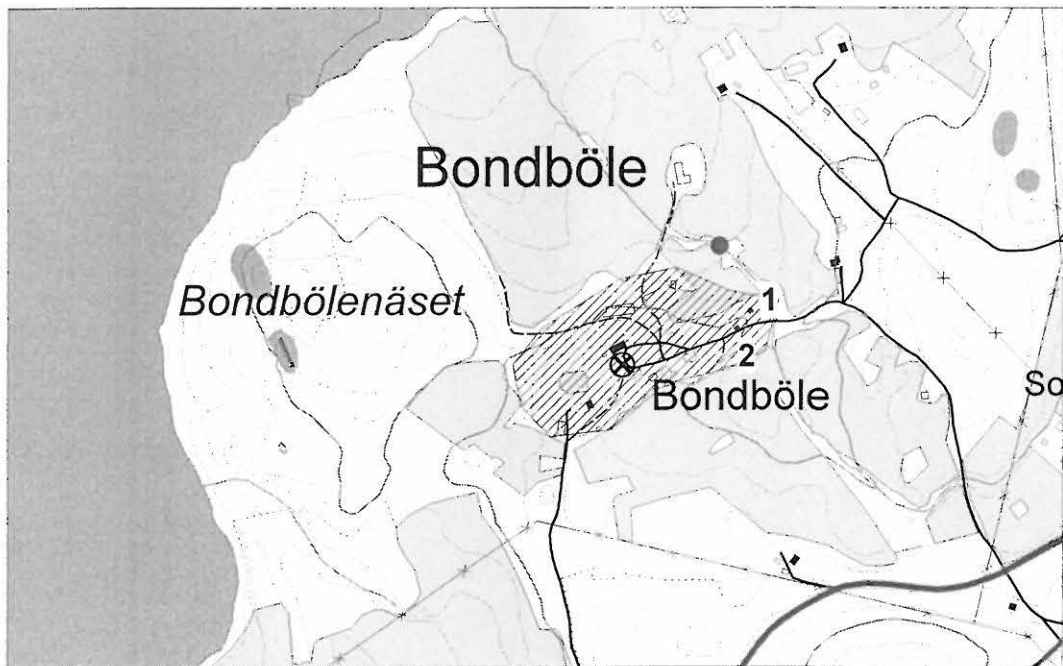
500 m

- ⊗ kylätontin keskipiste
- ▨ kylätonttialue, jossa mahdollisesti säilyneitä maanalaisia rakenteita

Kohdekartta 11, Bondböle

mittakaava 1: 10000

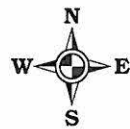
500 m

⊗ kylätontin keskipiste

▨ kylätonttialue, jossa mahdollisesti säilyneitä maanalaisia rakenteita

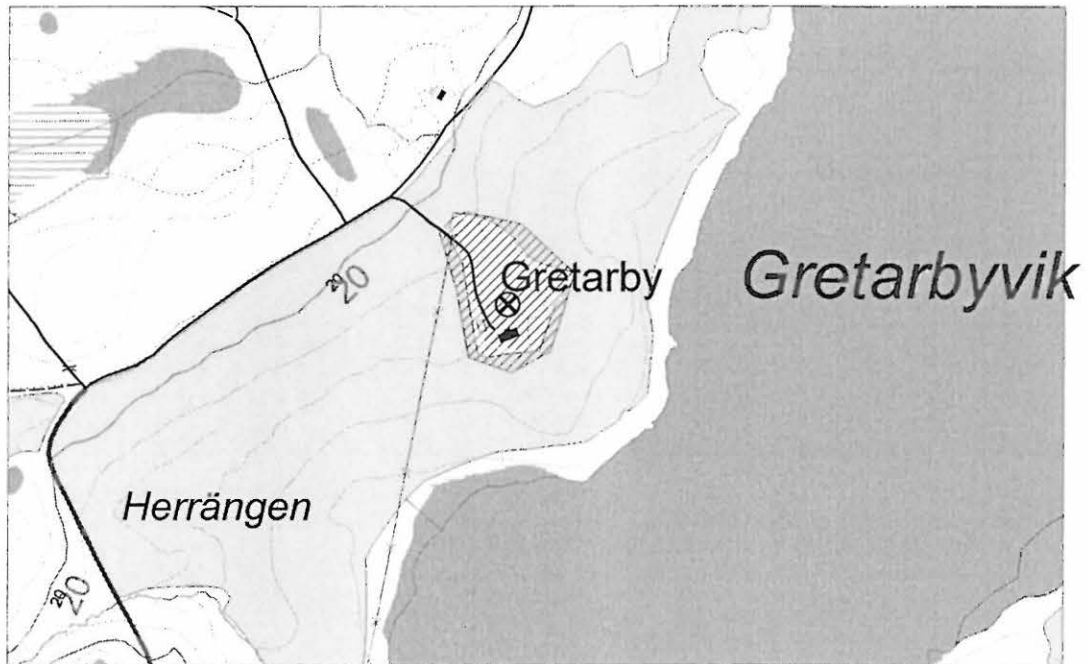
• maansekainen röykkiö tms.

● myllyn paikka

Kohdekartta 12, Gretarby

mittakaava 1: 10000

500 m

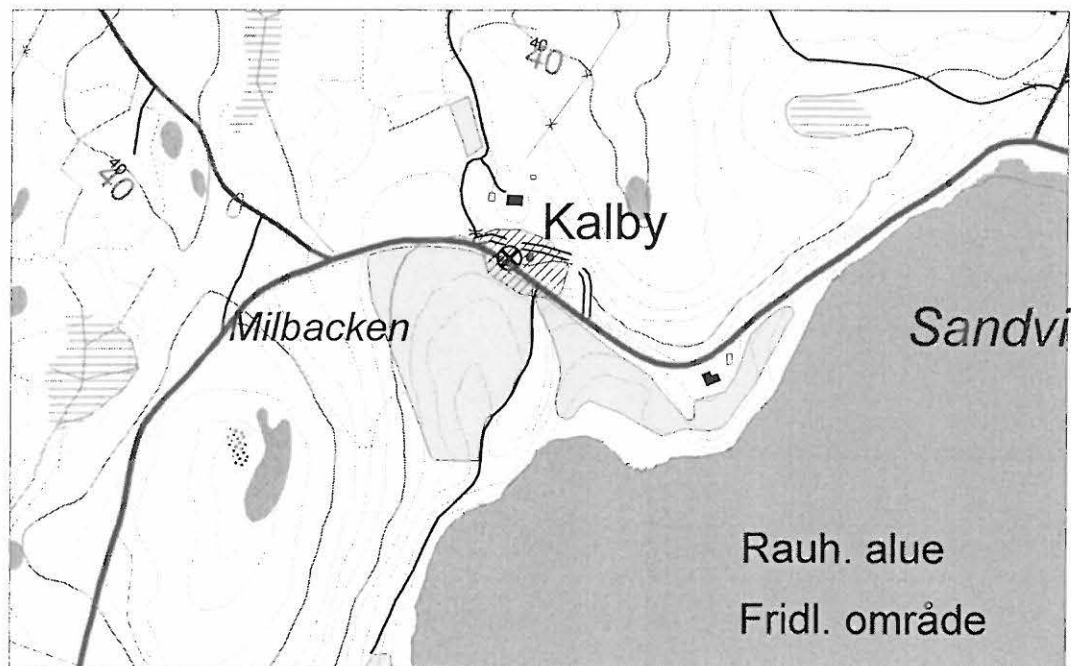

⊗ kylätontin keskipiste

▨ kylätonttialue, jossa mahdollisesti säilyneitä maanalaisia rakenteita

Kohdekartta 13, Kalby

mittakaava 1: 10000

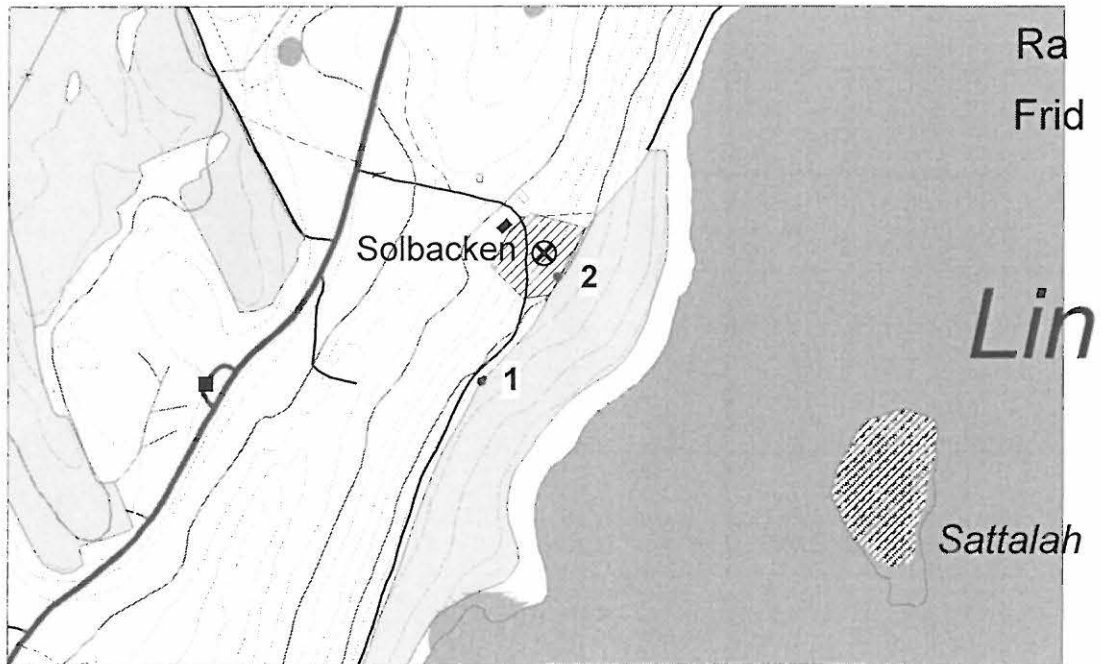
500 m

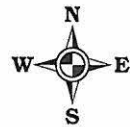
- ⊗ kylätontin keskipiste
- ▨ kylätonttialue, jossa mahdollisesti säilyneitä maanalaisia rakenteita
- kellarikuoppa
- ∕ tieraunio

Kohdekartta 14, Sattala

mittakaava 1: 10000

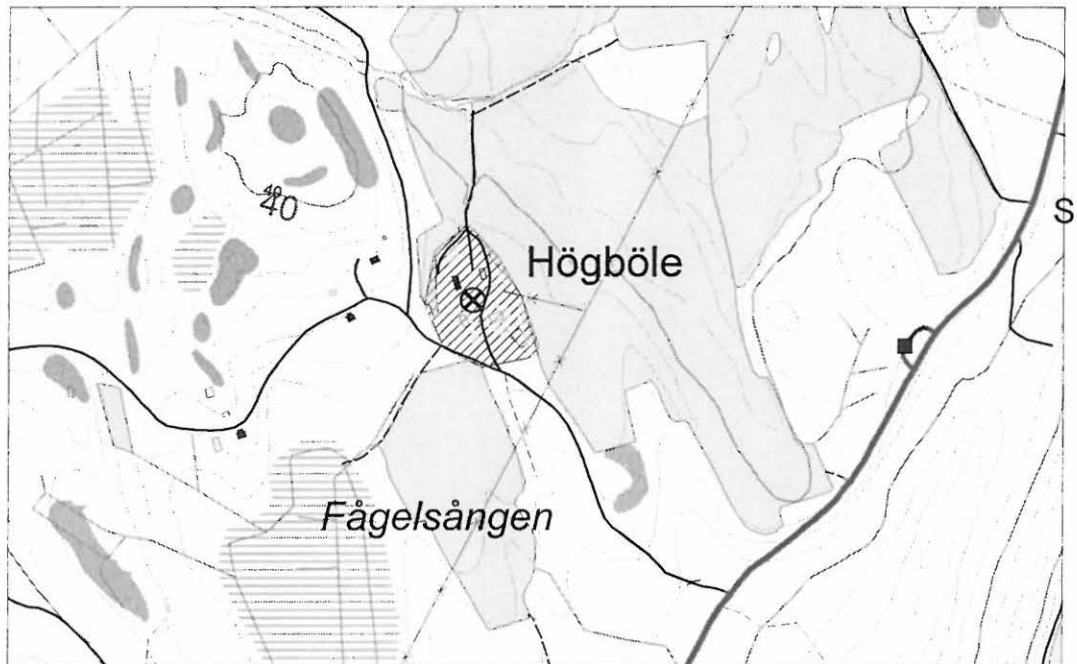
500 m

- ⊗ kylätontin keskipiste
- ▨ kylätonttialue, jossa mahdollisesti säilyneitä maanalaisia rakenteita
- näkyvä rakennuksen perustus tms.

Kohdekartta 15, Högböle

mittakaava 1: 10000

500 m

- ⊗ kylätontin keskipiste
- ▨ kylätonttialue, jossa mahdollisesti säilyneitä maanalaisia rakenteita

Kohdekartta 16, Skogsböle

mittakaava 1:5000

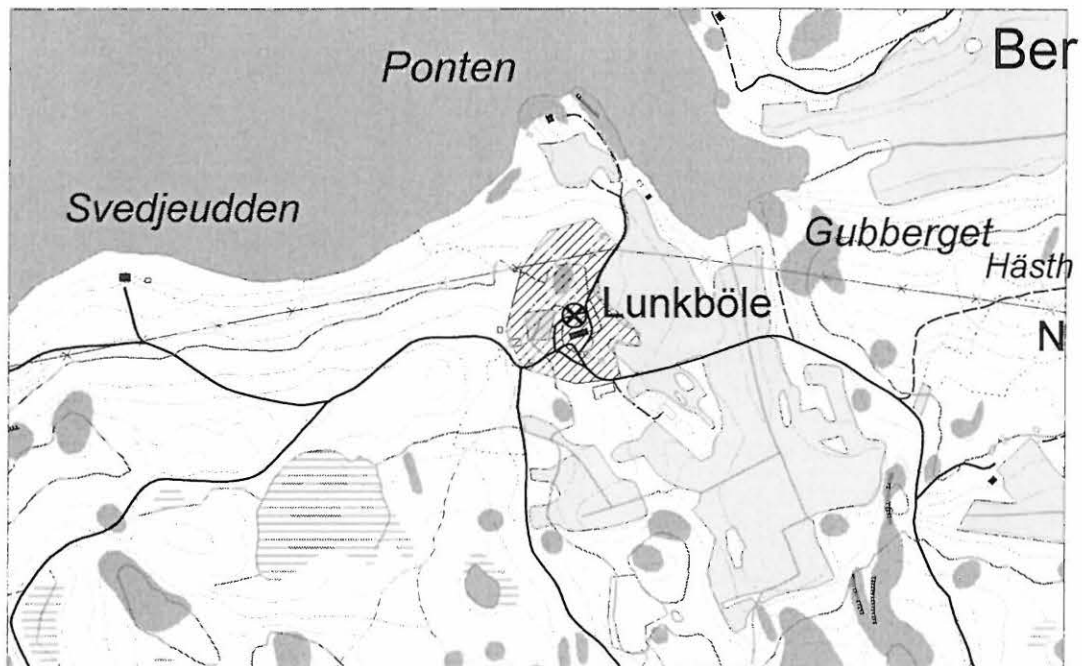
250 m

- kylätontin keskipiste
- kylätonttialue, jossa mahdollisesti säilyneitä maanalaisia rakenteita
- rakennuksen perustus tai kellarikuoppa
- viljelyraunio
- laiturikiveys
- kiviaita tai aitamainen kivilatamus
- muinaisjäännösalueen raja

Kohdekartta 17, Lunkböle

mittakaava 1: 10000

500 m

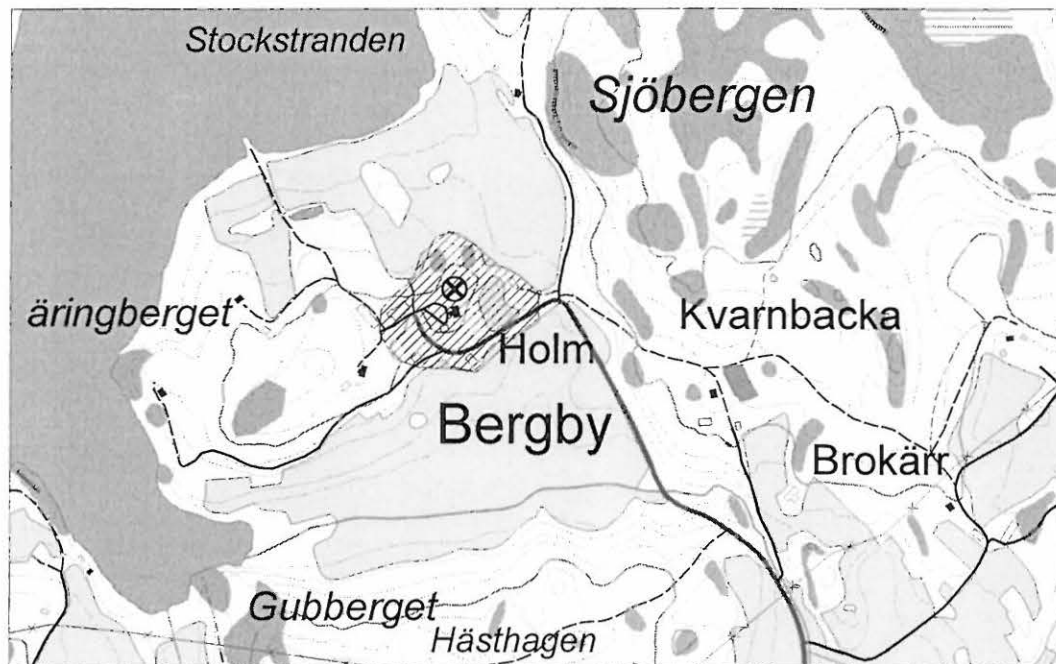

⊗ kylätontin keskipiste

▨ kylätonttialue, jossa mahdollisesti säilyneitä maanalaisia rakenteita

Kohdekartta 18, Bergby

mittakaava 1: 10000

500 m

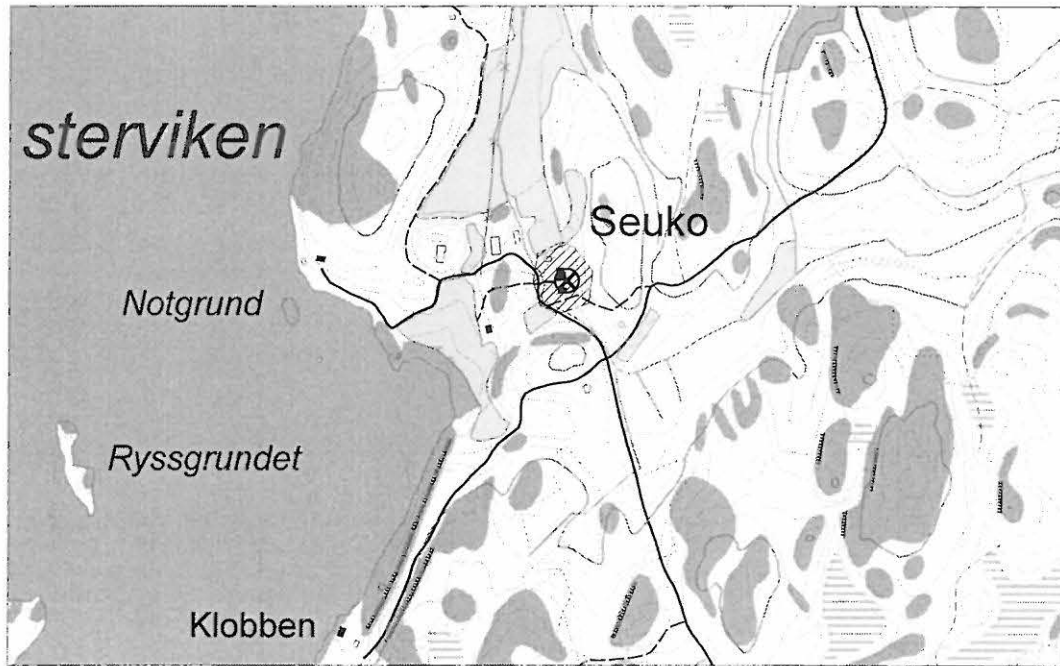
⊗ kylätontin keskipiste

▨ kylätonttialue, jossa mahdollisesti säilyneitä maanalaisia rakenteita

Kohdekartta 19, Seuko

mittakaava 1: 10000

500 m

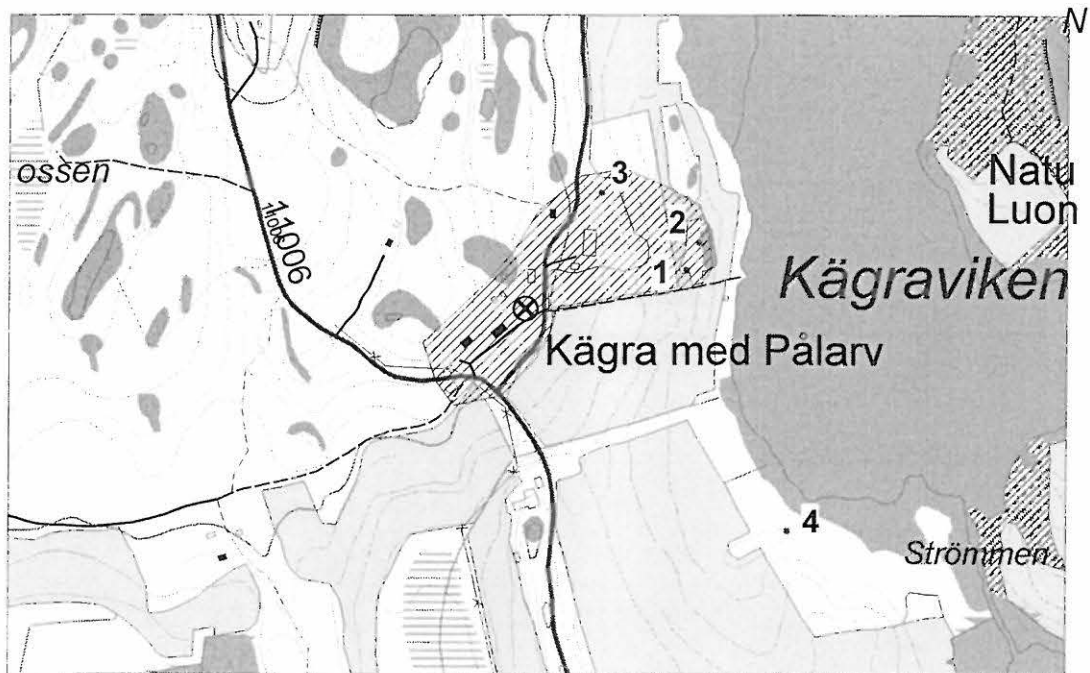
⊗ kylätontin keskipiste

▨ kylätonttialue, jossa mahdollisesti säilyneitä maanalaisia rakenteita

Kohdekartta 20, Kägra med Pålarv

mittakaava 1: 10000

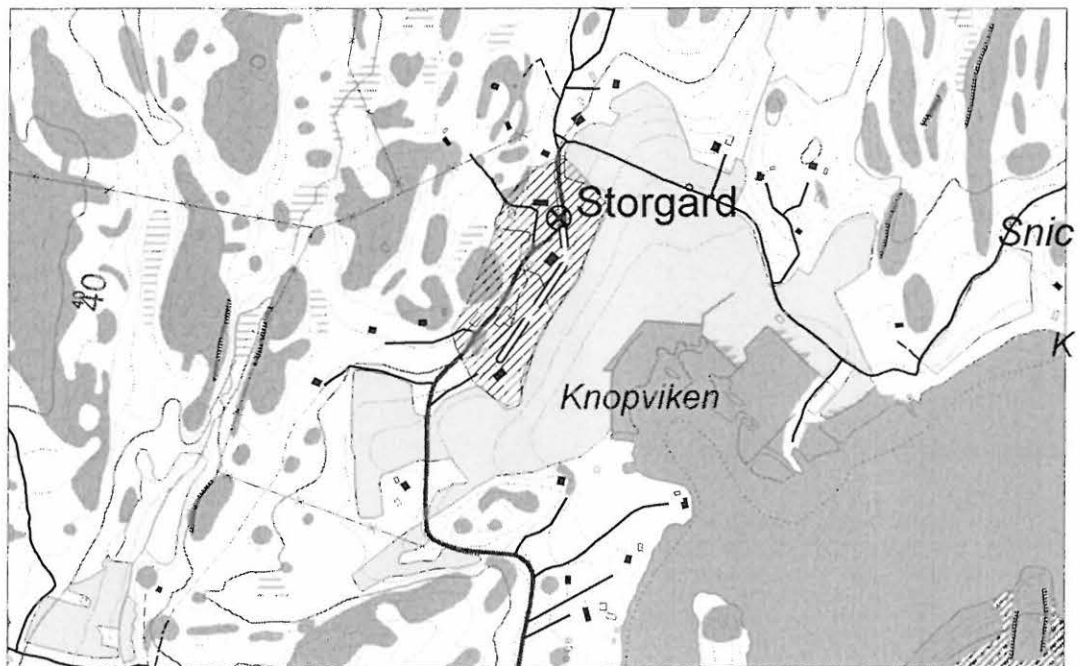
500 m

- ⊗ kylätontin keskipiste
- ▨ kylätonttialue, jossa mahdollisesti säilyneitä maanalaisia rakenteita
- tulisijan jäännös, rökkiö tai kuoppa

Kohdekartta 21, Knopkägra

mittakaava 1: 10000

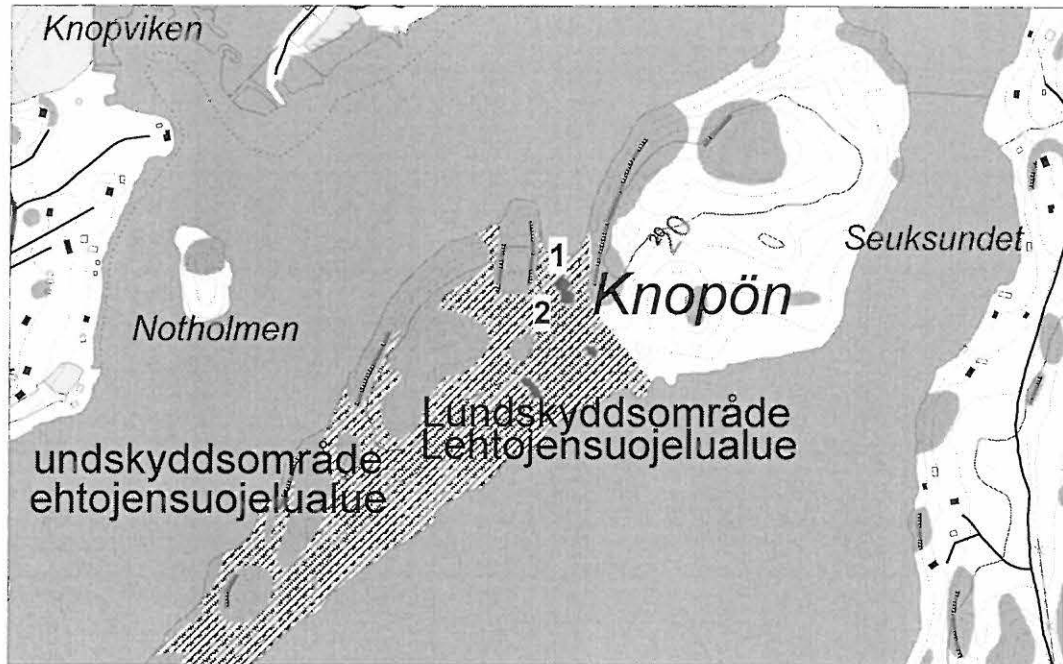
500 m

- ⊗ kylätontin keskipiste
- ▨ kylätonttialue, jossa mahdollisesti säilyneitä maanalaisia rakenteita
- ∟ tieraunio

Kohdekartta 22, Knopön

mittakaava 1: 10000

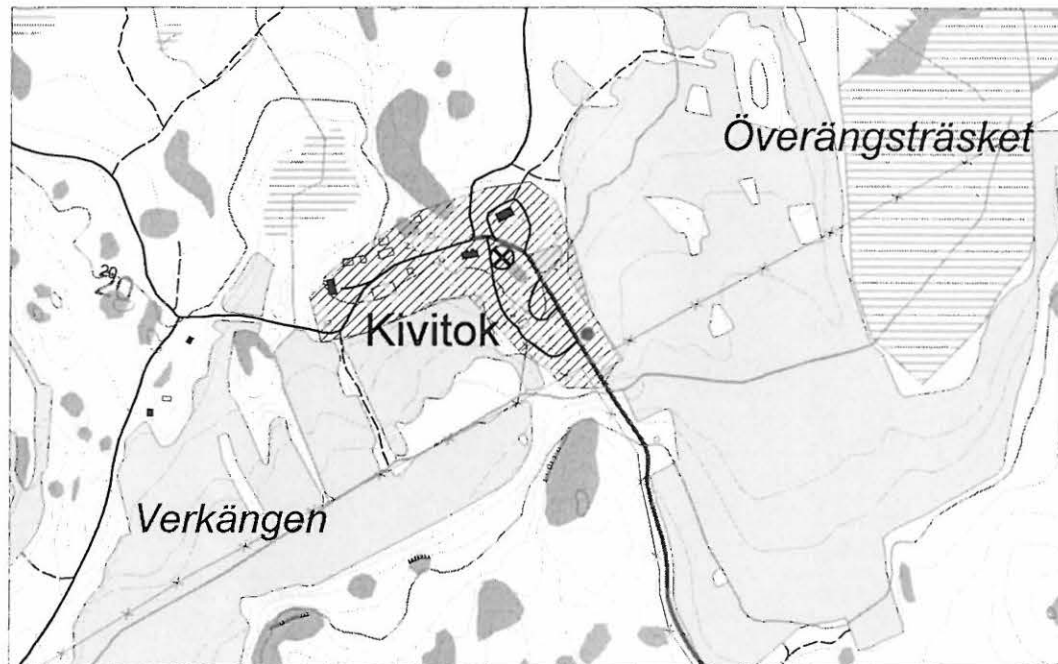
500 m

- rakennuksen perustus
- viljelyröykkiö

Kohdekartta 23, Kivitok

mittakaava 1: 10000

500 m

- ⊗ kylätontin keskipiste
- ▨ kylätonttialue, jossa mahdollisesti säilyneitä maanalaisia rakenteita
- näkyvä perustuksen jäännös

Kohdekartta 24, Kårböle

mittakaava 1: 10000

500 m

⊗ kylätontin keskipiste

▨ kylätonttialue, jossa mahdollisesti säilyneitä maanalaisia rakenteita

Kohdekartta 25, Hölklött

mittakaava 1: 10000

500 m

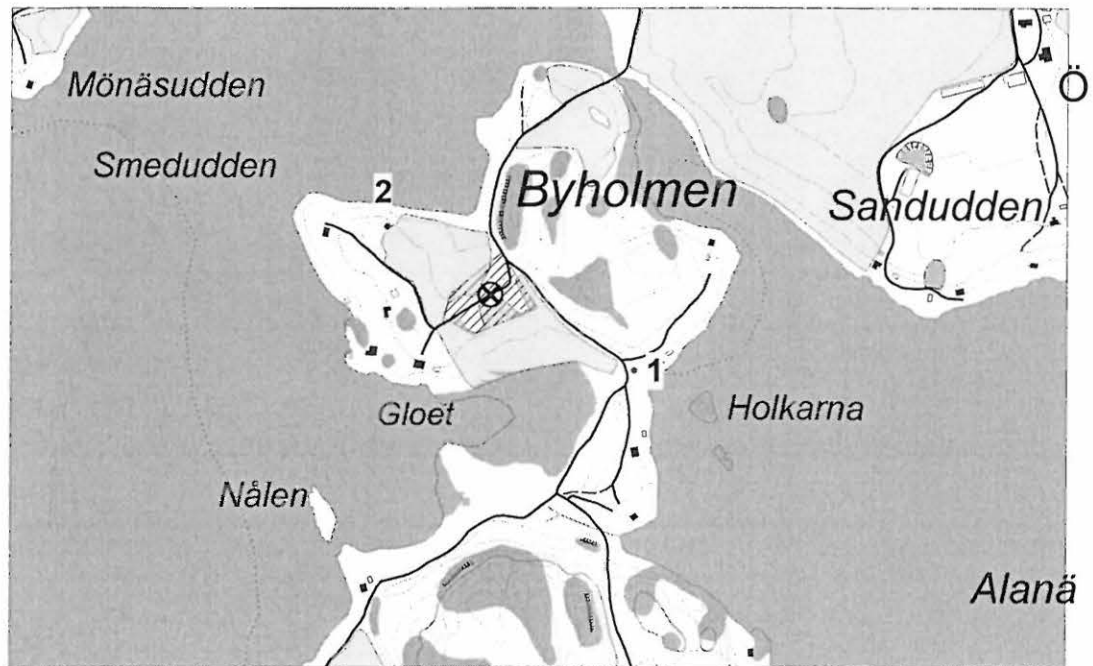
⊗ kylätontin keskipiste

▨ kylätonttialue, jossa mahdollisesti säilyneitä maanalaisia rakenteita

Kohdekartta 26, Holm

mittakaava 1: 10000

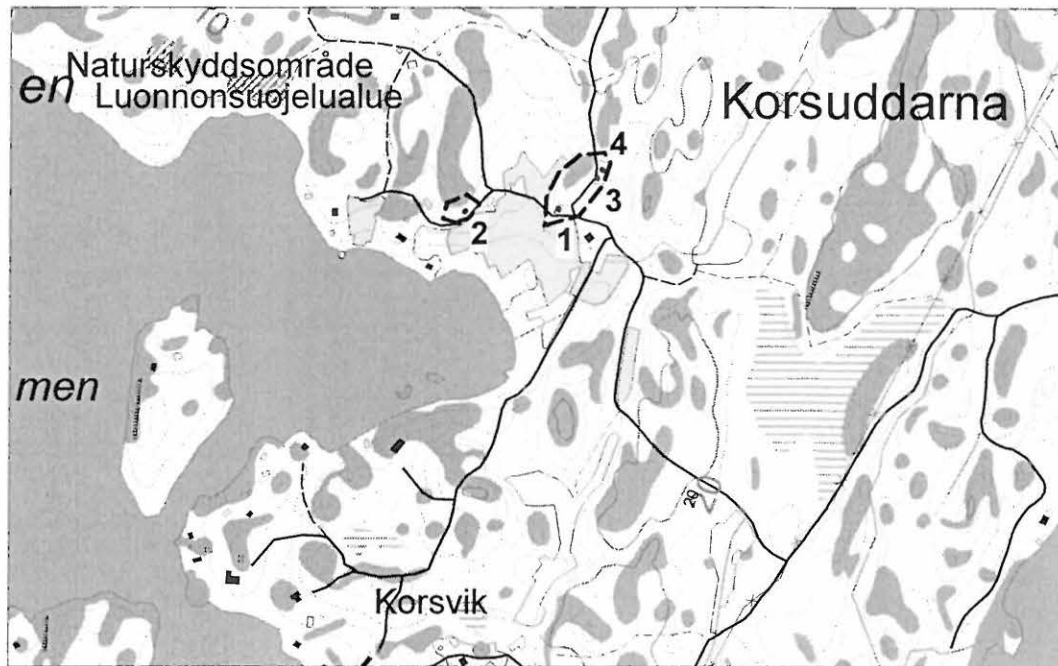

500 m

- ⊗ kylätontin keskipiste
- ▨ kylätonttialue, jossa mahdollisesti säilyneitä maanalaisia rakenteita
- rakennuksen perustus

Kohdekartta 27, Korsuddarna
mittakaava 1: 10000

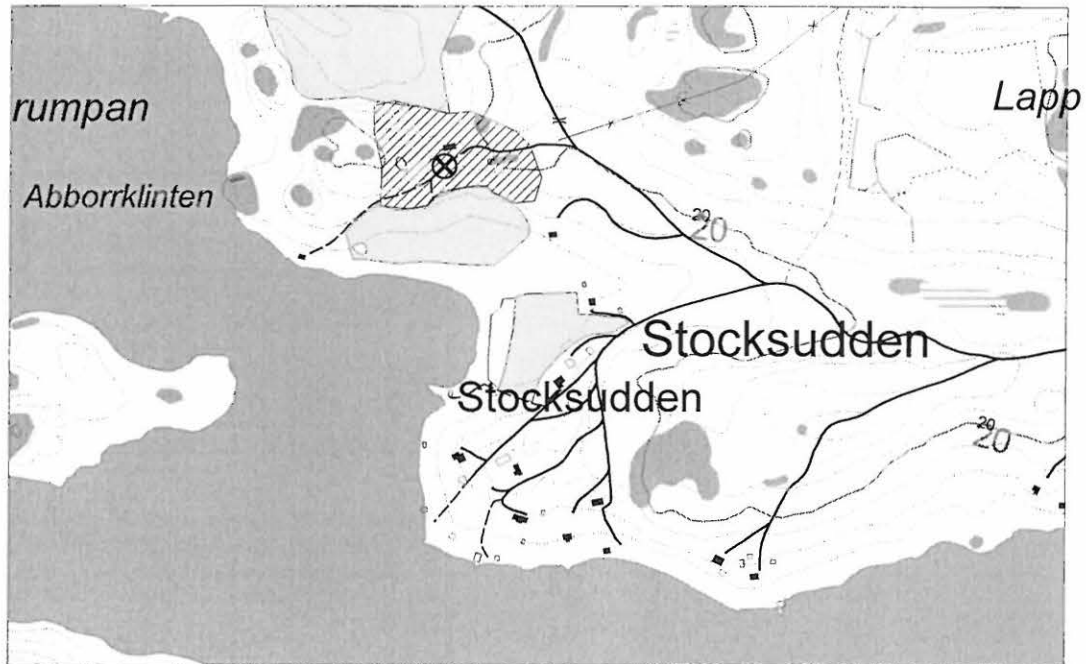

500 m

- rakennuksen perustus tai kellarikuoppa
- ▭ muinaisjäännösalueen raja

Kohdekartta 28, Stocksböle
mittakaava 1: 10000

500 m

- ⊗ kylätontin keskipiste
- ▨ kylätonttialue, jossa mahdollisesti säilyneitä maanalaisia rakenteita